

TEKNILLINEN KORKEAKOULU

VUOSIKERTOMUS

1948—49

REHTORIN ANTAMA

HELSINKI 1949

TEKNILLINEN KORKEAKOULU

VUOSIKERTOMUS

1948—49

REHTORIN ANTAMA

HELSINKI 1949

Helsinki 1949. Valtioneuvoston kirjapaino

Teknillinen korkeakoulu lukuvuonna 1948—49.

Yleisiä tietoja.

Teknillisen korkeakoulun lukuvuoden avajaistilaisuus, jossa kutsuvieraina oli läsnä suuri joukko valtiovallan, valtion keskusvirastojen ja laitoksien sekä teollisuuden edustajia, oli syyskuun 15 päivänä. Avajaistilaisuudessa piti rehtori, professori Martti Levón seuraavan puheen:

Herra Ministeri ja muut valtiovallan edustajat, arvoisat kutsuvieraat, teknillisen korkeakoulun opettajat ja oppilaat.

Diplomi-insinööri- ja arkkitehtituotannon sodanjälkeinen kehitys.

Teknillisen korkeakoulun lähin tavoite sodanjälkeisenä aikana on ollut sen dipl. insinööri- ja arkkitehtityövoimavajauksen nopea peittäminen, joka ilmeni jo sotaa edeltäneinä vuosina sekä esiintyi erittäin tuntuvana ja haitallisena sodan jälkeen, teollisuutemme ja talouselämämme ponnistellessa sodan jättämien uusien tehtävien kanssa sekä pyrkiessä voimakkaasti uuteen rauhanaikaiseen kehitykseen. Toimenpiteet tämän vajauksen peittämiseksi ovat ensisijaisesti kohdistuneet dipl.-ins.- ja arkkitehtituotannon lisäämiseen oppilasmäärää korottamalla. Niinpä korkeakouluun onkin aikana 1945—48 otettu vuosittain n. 360—380 uutta oppilasta eli keskim. 70 % enempi kuin v. 1939, jolloin uusien oppilaiden vuotuinen määrä saavutti siihenastisen huippunsa, nim. 223 oppilasta. Tästä johtuen korkeakoulun oppilasmäärä, joka lukuvuotena 1938—39 oli 1,018, on noussut noin kaksinkertaiseksi, ollen lukuvuotena 1947—48 2,169. Kuten tunnettua on korkeakoulun oppilaisiksi pyrkijäin lukumäärä ollut kuitenkin niin suuri, että huolimatta tästä oppilasmäärän suuresta lisäyksestä oppilaisiksi voitiin hyväksyä syksyllä 1947 ainoastaan 38 % ja kuluvana syksynä 45 % pyrkijäin lukumäärästä. Nykyistä korkeampiin oppilasmääriin ei korkeakoulu nykyisissä tiloissaan voi enää mennä, johtuen tämä lähinnä opetustilojen aiheuttamista rajoituksista kahden ensimmäisen vuosikurssin, joilla useat aineet ovat yhteisiä eri opintosuunnilla opiskeleville, opetusmahdollisuuksissa. Nykyisenkin oppilasmäärän hoitaminen tuottaa korkeakoululle tiloihin nähden erittäin

suuria vaikeuksia. Parannus olosuhteisiin on saavutettavissa vain korkeakoulun laajennuksen avulla.

Insinööri- ja arkkitehtituotannon lisäämiselle korkeakoulun suunnitelman mukaisesti on vaikeuksia tuottanut myös sekä pätevän opettajavoiman puute että määrärahojen vähyys riittävän suuren opettajavoiman kiinnittämiseksi korkeakouluun. On selvää, että oppilasluvun lisääminen on ensikädessä lisännyt professorien opetusvelvollisuuksia ja vaikeuttanut henkilökohtaisen opetuksen tehokasta hoitamista, mutta suurimpana epäkohtana on kuitenkin ollut riittävän assistenttityövoiman puute harjoitus- ja laboratoriotöiden ohjaamisessa. Nytemmin tämä epäkohta on saatu poistetuksi eduskunnan myönnettyä kuluvan vuoden menoarviossa korkeakoululle riittävät määrärahat assistenttien palkkaamista varten. Tästä johtuen on assistenttien lukumäärä, joka lukuvuonna 1938—39 oli keskimäärin 38, voitu korottaa noin nelinkertaiseksi eli 160:een lukuvuonna 1947—48. On luonnollista, että tähän suhteellisesti varsin suurem assistenttimäärän lisäykseen on osittain vaikuttanut opetusaineiden lisääntyminen, mutta pääasiallisesti sen on aiheuttanut oppilasmäärän lisääntyminen.

Korkeakoulun opettajaneuvoston ponnistelut diplomi-insinööri- ja arkkitehtituotannon lisäämiseksi ovatkin vähitellen johtaneet tuloksiin ja näyttää siltä niinkuin pahin vajuus insinööri- ja arkkitehtityövoimassa vähitellen olisi saatu poistetuksi. Tähän viittaa se, että tämän vuoden kuluessa on jo aivan selvään ollut havaittavissa insinöörityövoiman kysynnän heikkenemistä. Merkillepantavaa on myös, että vuosittain valmistuvien diplomi-insinöörien ja arkkitehtien lukumäärä ei vielä ole noussut sille asteelle, mitä nykyinen oppilasmäärä edellyttää, vaikkakin varsin huomattava nousu tuotannossa onkin saatu aikaan. Erittäin mielenkiintoisena vertailuarvona mainittakoon, että kymmenvuotiskautena 1938—48 valmistuneiden dipl. insinöörien ja arkkitehtien kokonaismäärä, joka oli n. 1,200, ylitti, huolimatta sodan aikaisista korkeakoulutoiminnan osittaisista pysähdyksistä, kymmenvuotiskauden 1928—38 valmistumismäärän.

On aina erittäin vaikeaa ja uskallettua ennustaa minkälaiseksi insinööri- ja arkkitehtikysyntä lähivuosina muodostuu sekä antaa tässä suhteessa neuvoja opiskelualan valitsemisessa. Teollisuutemme ja kaiken elinkeinoelämämme jatkuva kehittyminen ja monipuolistuminen sekä eräillä aloilla vielä ilmenevä puute korkeamman teknillisen koulutuksen saaneesta työvoimasta edellyttävät luonnollisesti jatkuvaa, vaikkakin rajoitettua teknikkovoiman kysyntää. Löytyy myös monia aloja, mainitakseni vain esimerkkinä kaupallisen alan, joille insinöörejä voidaan sijoittaa aivan uusiin tehtäviin sekä kotimaassa että ulkomailla. Mutta toiselta puolen ei ole eduksi pyrkiä liialliseen ylituotantoonkaan ja edellä mainitsemani ilmeinen heikkenevä suunta insinöörien kysynnässä kehoittaa varovaisuuteen. Luulinkin tämän vuoksi, että opettajaneuvoston omaksuma kanta uusien oppilai-

den määrän pysyttämässä nykyisessä suuruudessaan, ainakin lähivuosien aikana, on osunut oikeaan. Teen tämän toteamuksen ainoastaan dipl. insinööri- ja arkkitehtitarpeen ja korkeakoulun opetusmahdollisuuden näkökannalta arvosteltuna, tahtomatta tässä yhteydessä ollenkaan kajota periaatteelliseen kysymykseen siitä, olisiko oikeudenmukaisempaa lieventää nykyistä ankaraa „*numerus clausus*” systeemiä ja antaa mahdollisuudet suuremmalle määrälle nuorisoa päästä opiskelemaan haluamalleen alalle. Tämä on joka tapauksessa kysymys, joka voidaan ottaa harkittavaksi vasta sen jälkeen kun korkeakoulu on saanut riittävät tilat suurempaa oppilasmäärää varten.

Opetuksen laadullinen kehittäminen ja tehostaminen.

Rinnan pyrkimysten kanssa dipl. insinööri- ja arkkitehtituotannon kohottamiseksi opettajaneuvosto on kiinnittänyt mitä suurinta huomiota opetuksen laadulliseen kehittämiseen ja tehostamiseen. Vuosina 1941—42 suunniteltu ja periaatteessa hyväksytty opetusohjelman perusteellinen uudistus on järjestelmällisesti, ensimmäiseltä vuosikursulta aloittaen sovellettu käytäntöön kaikille vuosikursseille, sikäli kuin uudet virat ja toimet on saatu täytetyksi pätevillä henkilöillä. Tämän uudistuksen laajakantoisuutta kuvaa ehkä parhaiten erikoisopetusalojen ja erikoisopettajain lukumäärän lisääntyminen. Erikoisopettajain lukumäärä, joka lukuvuonna 1938—39 oli 23, on, varsinkin kahtena viimeisenä lukuvuotena aikaansaatuja lisäyksien kautta, kohonnut n. kolminkertaiseksi eli 65:een. Samanaikaisesti on myös professorin virkojen lukumäärä noussut 33:sta—50:een. Tämä opettaja-voiman lisääntyminen on merkinnyt korkeakoulun opetusmahdollisuuksissa, erikoisesti opetusalojen lisääntymiseen ja opetuksen tehostamiseen nähden, mitä suurinta edistysaskelta. Valitettavasti vaan useita uusia professorin virkoja ei, tunnetusti huonojen palkkaetujen vuoksi, ole saatu vakinaisesti täytetyksi. Niinpä professorin viroista on tälläkin hetkellä 13 täyttämättä. — Erikoisella tyydytyksellä on tässä yhteydessä kuitenkin mainittava, että v. 1947 voimaan astunut laki Suomen Akatemiasta ja valtion apurahoista korkeamman hengen viljelyn edistämiseksi, jonka perusteella kuluvan vuoden alussa myöskin 11 teknillisen korkeakoulun professoria sai tutkimusapurahan, on huomattavalla tavalla parantanut professorien työskentelymahdollisuuksia.

Erikoisesti viime lukuvuoden aikana suoritetuista suuremmista uudistuksista opetuksessa haluan vielä mainita seuraavaa. Vuoden 1947 syksyllä perustettiin ja aloitti toimintansa uusi opinto-osasto: „*vuoriteollisuusosasto*”. Tasan kymmenen vuotta aiemmin, eli v. 1937 oli korkeakouluun perustettu vuoritekniikan ja metallurgian opetus. Näiden aineiden ympä-

rille on senjälkeen, pääasiallisesti sodan jälkeisenä aikana, vähitellen saatu muodostetuksi opetukseen nähden täydellinen opintosuunta, omine erikoisalojen professoreineen ja erikoisopettajineen, joiden opetusaineista nyt muodostettiin oma osasto. Vuoriteollisuusosastolla, joka jakautuu kaivostekniikan ja metallurgian opintosuuntiin, annetaan nykyisin opetusta, paitsi yleisissä muillekin osastoille yhteisissä aineissa, 5:ssä professorin ja 5:ssä erikoisopettajan edustamassa aineessa. Omine ajanmukaisine laboratorioineen tutkimus- ja harjoitustöitä varten tarjoaa tämä opetusosasto nykyisessä muodossaan mitä parhaat opintomahdollisuudet vuoriteollisuusosalalle aikoville.

Samanaikaisesti kuin vuoriteollisuusopetus erotettiin kemian osastosta, johon se siihen saakka oli kuulunut, ryhdyttiin myös tekemään suunnitelmia kemian osaston opetusohjelman täydentämiseksi ja kehittämiseksi. Erikoisesti tällöin on kiinnitetty huomiota n. k. kemian käyttöinsinöörien koulutuksen tehostamiseen teknillisten aineiden lisäämistä silmällä pitäen. Kemian osastokollegin ehdotuksesta onkin viime lukuvuoden aikana saatu aikaan useita parannuksia, vaikkakin lopullinen opetusohjelman uudistus on jätetty nyt alkavalle lukuvuodelle. Varsin huomattava parannus kemian osaston opetuksessa on saatu aikaan myös sen kautta, että orgaanisen kemian teknologian professorin virka saatiin vakinaisesti täytetyksi syksyllä 1947 ja kemian koneopin professorin virka nyt kuluneena kesänä.

Opetuksessa aikaansaaduista uudistuksista puheen ollen on vielä mainittava, että syksystä 1947 lähtien on ensi kerran annettu vakinaista ruotsinkielistä opetusta yleisten tieteitten osastoon kuuluvissa aineissa matematiikka ja fysiikka. Näillä, ruotsinkielisille opiskelijoille tarkoitetuilla rinnakkaiskursseilla on oppilaita ollut 32.

Opetuksen tehokkuuteen erittäin oleellisesti vaikuttavana tekijänä haluan vielä lyhyesti kosketella korkeakoulun kirjastokysymystä, joka, huolimatta niistä erinomaisen suurista vaikeuksista, joiden alaisena korkeakoulun kirjasto on sodan jälkeen toiminut, on varsin nopeasti kehittynyt edulliseen suuntaan. Kuten tunnettua, joutui korkeakoulun kirjasto kokonaisuudessaan, lukuunottamatta eräitä käsikirjastoja, hävityksen alaiseksi sodan aikana, joten kirjaston hankinta ja järjestely oli aloitettava alusta. Korkeakoulun uuden kirjaston hankintaa varten tähän asti myönnettyjen, noin 4.5 milj. markkaan nousevien määrärahojen ja erikoisesti lukuisten arvokkaiden lahjoitusten avulla, joita on saatu Ruotsista sekä viime lukuvuonna varsinkin Amerikan Yhdysvalloista, on kirjaston niteiden lukumäärä nyt saatu nousemaan n. 32,000:een. Huolimatta väliaikaisesta sijoituksestaan nykyiseen varsin ahtaaseen huoneistoon kirjasto on myös voinut järjestää tyydyttävät mahdollisuudet kirjaston käytölle, joten keskim. 200 oppilasta on sitä lukuvuoden aikana päivittäin käyttänyt. Myöskin kirjaston käyttöä teknillisenä keskuskirjastona laajemmaltikin

m.m. teollisuuden palvelukseen on kehitetty. Valtion Teknillinen kirjastokomitea jätti 23/5 1947 Valtioneuvostolle laajan mietinnön korkeakoulun kirjaston laajentamisesta ja kehittämisestä sekä muuttamisesta korkeakoulun hallinnasta erilliseksi teknilliseksi keskuskirjastoksi. Tästä ehdotuksesta antamassaan lausunnossa opettajaneuvosto puolsi Valtion kirjastokomitean ehdotuksia kirjaston kehittämiseksi, mutta ei voinut yhtyä komitean kantaan teknillisen keskuskirjaston erottamiseksi korkeakoulun hallinnasta, vaan piti kirjaston käytön ja kehittämisen kannalta edullisempänä sen edelleen säilyttämisen korkeakoulun yhteydessä ja hallinnassa. Opettajaneuvosto onkin tämän jälkeen laatinut uuden ohjesäännön korkeakoulun kirjastolle, minkä ohjesäännön mukaan se toimii korkeakoulun hallinnan alaisena teknillisenä keskuskirjastona palvellen sekä korkeinta teknillistä opetusta, teknillistä tutkimusta että teollisuutta. Kirjastoa johtaa lähinnä kirjastokomitea, johon kuuluu paitsi korkeakoulun opettajaneuvoston valitsemia edustajia myös teollisuuden edustaja. Opettajaneuvosto toivoo, että kirjasto tässä muodossaan voi parhaiten kehittyä ja palvella maan etuja.

Korkeimman teknillisen opetuksen edelleen kehittäminen.

Edellä olen antanut lyhyen kuvauksen korkeakoulun opetustoiminnan kehityksestä sodanjälkeisenä aikana. Tämä kehityskausi, jolle luotiin pohja jo sota-aikana, on ollut sekä merkityksellinen että tärkeä. Onhan sen tuloksena todettavissa sekä hyvin huomattava ja todennäköisesti myös varsin moniksi vuosiksi tyydyttävä diplomi-insinööri- ja arkkitehtituotannon nousu sekä erittäin perusteellinen ja laaja opetusohjelman uudistus. Näiden tulosten aikaansaamiseen on luonnollisesti oleellisesti vaikuttanut se, että valtiovalta on mitä myönteisimmin suhtautunut korkeakoulun ehdotuksiin tukien niitä varsin huomattavin määrärahoin m.m. tärkeiden erikoisopettaja- ja assistenttikysymysten järjestelyssä. Pyydän käyttää tätä tilaisuutta hyväkseni lausuakseni valtiovalan edustajille korkeakoulun kiitokset tästä tuesta.

Edellä mainittu toteamus viimeaikaisen kehityksen hyvistä tuloksista ei kuitenkaan merkitse sitä, että korkeakoulu nyt voisi levätä laakereillaan ja tyytyisi nykyisten toimintamahdollisuuksien puitteissa hoitamaan edelleen tehtäviään. Saavutetut tulokset päinvastoin monessakin suhteessa velvoittavat korkeakoulua entistä kiinteämmin edelleen jatkamaan korkeimman teknillisen opetuksen kehittämistä.

Laadullisesti ei teknillinen opetus saavuta koskaan täydellisyyttä, päinvastoin se on yleensä kehityksessä jäljessä. Teollisuuden ja kaiken elinkeinoelämän nopea kehittyminen ja laajentuminen uusille aloille edellyttää

jatkuvasti uusien aineiden ottamista opetusohjelmaan ja opettajavoimain lisäämistä. Nytkin on korkeakoulu tehnyt ensi vuoden menoarvioon useita tärkeitä esityksiä, joiden hyväksymistä se hartaasti toivoo. Mainitsen niistä m. m. *asuinrakennusten professorin viran*, jonka välttämättömyys arkkitehtikasvatuksessa on ensiluokkaisen tärkeä asuntorakennustuotantomme tulevaa kehitystä silmällä pitäen, *fotogrammetrian professorin viran*, jossa opetusta annettaisiin tärkeässä ilmakuvakartoituksessa paitsi maanmittausinsinööreille myös rakennus-, maanviljelys- ja kaivosinsinööreille sekä arkkitehdeille ja uuden *tekstiiliteknologian* professorin viran lähinnä aineopin ja kehruteknologian opetusta varten, joka on täysin välttämätön kehityksestä jäljelle jääneen tekstiileollisuuden opetuksen tehostamista ja kehittämistä varten.

Erittäin tärkeäksi kysymykseksi korkeimmassa teknillisessä opetuksessa on viime aikoina muodostunut *työn psykologian ja työnjohto-opin* opetus. Suurin osa käytännön insinööreistä joutuu uransa jossakin vaiheessa työntekijäin ja työnjohtajain esimiehiksi, toiset joutuvat vieläkin syvällisemmin tekemisiin työnjohto- ja työn psykologian kysymysten kanssa toimiessaan m. m. työntutkimus- ja ammattiopetustehtävissä. On sen vuoksi tärkeätä, että jo korkeakouluopetukseen sisällytetään ainakin työnjohto-opin ja työn psykologian peruskurssit. Näiden aineiden opetustehtävät ovat niin laajat ja tärkeät, että ne edellyttävät oman professorin viran perustamista. Opettajaneuvosto on myös harkinnut työntieteen asemaa korkeakoulussa kysymyksen koko laajuudessa ja tällöin on keskusteltu m. m. erityisen työntieteellisen laitoksen perustamisesta. Tällainen laitos, jonka piiriin työn psykologian ja työnjohto-opin lisäksi kuuluisi myös työn fysiologia ja työntutkimustekniikka, olisi tutkimuksen edistämisen kannalta hyvinkin tarpeellinen, mutta on katsottu, että tämän kysymyksen ratkaisu täytyy nykyoloissa siirtää tuonnemmaksi muiden, opetuksen kannalta kiireellisempien ja välttämättömämpien, kysymysten vuoksi.

Korkeakoulun laajennussuunnitelmat.

Teknillisen korkeakouluopetuksen tehokkuus riippuu aivan oleelliselta osalta mahdollisuuksista työskentelyyn ja henkilökohtaiseen opetukseen piirustussaleissa ja laboratorioissa. Useiden korkeimpaan teknilliseen opetukseen kuuluvien opetusaineiden ymmärtäminen ja niiden käytäntöön soveltamisen tajuaminen ei ole ollenkaan mahdollista ilman laboratoriotyöskentelyä. Laboratorioitten lukuisuudesta ja täydellisyydestä riippuvat myös täysin mahdollisuudet sekä eri alojen opiskelijain pitemmälle tähtäävään tieteelliseen työskentelyyn että professorien omaan tutkimustoimintaan. Edellä mainituista syistä onkin kaikissa sivistysmaissa viimeisen

maailmansodan jälkeisenä aikana kehitys teknillisessä opetustoiminnassa suuntautunut yhä enempi laboratorio-opetukseen ja opetuksen rinnalla tapahtuvaan tutkimustoimintaan laboratorioissa.

Meidän korkeakoulussamme ovat mahdollisuudet harjoittelutöiden suorittamiseen ja henkilökohtaiseen ohjaukseen huomattavasti parantuneet assistenttikysymyksen tultua järjestykseen. Tämän perusteella onkin sota-aikana vallitsevaksi päässyt, harjoitustöitten tehokasta ja asiallista suoritusta suuresti häiritsevä tapa, suorittaa piirustustöitä myös kotona, voitu korjata määräämällä tästä syksystä lähtien piirustustöiden suorittaminen piirustussaleissa, assistenttien valvonnan alaisena, pakolliseksi. Myöskin laboratoriotöiden valvontaa ja ohjausta on tehostettu korkeakoulun nykyisissä laboratorioissa. *Useiden tärkeiden aineiden laboratorio-opetukseen puuttuvat kuitenkin kaikki mahdollisuudet laboratorioiden puutteen vuoksi. Tällaisista laboratorioista mainittakoon m. m. orgaanisen ja epäorgaanisen kemian teknologian ja kemian koneopin laboratoriot sekä vesirakennuksen ja maapohjarakennuksen laboratoriot. Näiden laboratorioiden pikainen aikaansaaminen olisi mitä välttämättömintä sekä opetus- että tutkimustar-koituksessa.*

Myöskin korkeakoulun muu tilakysymys on edelleen kriittisessä vaiheessa. Korkeakoulun kokonaisopetustila, joka ennen sotaa oli n. 20,000 m² lattiapinta-alaa, on niiden väliaikaisten toimenpiteitten turvin, joilla pommituksissa menetetty tila on korvattu, saatu pysymään suunnilleen samana, mutta ei ole kasvanut niinkuin oppilasmäärän ja opetustoiminnan laajentuminen olisi edellyttänyt. Edellä on jo mainittu korkeakoulun teknillinen keskuskirjasto, joka myös on sijoitettu väliaikaiseen aivan riittämättömään huoneustoon ja jota varten olisi hankittava uusi, ajanmukainen rakennus. Kaiken kaikkiaan on laskettu, että Teknillinen korkeakoulu nykyisessä toimintalaajuudessaan tarvitsee n. 60,000 m² käsittävän lattiapinta-alan. Vertailun vuoksi mainittakoon, että Tukholman teknillisellä korkeakoululla, jonka oppilasmäärä on suunnilleen sama kuin Helsingin teknillisellä korkeakoululla, on jo tällä hetkellä käytettävissään yli 60,000 m² lattiapinta-alaa eli noin kolme kertaa enemmän tiloja kuin meillä.

Voidakseen tehokkaasti hoitaa korkeinta teknillistä opetusta ja kehittää sitä tekniikan ja teollisuuden kehityksen vaatimuksia vastaavasti on korkeakoulua edellä esitetyn perusteella laajennettava sekä opetus- että kirjastotiloihin ja laboratorioihin nähden. Näiden suunnitelmien laatiminen ja järjestelmällinen toteuttaminen tulee olemaan yksi korkeakoulun tärkeimmistä tehtävistä lähivuosina.

Korkeakoulun aluekysymys.

Korkeakoulun laajennussuunnitelmista joudumme ilman muuta korkeakoulun aluekysymykseen. Vaikkakin tästä kysymyksestä on viime luku-

vuoden aikana esitetty julkisessa sanassa varsin paljon tietoja, katson asian tärkeyden vuoksi olevan syytä kosketella sitä lyhyesti myös tässä yhteydessä.

Edellä olen jo käsitellyt korkeakoulun tilantarvetta sekä siihen liittyviä laajennussuunnitelmia. Näihin laajennussuunnitelmiin liittyvät kiinteästi myös Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen laajennuskysymys ja korkeakoulun ylioppilaskunnan aloite oppilasasuntojen eli n. k. „teekkarikylän” rakentamiseksi. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen laajentamis- ja aluekysymyksen kytkeminen korkeakoulun aluekysymykseen on katsottu tarkoituksenmukaiseksi sen erittäin kiinteän yhteistyön vuoksi, joka vallitsee korkeakoulun ja tutkimuslaitoksen välillä sekä opetus- että tutkimustoiminnassa. Jos korkeakoulun ja tutkimuslaitoksen toiminta järjestetään täysin erilliseksi, myös laboratorioihin nähden, johtuu tästä, että olisi rakennettava useita rinnakkaislaboratorioita, johon meidän oloissamme ei kuitenkaan ole varaa. Edellä selostetusta johtuukin, että opettajaneuvosto pitää välttämättömänä, että näiden laitosten yhteistoiminta pyritään säilyttämään ja että tässä tarkoituksessa myös aluekysymykset ratkaistaan molempien laitosten yhteistä sijoittamista silmällä pitäen.

Korkeakoulun ylioppilaskunnan aloite „teekkarikylän” rakentamiseksi, joka aloite on tarkoitettu ylioppilaskunnan itsensä toteutettavaksi, on saanut korkeakoulun taholta erittäin myönteellisen vastaanoton ja täyden periaatteellisen kannatuksen. Valitettavasti on meillä tähän saakka virallisella taholla mitä suurimmassa määrin laiminlyöty ylioppilaiden asunto- y. m. sosiaalisten kysymysten tukeminen ja hoitaminen, josta myös osittain on seurauksena nykyinen opiskelijoille erittäin vaikea, epätyydyttävä asuntotilanne. Tulevaisuutta silmällä pitäen olisi onnellista sekä opiskelevan nuorison huollon ja kasvatuksen että opetuksen kannalta, jos Teknillisen korkeakoulun läheisyyteen voitaisiin varata riittävät alueet myös opiskelijain asuntoja ja muita sosiaaliseen huoltoon liittyviä laitoksia varten.

Valtioneuvoston asettama komitea, jonka tehtävänä oli Teknillisen korkeakoulun ja Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen aluekysymysten selvittely tulevia laajennuksia silmällä pitäen, on Valtioneuvostolle 9/3 1948 jättämässään lausunnossa todennut, että teknillinen korkeakoulu voi eräiden väliaikaisten järjestelyjen ja laajennuksien avulla vain toistaiseksi toimia nykyisellä paikallaan, missä ei ole mahdollisuuksia tulevaisuudessa välttämättömien suurempien laajennusten toteuttamiseen. Sama koskee Valtion teknillistä tutkimuslaitosta. Tämän vuoksi komitea ehdottaa, että korkeakoulun ja tutkimuslaitoksen laajennuksia varten varattaisiin riittävän suuret alueet Helsingin liepeiltä. Sellaisina alueina, jotka voivat tulla kysymykseen korkeakoulun ja tutkimuslaitoksen uutena sijoituspaikkana, komitea esittää — laajojen tutkimuksien perusteella — kaupungin omistaman Puotinkylän kartanon alueen Vartiokylässä Porvoon valtatie varrella sekä

Kansallis-Osake-Pankin omistaman Otaniemen alueen kaupungin länsipuolella.

Sittenmin on Valtioneuvosto asettanut uuden komitean, jonka tehtävänä on, edellä mainitun komitean ehdotuksien pohjalla, lopullisen ehdotuksen teko uuden alueen varaamiseksi korkeakoulua ja tutkimuslaitosta varten aluevaihdon kautta valtion kanssa.

Korkeakoulun opettajaneuvosto on periaatteessa yhtynyt ensiksi mainitun valtion komitean ehdotuksiin ja toivoo hartaasti, että ensi vuoteen mennessä, jolloin korkeakoulu täyttää 100 vuotta, aluekysymys saataisiin onnellisesti ratkaistuksi, jotta korkeakoulu merkkivuotenaan voisi tässäkin suhteessa aloittaa uuden kehityskauden pyrkimyksessään korkeamman teknillisen opetuksen kehittämiseksi.

Diplomi-insinöörien jatkokoulutus.

Lopuksi tahdon vielä lyhyesti käsitellä kysymystä, joka, vaikkakaan se ei kokonaisuudessaan kuulu teknillisten korkeakoulujen huollettaviin kysymyksiin, on viime aikoina saavuttanut kasvavaa huomiota korkeimman teknillisen opetuksen järjestelyn yhteydessä. Tämä kysymys on insinöörien jatkokoulutus.

Normaalinen korkeakouluopetus voi paraissakin tapauksissa luoda vain hyvän pohjan insinöörien tiedoille ja taidolle. Yleisvaatimukset dipl. insinöörien ja arkkitehtien koulutuksen korkeasta teoreettisesta pohjasta edellyttävät varsin laajoja kurssveja matemaattisissa ja luonnontieteellisissä sekä yleisissä teknillisissä aineissa. Näiden aineiden osuudesta nykyisessä opetusohjelmassa tuskin voidaan mitään tinkiä. Tekniikan, teollisuuden ja kaiken elinkeinoelämän nopea kehittyminen pakottaa puolestaan jatkuvasti lisäämään ja laajentamaan teknillisten erikoisaineitten opetusta. Tästä johtuu, että opetusohjelmat väkisin pyrkivät käymään niin laajoiksi, että oppilaille — pitämällä kiinni normaalisesta opiskeluajasta — on varsin vähän mahdollisuuksia opiskella hyvin leveällä pohjalla ja hyvin monia erilaisia aineita, vaan täytyy heidän väkistenkin pyrkiä keskittymään varsinaisten oman alansa aineiden opiskeluun. Näin voivat monet, myöhemmässä toiminnassa hyvinkin tärkeiksi näyttäytyvät teoreettiset perustiedot jäädä oppimatta. Toiselta puolen asettaa opinto-ohjelman jatkuva taipumus laajentumiseen korkeakoulun eteen vakavia kysymyksiä siitä, missä määrin yleensä on katsottava suotavaksi jatkuvasti uusien opetusaineiden ohjelmaan ottaminen. Erittäin hyvän kuvan tilanteesta antaa Amerikan Yhdysvaltojen erään kaikkein huomattavimman teknillisen korkeakoulun lausunto, jossa sanotaan, että mainittu korkeakoulu antaa neljän vuoden aikana opiskelijalle kaiken sen opin, minkä hän tuona aikana voi sulattaa, mutta tämän jälkeen vaaditaan korkeakoulusta valmistuneelta insinööriltä vähintään kahden

vuoden jatkokoulutus teollisuudessa tai laboratorioissa, ennenkuin hän voi varsinaisen insinööritoimintansa aloittaa.

On selvää, että teknillisellä alalla toimivalle henkilölle on koko elämä jatkokoulutusta ja että hän sitä hankkii ennen kaikkea oman toimintansa ohella. Mutta useissa tapauksissa on erinomaisen tärkeää, vieläpä välttämätöntä, että nuori insinööri tai arkkitehti hankkii heti uransa alussa teoreettisia lisätietoja aineissa, joita ei ole voitu sisällyttää k. o. opintusuunnitelmaan. Tämä ei koske ainoastaan tieteelliselle alalle aikovia vaan myös käytännöllisille toimialoille pyrkiviä henkilöitä. Katsoen velvollisuudekseen järjestää ja tukea insinöörien ja arkkitehtien jatkokoulutusmahdollisuuksia ovat useat korkeakoulut ulkomailla sekä ottaneet toimintaohjelmistonsa erikoisjatkokurssien järjestämisen että pyrkineet entistä suuremmassa määrin keräämään stipendirahastoja jatko-opintojen tukemiseksi. Erinomaisen hyvänä esimerkkinä tästä ovat Massachusetts Institute of Technologyn USA:ssa kuluneena kesänä järjestämät 3 kuukautta kestäneet erikoiskurssit valmiille insinööreille ja arkkitehteille, joille kurssille mainitun korkeakoulun kutsusta ja kustannuksella sekä meidän korkeakoulumme välityksellä pääsi osallistumaan myös kuusi suomalaista. Myöskin Ranskan, Sveitsin ja Tanskan taholta on kuluvana vuonna järjestetty ja korkeakoulumme välityksellä jaettu useita stipendejä jatko-opiskelua varten k. o. maitten korkeakouluissa. Eräiltä tahoilta on myös ehdotettu eräänlaista vaihtojärjestelmää molemminpuolisten stipendien muodossa, jatko-opiskelun edistämiseksi. Samaa tarkoitti myös viime talvena Kööpenhaminassa pidetyssä posjoismaisten teknillisten tutkimusneuvostojen ja teknillisten tutkimuslaitosten edustajain neuvottelukokouksessa tehty tärkeä päätös toimenpiteisiin ryhtymisestä määrärahojen varaamiseksi ulkomaa-
laisten tutkijain palkkaamiseksi, vaihtojärjestelmää noudattaen, tutkimuslaitoksiin päätarkoituksena jatko-opiskelu.

Meidänkin korkeakoulumme tehtäviin on näin yhä suuremmassa määrin liittynyt myös ulkomaisten korkeakoulujen ja tutkimuslaitoksien myöntämien stipendien välitys ja ulkomailla tapahtuva jatko-opiskelun järjestäminen. Myöskin olemme, vaikkakin toistaiseksi varsin vaatimattomassa muodossa, pyrkineet jatkokoulutusta tehostamaan ulkomaisia luennoitsijoita kutsumalla ja eräitä laajempiakin jatkokursseja järjestämällä ja tukemalla. Varsin huomattavan lisän korkeakoulun mahdollisuuksiin stipendien jakamisessa antoi myöskin jo edellä mainittu laki Suomen Akatemiasta ja apurahoista korkeimman hengenviljelyn tukemiseksi, jonka turvin korkeakoulu vuosittain voi jakaa joukon huomattavan suuria stipendejä tutkimus- ja opiskelutoimintaa varten nuorille dipl. insinööreille ja arkkitehteille. Näitä stipendejä jaettiin korkeakoulun rehtorin välityksellä kuluvana vuonna 11 kpl. Tämä ei kuitenkaan riitä, vaan on meidänkin korkeakoulumme pyrittävä omakohtaisesti sekä jatkokurssien että stipendien muodossa entistä

määrätietoisemmin tukemaan insinöörien ja arkkitehtien jatkokoulutusta. Tämä kaikki vaatii kuitenkin varoja ja korkeakoulu tahtookin tässäkin asiassa kääntyä sekä valtiovallan että teollisuuden puoleen toivoen niiden vakavaa tukea nuoren insinööri- ja arkkitehtikunnan edelleen kasvattamisessa maan etujen mukaisesti.

Korkeakoulun hallinto.

Neuvottelukunta.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana heinäkuun 1 päivästä 1947 alkaen on ollut kauppa- ja teollisuusministeriön kutsumana vuorineuvos *Lauri Helenius*, varapuheenjohtajana vuorineuvos *Eero Mäkinen* ja jäseninä professori *Alvar Aalto*, yli-insinööri *V. V. Kolho*, ylijohtaja *Fr. L. Lehtinen*, apulaishohtaja *Lauri Paavolainen*, vuorineuvos *Y. W. Vesa* ja johtaja *Ilmari Voionmaa*. Sihteerinä on toiminut dipl. insinööri *L. Suurla*. Neuvottelukunta on pitänyt lukuvuoden aikana kaksi kokousta.

Opettajaneuvosto ja hallintokollegi.

Lukuvuoden 1948—1949 aikana on opettajaneuvosto, jossa rehtori sääntöjen mukaisesti on puheenjohtajana ja johon korkeakoulun kaikki professorit kuuluvat, kokoontunut 24 kertaa. Hallintokollegi, jonka muodostavat rehtori, vararehtori ja osastonjohtajat, on kokoontunut 38 kertaa. Rehtorina on ollut professori *Martti Levón* ja vararehtorina professori *Martti Paavola*.

Kun kolmivuotiskausi, joksi korkeakoulun rehtori ja vararehtori ovat määrättyt toimiinsa, päättyi kesäkuun viimeisenä päivänä 1949, opettajaneuvosto kokouksessaan 26 päivänä huhtikuuta asetti 1 päivänä heinäkuuta 1949 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi korkeakoulusta annetun asetuksen mukaisesti ehdokkaiksi rehtorin ja vararehtorin toimiin ensimmäiselle sijalle korkeakoulun nykyisen rehtorin, professori *Martti Albert Levónin*, toiselle sijalle vararehtorin, professori *Martti Johannes Paavolan* ja kolmannelle sijalle professori *Arvo Albin Johannes Ylisen*. Toukokuun 5 päivänä 1949 tekemällään päätöksellä valtioneuvosto määräsi rehtoriksi professori *Levónin* ja vararehtoriksi professori *Paavolan*.

Lukuvuoden kuluessa on asetettu useita erikoisvaliokuntia, joista eräät edellytetään korkeakoulun säännössä ja toiset taas on asetettu opettajaneuvostossa tai hallintokollegissa käsiteltäviin asiain valmistelua varten. Valiokuntain tehtävistä ja kokoonpanosta sekä muista opettajaneuvoston tai hallintokollegin jäsenilleen antamista tehtävistä mainittakoon seuraavaa:

Kun se kolmivuotiskausi, joksi teknillinen korkeakoulu oli valinnut *Alfred Kordelinin* Säätiön tieteen jaostoon edustajakseen professori *Hj. V. Brotheruksen* ja hänen varamiehekseen professori *V. A. Heiskasen*,

päättyi marraskuun 6 päivänä 1948, opettajaneuvosto päätti syyskuun 14 päivänä 1948 valita samat edustajat edelleen 6 päivänä marraskuuta 1948 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi.

Syyskuun 14 päivänä 1948 määrättiin korkeakoulun rehtori, professori *Levón* puheenjohtajaksi sekä professorit *Rahola* ja *Kouko* jäseniksi toimikuntaan, jonka tuli valmistella kysymystä yleisten tieteiden osaston uudelleen muodostamisesta.

Syyskuun 14 päivänä 1949 välittiin professori *Stenij* puheenjohtajaksi sekä professorit *Ylinen* ja *Kauko* jäseniksi toimikuntaan, jonka tehtäväksi tuli valmistaa ehdotus todistuksissa käytettävän arvoasteikon uusimisesta. Samana päivänä määrättiin professori *Paavola* valmistelemaan kysymystä käytännöllistä harjoittelua koskevien vaatimusten tarkistamisesta. Lisäksi määrättiin professori *Brotherus* puheenjohtajaksi sekä professorit *Paavola*, *Ylinen* ja *Hukki* jäseniksi toimikuntaan, jonka tehtäväksi tuli harkita tekniikan tohtorin väitöskirjan julkaisemista koskevien määräysten uudistamista. Professori *Noposta* pyydettiin laatimaan ehdotus oppilaitten ilmoittautumista koskevien määräysten tarkistamisesta.

Lokakuun 25 päivänä 1949 määrättiin professori *Ståhlberg* puheenjohtajaksi sekä professorit *Tikka* ja *Kirjakka* jäseniksi valiokuntaan, jonka tehtäväksi tuli laatia ehdotus kemian osaston opetusohjelman uudistamisesta.

Marraskuun 16 päivänä valittiin professori *J. S. Sirén* ja hänen varamiehenään professori *H. O. Hanneli* teknillisen korkeakoulun edustajiksi vuonna 1950 pidettävien Pohjoismaisten Rakennuspäivien Suomen edustajistoon.

Joulukuun 8 päivänä 1948 valittiin professorit *Rahola*, *Roschier* ja *Kirjakka* korkeakoulun edustajiksi Teollisuuden Työteholiiton 15 päivänä tammikuuta 1949 pidettävään tiedotus- ja neuvottelutilaisuuteen, jonka tarkoituksena oli selvittää teknillisen harjoittelun järjestämistä.

Joulukuun 9 päivänä 1948 valittiin professori *H. O. Hanneli* teknillisen korkeakoulun edustajaksi vuodeksi 1949 Ylioppilaiden Opintolainarahaston neuvottelukuntaan.

Joulukuun 9 päivänä valittiin opintolainautakuntaan vuodeksi 1949 puheenjohtajaksi professori *Tikka* sekä hänen varamieheksensä professori *Roschier* sekä varapuheenjohtajaksi professori *Stenij* ja hänen varamieheksensä professori *Nyström*.

Tammikuun 1 päivänä 1949 asetettiin toimituskunta hoitamaan opettajaneuvoston perustettavaksi päättämän tieteellisen julkaisusarjan 100-vuotisjuhlien yhteydessä julkaistavan ensimmäisen numeron toimittamista. Toimituskunnan puheenjohtajaksi valittiin professori *Brotherus* sekä jäseniksi professorit *Nyström* ja *Ylinen*.

Huhtikuun 27 päivänä asetettiin toimikunta, jonka puheenjohtajaksi valittiin professori *Paavola* sekä jäseniksi professorit *Palmén* ja *Serlachius*

ja jonka tehtäväksi tuli lausunnon antaminen „Stiftelsen Tekniska Akademien i Helsingfors” nimisen säätiön perustamista koskevan anomuksen johdosta.

Kansallis-Osake-Pankin stipendirahaston stipendilautakuntaan valittiin kolmivuotiskaudeksi 1949—1951 jäseniksi professori *Pellinen*, vuorineuvos *Lauri Helenius*, pääjohtaja *Matti Virkkunen* ja professori *Paatela*.

Huhtikuun 25 päivänä 1949 määrättiin professori *Niini* avustamaan seuraavan vuoden opetusohjelman julkaisemisessa.

Osastokollegiit.

Osastokollegiit, jotka ensi sijassa ovat käsitelleet opetusta ja tutkintoja koskevia asioita, ovat lukuvuoden kuluessa kokoontuneet:

rakennusinsinööriosaston osastokollegi	17	kertaa
koneenrakennusosaston	„	17	„
sähkötekniillisen osaston	„	13	„
puunjalostusosaston	„	17	„
kemian osaston	„	27	„
vuoriteollisuusosaston	„	11	„
maanmittausosaston	„	21	„
arkkitehtiosaston	„	23	„
yleisten tieteiden osaston	„	19	„

Osastonjohtajina ovat toimineet: rakennusinsinööriosaston professori *Hanneliu*s, koneenrakennusosaston professori *Rahola*, sähkötekniillisen osaston professori *Jauhiainen*, puunjalostusosaston professori *Roschier*, kemian osaston 15. 10. 48 saakka professori *Tikka* ja sen jälkeen professori *Kirjakka*, vuoriteollisuusosaston professori *Hukki*, maanmittausosaston professori *Heiskanen* 1. 4. 49 saakka ja siitä edelleen professori *Kokkonen*, arkkitehtiosaston professori *Sirén* ja yleisten tieteiden osaston professori *Brotherus*.

Kanslia.

Korkeakoulun sihteerin virkaa on kauppa- ja teollisuusministeriön suostumuksella edelleen hoitanut varatuomari *Pirkko Sisko Valliniemi*.

Opetustoiminta.

Professorien ja lehtorien virkojen täyttäminen.

Lujuusopin professorin viran oltua avoimeksi julistettuna olivat sitä huhtikuun 12 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa hakenet dipl. insinööri *Per-Erik Ragnar Aalto* ja fil. tohtori *Veikko Pentti Johannes Laasonen*.

Asiantuntijoiksi opettajaneuvosto kutsui professori *Folke Odqvistin* Ruotsin Kuninkaallisesta Teknillisestä korkeakoulusta sekä professori *Arvo Ylisen*.

Antamissaan lausunnoissa professori *Odqvist* ja *Ylinen* katsoivat fil. tohtori *Laasosen* päteväksi ja dipl. insinööri *Aallon* epäpäteväksi hakemaansa virkaan.

Opettajaneuvosto, käsiteltyään k. o. virkanimitysasiasiaa kokouksissaan syyskuun 2 ja 28 päivinä, päätti vapauttaen hakijat koeluennon pitämisestä julistaa fil. tohtori *Veikko Pentti Johannes Laasosen* päteväksi ja diplomi-insinööri *Per-Erik Ragnar Aallon* epäpäteväksi lujuusopin professorin virkaan ja ehdottaa, että fil. tohtori *Laasonen* nimitettäisiin k. o. virkaan. Marraskuun 5 päivänä 1948 Tasavallan Presidentti nimitti sanottuun virkaan fil. tohtori *Veikko Pentti Johannes Laasosen*.

Kansantalouden professorin viran oltua avoimeksi julistettuna olivat sitä kesäkuun 21 päivänä 1947 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet tekniikantohtori *Reino Ahti Aslak Ajo*, fil. tohtori *Väinö Fritiof Johanson*, fil. kandidaatti *Iisakki Valfrid Laati* ja filosofiantohtori *Klaus Henrik Waris*. Hakijoista fil. kand. *Laati* myöhemmin peruutti hakemuksensa ja fil. tohtori *Johanson* kuoli kesällä 1948.

Asiantuntijoiksi opettajaneuvosto kutsui professorit *Bruno Suvirannan* ja *Leo Harmajan*. Launnossaan prof. *Suviranta* katsoi tohtori *Wariksen* päteväksi ja tekniikantohtori *Ajon* epäpäteväksi sekä professori *Harmaja* molemmat hakijat epäpäteviksi.

Käsiteltyään k. o. virkanimitysasiasiaa kokouksessaan maaliskuun 1 päivänä 1949 opettajaneuvosto päätti vapauttaen hakijat näyteluennon pitämisestä yksimielisesti julistaa fil. tohtori *Wariksen* päteväksi ja tenkiikantohtori *Ajon* epäpäteväksi sanottuun virkaan sekä ehdottaa fil. tohtori *Wariksen* nimitettäväksi virkaan.

Valtioneuvoston hylättyä tekn. tohtori *Ajon* valituksen opettajaneuvoston ehdollapanosta Tasavallan Presidentti toukokuun 6 päivänä 1949 nimitti fil. tohtori *Warikasen* kansantalouden professorinvirkaan 1 päivästä elokuuta 1949 lukien.

Pohjarakennuksen ja maarakennusmekaniikan professorinviran oltua avoimeksi julistettuna olivat virkaa huhtikuun 12 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet filosofiantohtori *Thord Johannes Brenner* ja diplomi-insinööri *Per Olof Alenius*. Asiantuntijoiksi opettajaneuvosto kutsui dosentti *Carl Caldeniuksen* ja siviili-insinööri *John Olssonin* Ruotsista. Antamissaan asiantuntijalausunnoissa dosentti *Caldenius* ja siviili-insinööri *Olsson* katsoivat filosofiantohtori *Brennerin* päteväksi ja diplomi-insinööri *Aleniuksen* epäpäteväksi hakemaansa virkaan.

Opettajaneuvosto käsiteltään k. o. virkanimitysasiasiaa kokouksissaan syyskuun 2 ja 14 päivinä päätti vapauttaen hakijat näyteluennon pitämisestä yksimielisesti julistaa filosofiantohtori Thord Johannes Brennerin päteväksi ja diplomi-insinööri Per Olof Aleniuksen epäpäteväksi sanottuun virkaan ja ehdottaa, että filosofiantohtori Brenner nimitettäisiin virkaan.

Sitten kun valtioneuvosto oli hylännyt diplomi-insinööri Aleniuksen ehdollepanosta tekemän valituksen Tasavallan Presidentti nimitti joulukuun 3 päivänä 1948 virkaan filosofiantohtori Brennerin.

Metallurgian professorin viran oltua avoimeksi julistettuna haki sitä 10 päivänä kesäkuuta 1948 päättyneen hakuajan kuluessa ainoastaan diplomi-insinööri *Matti Hakon August Tikkanen*.

Asiantuntijoiksi opettajaneuvosto kutsui tekniikantohtori *Åke Bergströmin* ja tohtori-insinööri *Otto Barthin*, jotka antamissaan lausunnoissa katsoivat hakijan päteväksi virkaan.

Opettajaneuvosto, käsiteltään k. o. virkanimitysasiasiaa kokouksissaan tammikuun 15 ja 25 päivinä 1949 päätti yksimielisesti vapauttaen hakijan koeluennon pitämisestä julistaa hänet päteväksi metallurgian professorin virkaan sekä ehdottaa, että hänet siihen nimitettäisiin. Tasavallan Presidentti nimitti kesäkuun 10 päivänä 1949 diplomi-insinööri Tikkasen, jolle 17 päivänä toukokuuta 1949 oli myönnetty tekniikantohtorin arvo, sanottuun professorinvirkaan kesäkuun 11 päivästä 1949 lukien.

Orgaanisen kemian lehtorin viran oltua avoimeksi julistettuna olivat sitä maaliskuun 29 päivänä 1947 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet dosentti *Perttu Vihtori Laakso* ja tekniikantohtori *Jarl Mauritz Leonard Gripenberg*, joille opettajaneuvosto oli myöntänyt vuoden respiittajan pätevyytensä täydentämiseksi.

Asiantuntijoiksi opettajaneuvosto kutsui professori *N. J. Toivosen* ja tekniikantohtori *G. Nymanin*. Asiantuntijalausunnoissa professori Toivonen piti molempia hakijoita pätevinä asettaen ensimmäiselle ehdokassijalle dosentti Laakson, tekniikantohtori Nymanin pitäessä myöskin molempia hakijoita pätevinä, mutta asettaessa tekniikantohtori Gripenbergin ensimmäiselle ehdokassijalle.

Käsiteltään k. o. virkanimitysasiasiaa kokouksissaan tammikuun 25 ja maaliskuun 1 päivänä 1949 opettajaneuvosto päätti yksimielisesti julistaa viran hakijat, tekniikantohtori Gripenbergin ja filosofiantohtori Laakson päteviksi hakemaansa virkaan sekä tehdessään ehdotuksen viran täyttämiseksi asetti tekniikantohtori Gripenbergin ensimmäiselle ja dosentti Laakson toiselle ehdokassijalle.

Valtioneuvoston hylättyä dosentti Laakson ehdollepanosta tekemän valituksen kauppa- ja teollisuusministeriö kesäkuun 7 päivänä 1949 nimitti

orgaanisen kemian lehtorinvirkaan tekniikantohtori Gripenbergin seuranneen heinäkuun 1 päivästä lukien.

Matematiikan lehtorinviran oltua avoimeksi julistettuna olivat sitä helmikuun 23 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet filosofiantohtori *Pentti Veikko Johannes Laasonen*, filosofianlisensiaatti *Olli Kristian Lokki*, filosofiantohtori *Lauri Pimiä* ja filosofiankandidaatti *Kaarlo Ilmari Virtanen*, joille opettajaneuvosto oli sittemmin myöntänyt pätevyytensä täydentämiseksi yhden vuoden respiittiajan edellä mainitusta päivästä lukien. Hakijoista filosofiantohtori Laasonen ja filosofiankandidaatti Virtanen myöhemmin peruuttivat hakemuksensa.

Respiittiajan päätyttyä opettajaneuvosto päätti pyytää professori Pekka Juhana Myhrbergiä ja professori Rolf Nevanlinnaa antamaan asiantuntijalausunnon hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä tähän virkaan.

Sähkökoneiden professorinviran oltua avoimeksi julistettuna olivat sitä huhtikuun 12 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet diplominsinöörit *Svante von Zweybergk* ja *Tauno Pyökäri*, joille opettajaneuvosto oli myöntänyt yhden vuoden respiittiajan pätevyytensä täydentämiseksi. Tämän ajan mentyä umpeen opettajaneuvosto päätti pyytää tekniikantohtori *Eero Kustaa Saraojan* ja professori *Viljo Viktor Ylöstalon* antamaan lausunnot hakijoiden pätevyydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä tähän virkaan.

Koneenrakennusopin professorinviran oltua avoimeksi julistettuna haki sitä lokakuun 7 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa ainoastaan tekniikantohtori *Jaakko Robert Wuolijoki*.

Opettajaneuvosto päätti pyytää professori *Gustav Boestadin* Tukholman teknillisestä korkeakoulusta ja professori *K. G. Karlsonin* Chalmersin teknillisestä korkeakoulusta Göteborgista antamaan lausuntonsa hakijan pätevyydestä virkaan.

Polttomoottoritekniikan professorinviran oltua avoimeksi julistettuna haki sitä lokakuun 7 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa ainoastaan diplomi-insinööri *Karl Johan Henrik Ryti*, jolle marraskuun 2 päivänä 1948 hakemuksesta myönnettiin 1 vuoden aika pätevyyden täydentämistä varten.

Metalliopin professorinviran oltua avoimeksi julistettuna haki sitä joulukuun 7 päivänä 1948 päättyneen hakuajan kuluessa ainoastaan Ruotsin alamainen, tohtori-insinööri *August Herman Unkel*, jolle Tasavallan Presidentti helmikuun 4 päivänä 1949 myönsi erivapauden valtion virkamiehiltä vaadittavasta suomenkielen taidosta.

Asiantuntijoiksi opettajaneuvosto kutsui professori *Otto Barthin* Ruotsista ja tekniikantohtori *Åke Bergströmin*.

Analyyttisen kemian lehtorinviran oltua säädettyssä järjestyksessä avoi-

meksi julistettuna hakivat virkaa maaliskuun 7 päivänä 1949 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Niilo Auvo Mikael Lounamaa* ja tekniikantohtori *Aino Pekkarinen*.

Opettajaneuvosto päätti asiantuntijoiksi kutsua professorit *Anders Ringbom* ja *S. Kilven*.

Tekstiiliteknologian professorinviran, joka vuoden 1949 alusta lukien oli muutettu *kutomisteknologian* ja *sidosopin* professorinviraksi, oltua avoimeksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 19 päivänä 1949 päättyneen hakuajan kuluessa tekstiilitaiteilijatar *Kreetta Pohjanheimo* ja diplomi-insinööri *Johannes William Sulo Saarinen*. Taiteilijatar Pohjanheimo ei kuitenkaan voinut tulla kysymykseen virkaa täytettäessä, koska hän ei ollut liittännyt hakemukseensa teknillisestä korkeakoulusta 12 päivänä syyskuuta 1941 annetun asetuksen 24 §:ssä tarkoitettua kielitodistusta suomenkielen taidostaan.

Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa diplomi-insinööri Saarisen pätevydestä virkaan, opettajaneuvosto kutsui professori *Axel Werner Gardbergin* sekä diplomi-insinöörit *Väinö Donnerin* ja *Kaarlo Raution*.

Korkeakouluun vuoden 1949 alusta perustetun *kehruuteknologian* ja *ainesopin* professorinviran oltua säädettyssä järjestyksessä haettavana virkaa olivat 14 päivänä maaliskuuta 1949 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet diplomi-insinöörit *Esko Kai Brax*, *Tauno Erkki Häyrynen* ja *Osmo Heikki Vuorio*. Viran hakijoille myönnettiin 12 kuukauden aika maaliskuun 14 päivästä 1949 lukien pätevyytensä täydentämiseksi.

Fysikaalisen ja sähkökemian professorinviran oltua avoimeksi julistettuna virkaa hakivat 19 päivänä huhtikuuta 1949 päättyneen hakuajan kuluessa filosofianmaisteri *Tor Erik Brehmer*, diplomi-insinööri *Olavi Johannes Harva* ja filosofiantohtori *Reino Olavi Näsänen*. Hakijoille myönnettiin 1 vuoden respiittiaika huhtikuun 19 päivästä 1949 lukien.

Korkeakoulun vuoden 1949 alusta lukien perustetun *asuinrakennusten* professorinviran oltua säädettyssä järjestyksessä haettavana sitä 14 päivänä maaliskuuta 1949 päättyneen hakuajan kuluessa olivat hakeneet arkkitehdit *Georg Hilding Ekelund*, *Hugo Edvard Harmia* ja *Aulis Kalma*. Koska arkkitehti Kalma ei ollut liittännyt hakemukseensa teknillisestä korkeakoulusta 12 päivänä syyskuuta 1941 annetun asetuksen 24 §:ssä mainittua kielitodistusta ruotsinkielen taidosta, ei häntä voitu ottaa huomioon virkaa täytettäessä.

Huoneenrakennusopin professorin viran oltua avoimeksi julistettuna sitä olivat 19 päivänä huhtikuuta 1949 päättyneen hakuajan kuluessa hakeneet diplomiarkkitehdit *Eljas Tapani Aspiala*, *Aarne Adrian Ervi*, *Veli Antero Pernaja* ja *Ragnar Amandus Ypyä*. Hakijoille myönnettiin 1 vuoden respiittiaika huhtikuun 19 päivästä 1949 lukien.

Muita nimityksiä ja muutoksia opetustoiminnassa.

Rakennusinsinööriosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Pohjarakennuksen ja maarakennusmekaniikan professori *Thord Johannes Brenner* kuoli maaliskuun 18 päivänä 1949. Tämän johdosta järjestettiin edellä mainitun viran hoito väliaikaisesti siten, että professori *Henrik Probus Ossian Solitander* määrättiin hoitamaan pohjarakennuksen, diplomi-insinööri *Per Olof Alenius* maarakennusmekaniikan ja filosofian maisteri *Veikko Henrik Pääkkönen* geologian opetusta kuluvan lukukauden loppuun.

Lokakuun 12 päivänä 1948 päätettiin määrätä diplomi-insinööri *Olavi Antero Taivainen* avoinna olevaan tien- ja sillanrakennusopin erikoisopettajantoimeen 15 päivästä lokakuuta 1948 alkaen toistaiseksi ja enintään 31 päivään joulukuuta 1950 saakka.

Rakennusinsinööriosaston osastokollegin ehdotuksesta päätettiin syksyllä järjestettävien betoniteknologian kurssien johtajaksi määrätä diplomi-insinööri *Arvo Nykänen* sekä opettajiksi diplomi-insinöörit *Viljo Kuuskoski*, *K. Tammilehto*, *Olavi Talvio* ja *Risto Ruso*.

Assistentit.

Syyskuun 13 päivänä 1948 määrättiin huoneenrakennustekniikan assistenteiksi diplomi-insinöörit *V. Hotinen* ja *K. K. Widbom* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, tienrakennuksen assistentiksi maisteri *N. Oksala* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, rautatien- ja tienrakennuksen assistentiksi *R. Ruso* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, kirjastoassistentiksi tekn. yliopp. *B. P. C. Vähäkallio* 1. 9.—30. 9. 1948, rakennusstatiikan assistentiksi dipl. ins. *A. Ranki* 1. 9.—31. 12. 1948, sillanrakennustekniikan assistentiksi dipl. ins. *B. Kivisalo* 1. 9. 1948—31. 5. 1949 ja rakennusstatiikan ja sillanrakennuksen assistentiksi dipl. ins. *A. Hannelius* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Lokakuun 4 päivänä 1948 määrättiin vesirakennusopin assistentiksi ins. *H. A. Loikkanen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, asemakaavaopin assistentiksi arkkitehti *O. Leka* 15. 9. 1948—31. 5. 1949 ja kirjastoassistentiksi yliopp. *R. K. Rankamo* 1. 10. 1948—31. 5. 1949.

Marraskuun 1 päivänä 1948 määrättiin maatalouden vesirakennuksen assistentiksi ins. *M. Wäre* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Tammikuun 31 päivänä 1949 määrättiin rakennusstatiikan ja sillanrakennuksen assistenteiksi dipl. ins. *K. Larjamo* 1. 1.—31. 5. 1949 ja tekn. yliopp. *S. Tuomi* 1. 2.—31. 5. 1949.

Maaliskuun 1 päivänä 1949 määrättiin professori Kaiteran tutkimusassistentiksi maisteri *I. Mikola* vuodeksi 1949.

Huhtikuun 4 päivänä 1949 määrättiin pohjarakennuksen assistentiksi dipl. ins. *H. Loikkanen* 1. 3.—31. 5. 1949.

Toukokuun 16 päivänä 1949 määrättiin huoneenrakennustekniikan assistentiksi dipl. ins. *R. Ruso* 1. 6.—31. 8. 1949 ja dipl. ins. *A. M. Maasilta* professori Kaiteran tutkimusassistentiksi maisteri *I. Mikolan* tilalle.

Koneenrakennusosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Avoinna olevan lämpötekniikan ja koneopin professorinviran hoito järjestettiin siten, että professori *Harald Kyrklund* määrättiin antamaan höyrykattiloiden, professori *Hj. Brotherus* teknillisen lämpöopin ja diplomi-insinööri *Viljo Immonen* voimakoneiden ja -laitosten opetusta 1 päivästä heinäkuuta 1948 lukien kesäkuun 30 päivään 1949 saakka.

Korkeakoulun täysinpalvellut professori *Karl Axel Mauritz Ahlfors* määrättiin edelleen hoitamaan avoinna olevaan höyrytekniikan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta 1 päivästä syyskuuta 1948 lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään elokuun 31 päivään 1949 saakka.

Koneenrakennusopin professorille *Jorma Serlachiukselle* myönnettiin virkavapautta marraskuun 8 päivästä 1948 lukien vuoden loppuun, voidakseen toimia valtion määräyksestä Suomesta Moskovaan lähtevän kauppavaltuuskunnan jäsenenä, ja samalla määrättiin täysinpalvellut professori *Paavo Pero* hoitamaan mainittua virkaa professori Serlachiuksen virkavapauden aikana.

Syyskuun 14 päivänä 1948 määrättiin diplomi-insinööri *Olavi Salminen* hoitamaan koneenrakennusopin professorinvirkaa 1 päivästä kesäkuuta 1948 lukien, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin enintään 31 päivään toukokuuta 1949 saakka.

Joulukuun 12 päivänä 1948 määrättiin diplomi-insinööri *Johannes William Sulo Saarinen* edelleen hoitamaan korkeakoulun avoinna olevaa tekstiiliteknologian professorinvirkaa 1 päivästä tammikuuta 1949 lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään 31 päivään joulukuuta 1949 saakka.

Syyskuun 2 päivänä 1948 myönnettiin teollisuuskirjanpidon opettajalle, kauppat. kandidaatti *Henrik Virkkuselle* virkavapautta 1 päivästä elokuuta 1948 31 päivään heinäkuuta 1949 Pohjois-Amerikan Yhdysvaltoihin tehtävän opintomatkan vuoksi. Diplomi-insinööri, ekonomisti *Martin Fredrik Pacius* määrättiin sanottuna aikana hoitamaan teollisuuskirjanpidon erikoisopettajantointa.

Syyskuun 14 päivänä 1948 määrättiin mekaanisen teknologian erikois-

opettajan toimeen diplomi-insinööri *Jaakkima Volter Kilpi* 1 päivästä syyskuuta 1948 lukien enintään 31 päivään joulukuuta 1950 saakka.

Syyskuun 14 päivänä 1948 määrättiin diplomi-insinööri *Leo Ilmari Suurla* yleisen teollisuustalouden erikoisopettajan toimeen 1 päivästä syyskuuta 1948 joulukuun 31 päivään 1950 saakka.

Marraskuun 2 päivänä 1948 määrättiin hydro- ja aeromekaniikan erikoisopettajantoiimeen marraskuun 1 päivästä 1948 lukien 31 päivään joulukuuta 1950 filosofian tohtori *Erkki Niskanen*.

Diplomi-insinööri *Juho Saarto* määrättiin joulukuun 12 päivänä hoitamaan avoinna olevaa saniteettitekniikan lehtorinvirkaa 1 päivästä tammiukuuta 1949 lukien korkeintaan 31 päivään joulukuuta 1949 saakka.

Toukokuun 17 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Christian Landtman* hoitamaan syyslukukauden 1949 alussa opetusohjelmaan liitettävän laivojen apukoneiden erikoisopettajantointa 1 päivästä syyskuuta 1949 alkaen korkeintaan 31 päivään elokuuta 1952 saakka.

Assistentit.

Syyskuun 13 päivänä 1948 määrättiin höyrykattiloiden ja mäntähöyrykoneiden assistentiksi dipl. ins. *B. Lindberg*, dipl. ins. *A. Holmström* ja dipl. ins. *P. E. Lehtinen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, yliopp. *Chr. Landtman* 1. 10. 1948—31. 5. 1949 ja yliopp. *B. Eriksson* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, laivanrakennuksen assistenteiksi diplomi-insinöörit *P. Gruner* ja *E. B. Holmström* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, metalliraaka-aineopin assistenteiksi ins. *D. F. B. Granfelt*, yliopp. *R. Kyrklund* ja yliopp. *E. Laitinen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, vesiturbiinien assistentiksi tekn. tri *T. Tuomola* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, teollisuustalouden assistenteiksi dipl. ins. *E. Lampén*, dipl. ins. *A. Haapio*, dipl. ins. *E. Kjellberg*, dipl. ins. *F. E. Frankenhauer*, ekonomi *E. Uvanto* ja dipl. ins. *V. I. Kataja* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, teollisuustalouden kirjastoassistentiksi rouva *Aune Heino* 1. 9. 1948—31. 5. 1949 ja käsikirjastoassistentiksi rouva *Anna-Liisa Mustonen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 27 päivänä 1948 määrättiin laivanrakennuksen assistentiksi dipl. ins. *E. A. Heino* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, lentokoneenrakennuksen assistentiksi dipl. ins. *K. Temmes* 1. 10. 1948—31. 5. 1949.

Lokakuun 4 päivänä 1948 määrättiin voimalaitosten suunnittelun assistenteiksi diplomi-insinöörit *V. V. Heinäsuu*, *J. Valle* ja *O. P. Manninen* 1. 9. 1948—31. 12. 1948, konepajatekniikan assistentiksi dipl. ins. *Jaakkima Kilpi* 15. 9. 1948—15. 5. 1949, hitsaustekniikan assistenteiksi tekn. yliopp. *P. Hämeenaho* ja insinööri *V. Simola* 1. 10. 1948—31. 5. 1949, koneenrakennuksen assistentiksi tekn. yliopp. *K. Raunto* 1. 10. 1948—31. 5. 1949.

Marraskuun 1 päivänä 1948 määrättiin konepajatekniikan assistenteiksi diplomi-insinöörit *N. Björklund* ja *J. V. E. Pöyry* 1. 11 1948—

31. 5. 1949, voimakoneitten ja -laitosten assistentiksi dipl. ins. *E. Toivianen* 1. 10. 1948—31. 5. 1949.

Marraskuun 8 päivänä 1948 määrättiin tarkkuusmittauskurssin assistentiksi dipl. ins. *Jaakkima Kilpi* 1. 10. 1948—31. 3. 1949.

Marraskuun 29 päivänä 1948 määrättiin koneenrakennuksen assistentiksi diplomi-insinöörit *A. O. Pere* ja *A. Aalto* sekä tekn. yliopp. *N. Brenner* 1. 11. 1948—31. 5. 1949, teollisuustalouden assistentiksi dipl. ins. *M. Pacius* 1. 12. 1948—31. 5. 1949.

Helmikuun 15 päivänä 1949 määrättiin yleisen teollisuustalouden assistentiksi diplomi-insinöörit *J. Timgren* ja *N. Björklund* 1. 2.—31. 5. 1949, voimakoneiden ja -laitosten suunnittelun assistentiksi diplomi-insinöörit *V. V. Heinäsuu*, *O. P. P. Manninen* ja *J. Valle* 1. 1.—31. 5. 1949, polttomoottorien assistentiksi dipl. ins. *V. Vahlstedt* 1. 2.—31. 5. 1949, koneenrakennuksen höyrykattiloiden assistentiksi yliopp. *J. Rantama* 1. 2.—31. 5. 1949, valimotekniikan assistentteiksi tekniikan ylioppilaat *V. Nygren* ja *K. Koponen* 1. 2.—30. 4. 1949 sekä valimomestari *J. Himmanen* 1. 3.—31. 12. 1949.

Huhtikuun 4 päivänä 1949 määrättiin teollisuustalouden assistentiksi dipl. ins. *E. Carlborg* 1. 4.—30. 4. 1949 ja fil. kand. *E. Mielonen* 1. 3.—31. 3. 1949.

Sähköteknilinen osasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Syyskuun 14 päivänä järjestettiin avoimena olevan sähkökoneitten (sähkötekniikan) professorinviran hoito siten, että diplomi-insinööri *O. J. K. Setälä* määrättiin hoitamaan luennot sekä professori *V. V. Ylöstalo* tentit, diplomi-insinööri *V. Lehmus* laboratoriotöiden luennot sekä joulukuun tentit, dipl. ins. *H. Karjalainen* III vuosikurssin luennot kevätlukukaudella, dipl.-ins. *T. Hakanen* IV vuosikurssin luennot kevätlukukaudella sekä dipl.-ins. *V. Lehmus* laboratoriotöiden johdon ja valvonnan sekä tammikuun ja toukokuun tentit.

Joulukuun 12 päivänä 1948 myönnettiin teoreettisen sähkötekniikan professorille *V. V. Ylöstalolle*, joka ulkoasiainministeriön määräyksestä matkusti Suomen valtion edustajana Mexico Cityssä 22 päivänä lokakuuta 1948 alkaneeseen kansainväliseen yleisradiolaitosten lyhytaaltokonferenssiin, virkavapautta 15 päivästä lokakuuta 1948 lukien syyslukukauden loppuun. Tekniikan tohtori *Jouko Jalo Pohjanpalo* määrättiin hoitamaan yleisen sähkötekniikan ja teoreettisen sähkötekniikan sekä diplomi-insinööri *I. Karreskoski* radiotekniikan opetusta professori Ylöstalon virkavapauden aikana. Kevätlukukaudella myönnettiin professori Ylöstalolle edelleen virkavapautta tammikuun alusta maaliskuun loppuun, jolloin tekniikan tohtori Pohjanpalo määrättiin edelleen hoitamaan teoreettisen sähkötekniikan,

diplomi-insinööri *Eelis Ilmari Kareskoski* radiotekniikan ja diplomi-insinööri *Pentti Alajoki* yleisen sähkötekniikan opetusta professori Ylöstalon poissa ollessa. Professori Ylöstalolle myönnettiin toukokuun 6 päivänä 1949 edelleen virkavapautta huhtikuun alusta toukokuun loppuun.

Syyskuun 14 päivänä 1948 myönnettiin vaihtovirtateorian erikoisopettajalle *Heikki Lehtoselle* virkavapautta syyskuun 15 päivästä 1948 vuoden loppuun. Sanottua tointa hoitamaan määrättiin diplomi-insinööri *Karl Johan Lehtinen*. Dipl.-ins. Lehtinen erosi vaihtovirtateorian erikoisopettajan-toimesta tammikuun 1 päivästä 1949 lukien.

Assistentit.

Syyskuun 29 päivänä 1948 määrättiin sähkölaitosten suunnittelun assistenteiksi diplomi-insinöörit *A. J. Hiekkö* ja *A. J. Salmela* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, suurjännitetekniikan assistenteiksi tekn. yliop. *H. W. Halme* 1. 9. 1948—31. 12. 1948, sähkökoneiden assistenteiksi diplomi-insinöörit *J. T. O. Salminen* 1. 9. 1948—30. 6. 1949 ja *K. Kajas* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, heikkovirtatekniikan assistenteiksi diplomi-insinöörit *A. Aromaa*, *S. Poulsen*, *V. K. Leinonen* ja *P. Hellner* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, käsikirjaston assistentiksi tekn. yliopp. *Y. K. Saunamäki* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 13 päivänä 1948 määrättiin radiotekniikan assistenteiksi dipl. ins. *I. Kareskoski*, dipl. ins. *T. Kytöniemi* ja tekn. yliopp. *O. Ristaniemi* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, sähkökoneiden assistenteiksi diplomi-insinöörit *T. K. Leskinen*, *O. H. Karjalainen*, *P. Siltamaa* ja *V. V. Heinäsuu* 1. 9. 1948—31. 12. 1948, sähkötekniikan assistenteiksi dipl.-ins. *J. K. Valle* ja tekn. yliopp. *M. E. Kurkinen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, sähkömittaustekniikan assistenteiksi diplomi-insinöörit *P. Alajoki*, *V. M. Salenius* ja *O. Rönkä* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 20 päivänä 1948 määrättiin sähkömittaustekniikan assistentiksi dipl. ins. *H. Törnvall* 1. 10. 1948—31. 5. 1949 ja osaston sihteeriksi yliopp. *A. E. Makara* 16. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 27 päivänä 1948 määrättiin sähkömittaustekniikan assistenteiksi tekniikan ylioppilaat *O. Kivikoski*, *A. Urho* ja *Y. K. Saunamäki* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Lokakuun 4 päivänä 1948 määrättiin radio- ja puhelinlaboratorion assistentiksi tekn. yliopp. *O. S. Ristaniemi* ajaksi 1. 10. 1948—30. 6. 1949.

Lokakuun 11 päivänä 1948 myönnettiin sähkökoneitten assistentille, dipl. ins. *J. T. O. Salmiselle* ulkomaanmatkan takia lomaa assistentin toimesta 1. 10. 1948—28. 2. 1949.

Lokakuun 25 päivänä 1948 peruutettiin yliopp. *O. S. Ristaniemelle* syyskuun 13 päivänä 1948 annettu määräys radiotekniikan assistentin toimeen 1. 10. 1948 lukien ja dipl. ins. *O. Pöyhöselle* sähkökoneitten assistentin toimeen annettu määräys 31.8. 1948 lukien.

Marraskuun 15 päivänä 1948 määrättiin sähkölait. suunnittelun assistentiksi dipl. ins. *V. O. Muittari* 16. 11. 1948—31. 5. 1949 ja radiotekniikan assistentiksi tekn. yliopp. *P. M. J. Kotilainen* 1. 12. 1948—28. 2. 1949 sekä peruutettiin dipl. ins. *A. J. Salmelalle* sähkölaitosten suunnittelun assistentin toimeen annettu määräys 15. 11. 1948.

Joulukuun 8 päivänä 1948 määrättiin suurjännitetekniikan assistentiksi tekn. yliopp. *Y. K. Saunamäki* 15. 11. 1948—28. 2. 1949.

Tammikuun 31 päivänä 1949 määrättiin sähkökoneiden assistenteiksi diplomi-insinöörit *V. V. Heinäsuu*, *O. H. Karjalainen*, *T. K. I. Leskinen* ja *P. Siltamaa* 1. 1.—31. 5. 1949, heikkovirtatekniikan assistentiksi dipl. ins. *H. Puolanne* 1. 1.—31. 5. 1949, sähkölaitosten assistentiksi dipl. ins. *V. M. Salenius* 1. 1.—31. 5. 1949 ja professori Jauhiaiselle myönnettiin oikeus saada tutkimusassistentti 1. 2. 1949 lukien.

Helmikuun 7 päivänä 1949 määrättiin suursjännitetekniikan assistentiksi tekniikan ylioppilaat *Y. K. Saunamäki* 1. 3.—30. 4. 1949 ja *H. W. Halme* 1. 1.—31. 5. 1949.

Toukokuun 10 päivänä 1949 määrättiin sähkölaitosten assistentiksi dipl. ins. *T. O. Jokinen* 1. 5.—31. 5. 1949.

Toukokuun 25 päivänä 1949 määrättiin sähkömittaustekniikan assistentiksi tekn. yliopp. *U. Laurila* 1. 2.—31. 5. 1949.

Muu henkilökunta.

Lokakuun 11 päivänä 1948 määrättiin sähkölaboratorion mekaniikan apulaiseksi hienomekanikko *Pentti Jalmari Parve* 1 päivästä lokakuuta 1948 lähtien.

Marraskuun 8 päivänä 1948 määrättiin radioasentaja *Olavi Teräskallio* sähkötekniillisen osaston laboratoriomestarin apulaiseksi sähkölaboratorion radio- ja puhelinosa-
stojen kaluston tehostamiseksi marraskuun alusta 1948 saman vuoden loppuun ja puhelinteknikko *Kauko Kustaa Aalto* marraskuun 16 päivästä vuoden loppuun.

Marraskuun 16 päivänä 1948 määrättiin diplomi-insinööri *Hans Georg Blomberg* vaihtovirtateorian erikoisopettajan toimeen 1 päivästä tammikuuta 1949 lukien 31 päivään joulukuuta 1951 saakka.

Maaliskuun 22 päivänä 1949 määrättiin radioasentaja *Olavi Teräskallio* suorittamaan radiolaboratorion kaluston huoltoa ja täydennystä 1 päivästä tammikuuta 28 päivään helmikuuta sekä 1 päivästä kesäkuuta saman vuoden loppuun saakka, teknikko *Kauko Kustaa Aalto* määrättiin suorittamaan puhelinelaboratorion kaluston huoltoa ja täydennystä 1 päivästä tammikuuta lähtien vuoden loppuun saakka ja hienomekanikko *Pentti Jalmari Parve* työpajan mekaniikan apulaiseksi 1 päivästä tammikuuta alkaen vuoden loppuun.

Puunjalostusosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Joulukuun 20 päivänä 1948 myönsi kauppa- ja teollisuusministeriö teknillisen korkeakoulun rehtorille, professori *Martti Levónille* täydellisen vapautuksen mekaanisen teknologian professorinvirkaan kuuluvan opetusvelvollisuuden hoitamisesta ja oikeutti samalla opettajaneuvoston määräämään diplomi-insinööri *Erkki Kinnusen* hoitamaan mainittuna aikana puheenaolevaan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta.

Helmikuun 7 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Risto Enarvi* pitämään vaneriteollisuutta käsittelevä luentosarja kevätlukukauden 1949 aikana.

Helmikuun 14 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Bruno Sorsa* pitämään puun ja vanerin liimauksen, filosofianmaisteri *Osmo Suolahti* puun lahosuojauksen ja diplomi-insinööri *Eero Kivimaa* puun työstön täydennyskurssi.

Maaliskuun 1 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Pär Erik Johanson* puun raaka-aineopin erikoisopettajaksi 1 päivästä tammikuuta 1949 alkaen 31 päivään joulukuuta 1951 saakka.

Assistentit.

Syyskuun 13 päivänä 1948 määrättiin puun kemiallisen laboratorion assistentiksi dipl. ins. *R. v. Konow*, puun mekaanisen teknologian assistentiksi ins. *O. J. Liiri* ja puun raaka-aineopin assistentiksi ins. *P. J. Nykänen* 1. 9.—31. 12. 1948.

Syyskuun 20 päivänä 1948 määrättiin paperiteknologian assistentiksi dipl. ins. *A. U. Laakso* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Tammikuun 14 päivänä 1949 määrättiin puukemian laboratorion assistenteiksi dipl. insinöörit *R. v. Konow* 1. 1.—31. 5. 1949 ja *L. Asikainen* 1. 1.—31. 12. 1949 sekä puun mekaanisen teknologian assistentiksi dipl. ins. *O. J. Liiri* 1. 1.—31. 5. 1949.

Tammikuun 31 päivänä 1949 määrättiin uittoteknologian assistentiksi metsäneuvos *A. Kivelä* 1. 2.—31. 5. 1949.

Helmikuun 15 päivänä 1949 määrättiin puun raaka-aineopin assistentiksi dipl. ins. *P. J. Nykänen* 1. 1.—31. 5. 1949.

Helmikuun 21 päivänä 1949 peruutettiin dipl. ins. *L. Asikaiselle* puukemian laboratorion assistentin toimeen annettu määräys 15. 2. 1949 lukien.

Kemian osasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Professori *Kaukolle* myönnettiin vapautus fysikokemian luentojen pitämisestä tieteellisen työn suorittamista varten tammikuun 1 päivästä 1949

lukien seuraavan toukokuun 31 päivään saakka. Filosofian tohtori *Martti af Hällström* määrättiin sanottuna aikana hoitamaan professori Kaukon luennot.

Professori *Kaukolle* myönsi kauppa- ja teollisuusministeriö 25. 2. 1949 anomuksesta eron teknillisen korkeakoulun fysikokemian professorinvirasta 14 päivästä syyskuuta 1949 alkaen. Samalla määrättiin Helsingin yliopiston dosentti, filosofian tohtori *Martti Aimo af Hällström* hoitamaan fysiko- ja sähkökemian professorinvirkaa syyskuun 15 päivästä 1949 lukien siihen saakka, kunnes virka täytetään, kuitenkin enintään toukokuun loppuun 1950 saakka.

Itävallan alamainen professori *Heribert Grubitsch* määrättiin hoitamaan avoinna olevaa epäorgaanisen teknologian professorinvirkaa 1 päivästä loka-kuuta 1948 30 päivään elokuuta 1949.

Tekniikan tohtori *Jarl Gripenberg* määrättiin hoitamaan avoinna olevaa kemian lehtorinvirkaa 1 päivästä syyskuuta 1948 lukien 30 päivään kesäkuuta 1949 saakka.

Syyskuun 6 päivänä määrättiin tekniikan tohtori *Jarl Gripenberg* pitämään epäorgaanisen kemian peruskurssin luentosarja 1 päivästä syyskuuta 1948 lukien saman vuoden loppuun saakka.

Syyskuun 6 päivänä 1948 määrättiin filosofianmaisteri *Eero Raviniemi* pitämään epäorgaanisen kemian peruskurssin rinnakkaisopetuksen luentosarja syyskuun 1 päivästä 1948 saman vuoden loppuun. Samana päivänä määrättiin maisteri Raviniemi hoitamaan epäorgaaninen kemia I:n opetusta muille paitsi kemian osaston oppilaille 1 päivästä syyskuuta 1948 lukien 31 päivään toukokuuta 1949 saakka.

Joulukuun 16 päivänä 1948 määrättiin tekniikantohtori *Aino Pekkari* hoitamaan avoinna olevaa analyttisen kemian lehtorinvirkaa 1 päivästä tammikuuta 1949 lukien korkeintaan 31 päivään joulukuuta 1949 saakka.

Joulukuun 18 päivänä 1948 määrättiin filosofianmaisteri *Eero Raviniemi* pitämään orgaanisen kemian rinnakkaisopetuksen peruskurssi 1 päivästä tammikuuta 1949 seuraavan toukokuun 31 päivään saakka.

Tammikuun 31 päivänä 1949 määrättiin tekniikantohtori *Gösta Silén* pitämään valkaisu- ja värjysteknologian luentokurssi.

Kemian osaston notaarille, diplomi-insinööri *Doris Weckmanille* myönnettiin virkavapautta Englantiin tehtävää opintomatkaa varten toukokuun ajaksi, ja samalla määrättiin diplomi-insinööri *Väinö Veijola* tänä aikana hoitamaan mainittua notaarintointia.

Toukokuun 16 päivänä 1949 määrättiin tekniikantohtori *Albert Sundgren* hoitamaan turveteknologian erikoisopetusta syyskuun 1 päivän ja joulukuun 31 päivän välisenä aikana.

Assistentit:

Syyskuun 13 päivänä 1948 määrättiin epäorgaaninen kemia I:n assistenteiksi fil. maist. *A. T. Hietaluoma* 1. 9. 1948—31. 8. 1949, tekn. yliopp. *K. Salminen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949 ja lasinpuhall. op. *P. Airio* 15. 9.—31. 10. 1948, analyyttinen kemia I:n assistenteiksi fil. maist. *L. Valtasaari* 1. 9. 1948—31. 8. 1949 ja 1. 9. 1948—31. 5. 1949 fil. maist. *A.-L. Thesleff*, dipl. ins. *M.-T. Lehtinen* ja tekn. yliopp. *S.-L. Borud*, epäorgaaninen kemia I:n (ei kemisteille) assistenteiksi fil. maist. *V.-E. Krogerus*, fil. kand. *P. Hakala* ja fil. maist. *R. Timonen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, epäorgaaninen kemia II:n ja analyyttinen kemia II:n assistenteiksi tekniikan ylioppilaat *N. A. M. Lounamaa* ja *L. G. Lund* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, fysikokemian assistenteiksi tekniikan ylioppilaat *E. J. Kojonen*, *T. Lj. Damstén*, *O. T. Rahola*, *M. I. Kaario* 1. 9. 1948—31. 5. 1949 ja *Ch. E. Nordman* 1. 10. 1948—31. 5. 1949, orgaanisen kemian assistentiksi dipl. ins. *A. Mahnala* 1. 9. 1948—31. 12. 1948, orgaanisen kemian teknologian assistenteiksi dipl. ins. *P. J. J. Kajanne* ja tekn. yliopp. *V. E. Veijola* 1. 9.—31. 12. 1948 sekä dipl. ins. *S. Wilska* 1. 9. 1948—31. 8. 1949.

Syyskuun 20 päivänä 1948 määrättiin epäorgaanisen kemian peruskurssin assistentiksi fil. maist. *V. E. Krogerus* 15. 9.—31. 12. 1948 ja kemian koneopin assistentiksi dipl. ins. *S. Hyyryläinen* 15. 9.—31. 12. 1948.

Syyskuun 27 päivänä 1948 peruutettiin 1. 10. 1948 lukien dipl.-ins. *V. Mantereelle* annettu määräys toimia fysikokemian sovellutusten assistenttina.

Lokakuun 4 päivänä 1948 määrättiin epäorgaanisen kemian peruskurssin assistenteiksi dipl. ins. *I. Voutilainen* 1. 10.—31. 12. 1948 ja fil. kand. *P. Hakala* 15. 9.—31. 12. 1948.

Marraskuun 8 päivänä 1948 muutettiin tekn. yliopp. *V. Veijolalle* orgaanisen kemian teknologian tuntiassistentin toimeen annettua määräystä 1. 11. 1948 lukien siten, että hänet määrättiin nuoremaksi assistentiksi. Professori Kaukon assistentiksi laboratoriotöiden johtoa varten määrättiin hallintokollegin aikaisemmin tekemän periaatepäätöksen mukaisesti dipl. ins. *T. Nortia* 1. 11. 1948—31. 5. 1949.

Tammikuun 31 päivänä 1949 määrättiin epäorgaaninen kemia I:n assistentiksi dipl.-ins. *I. Tolvanen*, orgaanisen kemian assistenteiksi dipl.-ins. *R. G. Lindahl*, fil. maist. *H. Lönegren*, dipl.-ins. *A. Mahnala*, orgaanisen kemian teknologian assistentiksi dipl.-ins. *P. Kajanne* ja epäorgaanisen kemian teknologian assistentiksi fil. maist. *U. M. Sahlberg* 1. 1.—31. 12. 1949, kemian koneopin assistentiksi dipl.-ins. *S. Hyyryläinen* 1. 1.—31. 5. 1949, biokemian assistentiksi fil. maist. *S. Heinonen* 1. 1.—31. 12. 1949, orgaanisen kemian peruskurssin assistenteiksi fil. kand. *P. Hakala*, fil. maist. *V. Krogerus* ja dipl.-ins. *I. Voutilainen* 1. 1.—31.

5. 1949, fysikokemian assistenteiksi fil.maist. *Y. Välikkilä* ja dipl.-ins. *K. Juntumaa* 1. 1.—31. 12. 1949, fysikokemian sovellutusten assistentiksi dipl.-ins. *V.-J. Hölsö* 1. 1.—31. 5. 1949, analyyttinen kemia I:n assistentiksi dipl.ins. *H. V. von Schantz* 1. 2.—30. 6. 1949, epäorgaanisen kemian assistentiksi dipl.-ins. *N. Lounamaa* 1. 1.—31. 12. 1949, fysikokemian assistentiksi dipl.-ins. *L. Turunen* 1. 1.—31. 3. 1949 ((dipl.-ins. *T. Nortian* määräys peruutettiin), orgaanisen kemian teknologian assistentiksi tekn. yliopp. *T. Veijola* 1. 1.—31. 12. 1949.

Maaliskuun 4 päivänä 1949 määrättiin analyyttinen kemia I:n assistentiksi dipl.-ins. *H. Lavikainen* 16. 2.—31. 12. 1949 ja epäorgaaninen kemia I:n assistenteiksi dipl.-ins. *M.-T. Lehtinen* 1. 3.—31. 12. 1949 ja tekn. yliopp. *U. Kostamaa* 1. 3.—30. 6. 1949 sekä epäorgaanisen kemian teknologian assistentiksi dipl.-ins. *H. Väyrynen* 1. 3.—31. 12. 1949.

Maaliskuun 7 päivänä 1949 määrättiin professori *Palmén*'in tutkimusassistentiksi dipl.-ins. *H. Nyberg* 1. 1.—31. 12. 1949 ja professori *Kaukon* tutkimusassistentiksi dipl.-ins. *E. S. Hyryläinen* 1. 1.—30. 6. 1949 sekä hyväksyttiin professori *Kirjakan* anomus tutkimusassistentin saamisesta vuoden 1949 ajaksi.

Huhtikuun 4 päivänä 1949 määrättiin dipl.-ins. *I. Voutilainen* professori *Kirjakan* tutkimusassistentiksi 1. 1.—31. 12. 1949 ja dipl.-ins. *V.-J. Hölsö* fysikokemiaan assistentiksi 1. 4.—31. 5. 1949 sekä peruutettiin dipl.-ins. *L. Turuselle* fysikokemian vanhemmaksi assistentiksi annettu määräys 31. 3. 1949 lukien ja dipl.-ins. *V.-J. Hölsölle* fysikokemian sovellutusten assistentiksi annettu määräys 31. 3. 1949 lukien.

Huhtikuun 13 päivänä 1949 määrättiin biokemian assistentiksi dipl.-ins. *E. Elo* 1. 4.—31. 5. 1949.

Toukokuun 16 päivänä 1949 määrättiin kemian koneopin assistentiksi dipl.-ins. *S. Hyryläinen* 1. 9. 1949—31. 8. 1950.

Toukokuun 23 päivänä 1949 määrättiin biokemian assistentiksi dipl.-ins. *E. Elo* 1. 6.—30. 6. 1949.

Muu henkilökunta.

Kemian osaston preparaattori *Frans Ekroos*, joka 25 päivänä lokakuuta 1948 täytti 67 vuotta, oikeutettiin pysymään toimessaan vuoden 1948 loppuun saakka.

Kemian osaston analyyttisen kemian laboratorion tilapäinen vahtimestari *Toivo Vesterinen* määrättiin edelleen hoitamaan vahtimestarintointia vuoden 1949 loppuun saakka.

Vuoriteollisuusosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Ruotsin alamainen, tohtori-insinööri *August Herman Unckel* määrättiin edelleen hoitamaan metalliopin professorinvirkaan kuuluvaa opetusta luku-

vuonna 1948—1949. Tohtori Unkel määrättiin lisäksi hoitamaan avoinna olevaa metallurgian professorinvirkaa 1 päivästä syyskuuta 1948 korkeintaan toukokuun 31 päivään 1949 saakka.

Vuoriteollisuusosaston notaariksi valittiin syyskuun 1 päivästä 1948 lukien tekniikan ylioppilas *Carl Erik Carlson*.

Tammikuun 15 päivänä 1949 määrättiin diplomi-insinööri *Matti Haakon August Tikkanen* hoitamaan metallurgian professorinvirkaa 1 päivästä tammikuuta 1949 lukien korkeintaan 30 päivään kesäkuuta 1949 saakka.

Huhtikuun 5 päivänä 1949 myönnettiin professori *Hukille* virkavapautta huhtikuun 25 päivästä 1949 lukien kevätlukukauden loppuun saakka Yhdysvaltoihin ja Kanadaan tehtävää matkaa varten.

Assistentit.

Syyskuun 20 päivänä 1948 määrättiin mineralogian ja geologian assistenteiksi fil.maist. *M. K. J. Lehijärvi* ja yliopp. *K. K. G. Hytönen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, kaivostekniikan assistentiksi yliopp. *C. E. Carlson* ja mineraalien rikastustekniikan assistentiksi dipl.-ins. *O. V. Runolinna* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 27 päivänä 1948 määrättiin metallurgian assistentiksi tekn. yliopp. *A. O. Peltonen* ja metalliopin assistentiksi tekn. yliopp. *E. E. Lähteenkorva* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Marraskuun 15 päivänä 1948 määrättiin metallurgian assistentiksi² dipl.-ins. *M. G. Snellman* 1.—30. 11. 1948 ja 1.—31. 1. 1949.

Marraskuun 29 päivänä 1948 määrättiin valssilaitostekniikan assistentiksi dipl.-ins. *H. Falck* ajaksi 1. 12. 1948—28. 2. 1949.

Tammikuun 31 päivänä 1949 määrättiin metallurgian assistentiksi tekn. yliopp. *V. M. Merenmies* 1. 1.—31. 5. 1949.

Helmikuun 7 päivänä 1949 määrättiin aineenkoetuksen harjoitusten assistentiksi maisteri *J. Salokangas* 1. 2.—31. 5. 1949 ja metalliopin assistentiksi tekn. yliopp. *J. Käyhkö* 1. 2.—31. 5. 1949.

Maanmittausosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Syyskuun 2 päivänä 1948 myönnettiin professori *Veikko Aleksanteri Heiskaselle* vapautus geodesian professorinviran hoitamisesta ulkomailla suoritettavan tutkimusmatkan takia 20 päivästä syyskuuta 1948 seuraavan joulukuun 28 päivään. Samalla määrättiin professori *Kokkonen* professori *Noposen* estyneenä ollessa hoitamaan osastonjohtajan tehtäviä. Professori *Heiskasen* viran hoito järjestettiin siten, että tohtori *R. A. Hirvonen* ja tek-

niikan tohtori *E. Salonen* määrättiin pitämään luentoja ja tohtori *Hirvonen* lisäksi hoitamaan käytännölliset harjoitukset.

Syyskuun 14 päivänä 1948 määrättiin tekniikantohtorit *Väinö Suomaa* ja *Arvid Wiiala* hoitamaan käytännöllisen jakotekniikan erikoisopettajan-tointa 1 päivästä syyskuuta 1948 lukien elokuun 31 päivään 1949 saakka.

Maaperäopin erikoisopettajalle, professori *Paavo Tuorilalle* myönnettiin hakemuksesta ero sanotusta toimesta lokakuun 1 päivästä 1948 lukien.

Marraskuun 2 päivänä 1948 määrättiin maatalous- ja metsätieteiden tohtori, dosentti *Martti Gunnar Salonen* maaperäopin erikoisopettajan toimeen 1 päivästä marraskuuta 1948 lukien 31 päivään joulukuuta 1950.

Insinööriverstiluutnantti *K. G. Löfströmille* myönnettiin hakemuksesta ero ilmakuvakartoituksen erikoisopettajantoimesta 15 päivästä syyskuuta 1949 lukien.

Assistentit.

Syyskuun 2 päivänä 1948 määrättiin geodesian assistenteiksi dipl.-ins. *I. S. Härmälä* 1. 8. 1948—31. 7. 1949, fil. maist. *T. Honkasalo*, fil. maist. *J. Korhonen*, dipl.-ins. *Y. Nissinen* ja tekn. yliopp. *P. E. Nuutila* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, karttapiirustuksen assistentiksi litografi *H. Pantzar* 15. 9.—15. 12. 1948, suontuntemuksen ja kasvitieteen assistentiksi *A. Toivanen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, jakotekniikan assistenteiksi diplomi-insinöörit *V. H. Eronen* ja *B. Schildt* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, maaperäopin assistentiksi maisteri *A. Tuhkanen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949 ja maanviljelystalouden assistentiksi maisteri *V. Havo* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 13 päivänä 1948 määrättiin metsätalouden assistentiksi maisteri *L. Miettinen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 20 päivänä 1948 määrättiin asemakaavaopin assistentiksi arkkitehti *J. Paatela* 15. 9. 1948—31. 5. 1949, geodesian assistentiksi dipl.-ins. *J. H. Saastamoinen* 1. 9.—31. 12. 1948, jakotekniikan assistentiksi dipl.-ins., varat. *T. Kulmala* 15. 9. 1948—31. 8. 1949.

Tammikuun 14 päivänä 1949 määrättiin geodesian assistentiksi dipl.-ins. *J. Saastamoinen* 1. 1.—31. 5. 1949, tähtitieteen assistentiksi fil. maist. *E. Kääriäinen* 1. 1.—31. 5. 1949 ja myönnettiin geodesian assistentille, dipl.-ins. *P. Nuutilalle* virkavapautta sanotusta assistentin toimestaan ajaksi 1. 1.—28. 2. 1949.

Tammikuun 31 päivänä 1949 määrättiin ilmakuvakartoituksen assistenteiksi diplomi-insinöörit *H. Lyytikäinen* 15. 1.—15. 6. 1949 ja *K. Korhonen* 1. 1.—31. 12. 1949.

Helmikuun 7 päivänä 1949 määrättiin karttaopin assistentiksi mittaus-tekn. *O. Ihalainen* 15. 2.—31. 3. 1949.

Maaliskuun 1 päivänä 1949 määrättiin fil. tri *L. Tanni* professori *Heis-*kasen tutkimusassistentiksi vuodeksi 1949.

Maaliskuun 4 päivänä 1949 peruutettiin dipl.-ins. *P. E. Nuutilan* määräys geodesian assistentiksi 28. 2. 1949 lukien ja määrättiin geodesian assistentiksi dipl.-ins. *J. J. Laurikainen* 1. 3.—31. 5. 1949.

Huhtikuun 13 päivänä 1949 määrättiin karttaopin assistentiksi mittaus-tekniikko *O. Ihala* 1. 4.—30. 4. 1949.

Arkkitehtiosasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Professori *Jussi Paatelalle* myönnettiin sairauden perusteella virkavapautta 14 päivästä syyskuuta lukien yhden kuukauden ajaksi. Professori Paatelan virkaa hoitamaan virkavapauden aikana määrättiin arkkitehti *Aarne Ervi*.

Professori *Paatelalle* myönnettiin pyynnöstä ero huoneenrakennusopin professorinvirasta 28 päivästä helmikuuta 1949 lukien.

Korkeakouluun perustettiin vuoden 1949 alusta asuinrakennusten professorinvirka, jonka opetusalaan kuuluvat yksityisasunnot, vuokratalot ja hotellirakennukset.

Mallipiirustuksen ja vesivärimaalauksen erikoisopettajalle, taiteilija *Unto Pusalle* myönnettiin ulkomaanmatkan takia virkavapautta 10 päivästä syyskuuta lukien lokakuun 18 päivään 1948 saakka sekä määrättiin taiteilija *Olli Miettinen* hoitamaan sanottuna aikana mainittua erikoisopettajantointia.

Taiteilija *Erkki Koponen* määrättiin hoitamaan vesivärimaalauksen ja mallipiirustuksen rinnakkaisopetusta 1 päivästä syyskuuta 1948 lukien 31 päivään elokuuta 1949 saakka.

Arkkitehtuurin lehtorille *Olli Pöyrylle* myönnettiin Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa suoritettavaa opintomatkaa varten virkavapautta 15 päivästä syyskuuta lokakuun loppuun 1948 ja samalla määrättiin arkkitehti *Aulis Rankka* hoitamaan mainittuna aikana lehtori Pöyryn virkaa. Lehtori Pöyryn virkavapautta jatkettiin myöhemmin vuoden loppuun sairauden takia, jona aikana arkkitehti *Sirkka Tarumaa* määrättiin hoitamaan hänen virkaansa.

Joulukuun 16 päivänä 1948 määrättiin diplomi-insinööri *Paavo J. Simula* hoitamaan korkeakoulun avoinna olevaa rakennustekniikan ja insinööritieteiden lehtorinvirkaa 1 päivästä tammikuuta 1949 lukien toistaiseksi, kuitenkin korkeintaan 31 päivään joulukuuta 1949 saakka.

Taiteilija *Erkki Kuposelle* myönnettiin virkavapaus vesivärimaalauksen rinnakkaisopetuksen hoitamisesta ulkomaanmatkan takia 10 päivästä helmikuuta lukien kevätlukukauden 1949 loppuun.

Mallipiirustuksen ja vesivärimaalauksen erikoisopettajalle, taiteilija *Unto Pusalle* myönnettiin ulkomaanmatkan takia virkavapautta 10 päivästä helmikuuta 31 päivään toukokuuta 1949 ja määrättiin taiteilija *Sulho Sipilä*

hoitamaan tänä aikana mainittua erikoisopettajantointia. Taiteilija Pusan virkavapautta jatkettiin 17. 5. 49 vuoden loppuun ja määrättiin taiteilija Sipilä edelleen hoitamaan tointia.

Diplomiarkkitehti *Tapani Aspiala* määrättiin hoitamaan avoinna olevan huoneenrakennusopin professorinvirkaa 1 päivästä maaliskuuta 1949 toukokuun loppuun saakka.

Diplomi-insinööri *Paavo Arni* määrättiin pitämään arkkitehtiosaston ja rakennusinsinööriosaston neljännen vuosikurssin oppilaille huoneakustiikan luentosarja keväällä 1949.

Huhtikuun 13 päivänä 1949 määrättiin professori *Sirén* oman virkansa ohella hoitamaan korkeakouluun vastaperustettua asuinrakennusten professorinvirkaa ilman luennoimisvelvollisuutta huhtikuun 1 päivästä 1949 lukien toistaiseksi ja korkeintaan siksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään.

Toukokuun 3 päivänä 1949 määrättiin diplomiarkkitehti *Håkan Simberg* antamaan maatalousrakennusten erikoisopetusta 1 päivästä toukokuuta 1949 alkaen korkeintaan 31 päivään toukokuuta 1948 saakka.

Assistentit.

Syyskuun 6 päivänä 1948 määrättiin arkkitehtuuri II:n assistenteiksi arkkitehdit *O. Saijonmaa*, *A. Rankka*, *A. Pulkka* ja *S. Tarumaa* sekä dipl.-ins. *Y. Pitkänen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 13 päivänä 1948 määrättiin rakennushistorian assistentiksi arkkitehti *N.-E. Wickberg* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 20 päivänä 1948 määrättiin asemakaavaopin assistentiksi arkkitehti *O. Kivinen* 15. 9. 1948—31. 5. 1949, kirjastoassistentteiksi maisteri *A. Turunen* ja *T. Tietäväinen* 1. 9. 1948—1. 9. 1949, rakennetekniikan assistentiksi dipl.-ins. *U. V. Rahikainen* 1. 9.—31. 12. 1948.

Syyskuun 27 päivänä 1948 määrättiin arkkitehti *P. Ahola* rakennusopin assistentiksi 1. 10. 1948—31. 5. 1949.

Lokakuun 4 päivänä 1948 määrättiin rakennusopin assistenteiksi arkkitehdit *T. Aspiala* ja *A. T. Nironen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Lokakuun 25 päivänä 1948 myönnettiin rakennusopin assistentille, dipl. arkkitehti *T. Aspialalle* sairauslomaa 1. 11.—30. 11. 1948.

Marraskuun 8 päivänä 1948 määrättiin arkkitehti *M. Hakuri* arkkitehtuuri II:n assistentin, arkkitehti *A. Ronkan* sairauden aikana, hänen sijaisekseen.

Tammikuun 31 päivänä 1949 peruutettiin arkkitehti *A. Rankalle* annettu määräys toimia arkkitehtuuri II:n assistenttina 1. 1. 1949 lukien ja määrättiin arkkitehti *E. Kråkström* arkkitehtuuri II:n assistentiksi 1. 1.—31. 5. 1949, asemakaavaopin assistentiksi arkkitehti *O. Kivitie* 1. 2.—31. 5. 1949 sekä assistentiksi arkkitehtiosastolle dipl.-ins. *V. Rahikainen* 1. 1.—31. 5. 1949.

Yleisten tieteiden osasto.

Professorien ja erikoisopettajien opetustoiminta.

Kauppa- ja teollisuusministeriö myönsi kansantalouden professorille *Leo Harmajalle* hänen, iän perusteella, pyytämänsä eron professorinvirasta 30 päivästä kesäkuuta 1948 lukien. Kansantalouden professorinviran hoito järjestettiin 1 päivästä heinäkuuta vuoden loppuun siten, että professori Harmaja edelleen hoiti yleisen talouspolitiikan, filosofian tohtori *Klaus Waris* 1 päivästä elokuuta 1948 teollisuus-, liike- ja kauppapolitiikan sekä filosofian maisteri *Iisakki Laati* elokuun 1 päivästä lukien sosiaalipolitiikan opetuksen.

Filosofian tohtori *Tauno Nurmelle* myönnettiin virkavapaus ranskankielen erikoisopettajan toimesta 1 päivästä lokakuuta 1948 lukien lukuvuoden 1948—49 loppuun saakka ja määrättiin samalla filosofian maisteri *Kaisu Puuska* mainittuna aikana hoitamaan ranskankielen erikoisopettajan tointa.

Syyskuun 14 päivänä 1948 myönnettiin filosofiantohtori *Lauri Pimiälle* virkavapautta deskriptiivisen geometrian erikoisopettajan toimesta 1 päivästä syyskuuta 1948 lähtien vuoden loppuun, tieteellistä tutkimustoimintaa varten nuorten tieteenharjoittajain apurahan turvin ja sanottua tointa määrättiin tohtori Pimiän virkavapauden aikana hoitamaan diplomi-insinööri *Tapio Jeremias Suortti*.

Syyskuun 14 päivänä määrättiin filosofian tohtori *Veikko Pentti Johannes Laasonen* osittain hoitamaan avoinna olevaa lujuusopin professorinvirkaa 1 päivästä syyskuuta 1948 lukien korkeintaan 31 päivään toukokuuta 1949 saakka.

Matematiikan ruotsinkieliselle erikoisopettajalle, filosofian kandidaatti *Håkan Simbergille* myönnettiin osittainen virkavapaus syyslukukauden ajaksi siten, että fil. kand. *Simberg* hoiti differentiaali- ja integraalilaskennon ja maisteri *Sigurd Nylund* analyyttisen geometrian luennot.

Mekaniikka I:n erikoisopettajaksi määrättiin filosofiantohtori *Reino Tuokko* 1 päivästä lokakuuta 1948 lukien 31 päivään joulukuuta 1950 saakka.

Joulukuun 9 päivänä 1948 määrättiin filosofiantohtori *Olli Kristian Lokki* hoitamaan korkeakoulun avoinna olevaa matematiikan lehtorin virkaa 1 päivästä tammikuuta 1949 alkaen toistaiseksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin korkeintaan 31 päivään joulukuuta 1949 saakka.

Joulukuun 16 päivänä 1948 määrättiin diplomi-insinööri *Kyösti Angervo* hoitamaan lujuusopin erikoisopettajan tointa 1 päivästä tammikuuta 1949 lukien enintään 31 päivään joulukuuta 1951 saakka.

Filosofiantohtori *Martti Kantolalle*, jolle vuodeksi 1949 myönnettiin Suomen Akatemian nuorten tieteenharjoittajain apuraha, myönnettiin vir-

kavapaus fysiikan erikoisopettajan toimesta vuodeksi 1949 ja määrättiin filosofiankandidaatti *Kauno Einar Salimäki* hoitamaan kysymyksessä olevaa tointa.

Kansantalouden professorinviran hoito järjestettiin kevätlukukaudella siten, että täysinpalvellut professori *Leo Harmaja* määrättiin hoitamaan kansantalous I:n luennot, filosofianmaisteri *Iisakki Laati* siihen kuuluvat harjoitukset sekä filosofianmaisteri *Klaus Waris* kansantalous V:n opetus, kaikki tammikuun alusta enintään kesäkuun 30 päivään saakka.

Tammikuun 31 päivänä 1949 määrättiin professori *Paavo Pero* hoitamaan konepiirustuksen rinnakkaisopetusta 1 päivästä tammikuuta 1949 lukien toukokuun 31 päivään saakka.

Filosofianmaisteri *Sirkka-Liisa Norko-Turja* määrättiin antamaan englanninkielen rinnakkaisopetusta syyskuun 1 päivästä 1948 elokuun 31 päivään 1949 saakka.

Toukokuun 3 päivänä 1949 määrättiin filosofiantohtori *Kaarlo Veikko Paatero* matematiikan erikoisopettajantoimeen 1 päivästä heinäkuuta 1949 lukien toistaiseksi ja korkeintaan 30 päivään kesäkuuta 1952 saakka.

Toukokuun 16 päivänä määrättiin tekniikantohtori *Pohjanpalo* antamaan mikroaaltotekniikan erikoisopetusta tammikuun 1 päivästä 1950 toukokuun 31 päivään 1950.

Toukokuun 23 päivänä 1949 määrättiin professori *Pero* edelleen antamaan konepiirustuksen rinnakkaisopetusta aikana 1. 6. 49—31. 5. 50.

Assistentit.

Syyskuun 6 päivänä 1948 määrättiin matematiikan assistenteiksi fil. kand. *L. Myrberg*, fil. kand. *K. Virtanen*, fil. maist. *R. Koivisto*, fil. maist. *V. Liukko* ja yliopp. *R. Vuolijoki* 1. 9.—31. 12. 1948, fysiikan assistenteiksi fil. tohtori *E. Niskanen* 1. 9. 1948—31. 5. 1949 ja fil. kand. *K. E. Salimäki* 1. 9.—31. 12. 1948 sekä sovelletun matematiikan assistentiksi yliopp. *H. Raaste* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Syyskuun 27 päivänä 1948 määrättiin matematiikan oppilasassistentteiksi ylioppilaat *R. U. J. Miettinen*, *B. A. Malmström*, *H. V. Mäkinen*, *H. Outinen*, *E. A. Rissanen* ja *P. A. Vihavainen* 15. 9.—15. 12. 1948, koneelimien assistentiksi dipl.-ins. *A. Rauhamaa* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, matematiikka III—V:n assistenteiksi fil. maist. *Y. Juve* ja fil. maist. *S. Mattila* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, deskriptiivisen geometrian ja perspektiiviopin assistentiksi dipl. arkk. *A. K. Koskela* 15. 9. 1948—31. 5. 1949, deskriptiivisen geometrian assistenteiksi tekn. yliopp. *P. O. Hj. Stenij* 15. 9. 1948—28. 2. 1949, yliopp. *H. Raaste* 15. 9. 1948—28. 2. 1949, mat. yliopp. *Vilma Lavikainen* 1. 9. 1948—31. 12. 1948, arkk. yliopp. *O. Jalovaara* 15. 9. 1948—28. 2. 1949 ja arkk. yliopp. *A. Ekelund* 15. 9. 1948—28. 12. 1949, lujuusoppi I:n assistentiksi dipl.-ins. *E. Pero* 1. 9.—31. 12. 1948.

Lokakuun 4 päivänä 1948 määrättiin tekn. fysiikan assistentiksi fil. maist. *M. V. Arkonsuo* 1. 9. 1948—31. 5. 1949, elektrotekniikan assistentiksi tekn. yliopp. *L. Saari* 1. 9.—31. 12. 1948, matematiikka III:n assistenteiksi tekn. ylioppilaat *P. S. Aalto-Setälä*, *V. Koli*, *Bj. Regnell*, *V. Vapaavuori* 15. 9.—15. 12. 1948, kone-elimien assistenteiksi dipl. ins. *A. Norilo* ja tekniikan ylioppilaat *P. G. Backlund*, *N. H. Heinonen*, *R. Kekkonen*, *R. Keskinen*, *A. Paavola*, *A. Pere*, *M. Rinta*, *R. Tuuha* 1. 10.—31. 12. 1948, konepiirustuksen assistenteiksi tekniikan ylioppilaat *K. Hirvi*, *J. Kiviaho*, *K. Nieminen*, *T. Rüttinen* 1. 10.—31. 12. 1948, *P. Okkonen*, *S. Nummelin* ja *E. Väinölä* 1. 10. 1948—15. 4. 1949.

Lokakuun 18 päivänä 1948 määrättiin deskriptiivisen geometrian assistentiksi tekn. yliopp. *S. Soratie* 15. 9. 1948—28. 2. 1949 ja fotogrammetrian assistentiksi dipl.-ins. *U. V. Helava* 15. 9.—31. 12. 1948.

Marraskuun 1 päivänä 1948 määrättiin mekaniikka I:n assistentiksi fil. kand. *U. K. Korhonen* 15. 10. 1948—31. 5. 1949, mekaniikka II:n assistenteiksi fil. kand. *S. T. Sinivaara* 15. 10. 1948—31. 5. 1949 ja dipl.-ins., fil. maist. *I. Sala* 1. 10. 1948—31. 5. 1949, kansantalouden assistentiksi fil. maist. *E. Haikala* 1. 9. 1948—31. 5. 1949.

Tammikuun 14 päivänä 1949 määrättiin lujuusopin assistentiksi ins. *H. Parland* 1. 1.—31. 5. 1949.

Tammikuun 31 päivänä 1949 määrättiin kone-elimien assistenteiksi tekniikan ylioppilaat *P. G. Backlund*, *N. H. Heinonen*, *A. Paavola*, *M. Rinta*, *R. Tuuha* 1. 1.—31. 5. 1949, pääkirjaston assistentiksi fil. kand. *M. Lähi-maa* 15. 1. 1949 lähtien toistaiseksi, fysiikan assistentiksi fil. maist. *P. Jauho* 1. 1.—31. 1. 1949, deskriptiivisen geometrian assistentiksi fil. maist. *V. Lavikainen* 1. 1.—28. 2. 1949, sovelletun matematiikan assistenteiksi fil. maist. *V. Lavikainen* ja yliopp. *H. Raaste* 15. 1.—31. 5. 1949, matematiikka I—II:n assistenteiksi fil. maist. *R. Koivisto*, fil. maist. *V. Liukko* ja fil. kand. *L. Myrberg* 1. 1.—31. 5. 1949 sekä yliopp. *R. Vuolijoki* 15. 1.—31. 5. 1949, lujuusoppi II:n ja III:n assistenteiksi fil. maist. *I. Sala* ja yliopp. *R. E. Tuuha* 15. 1.—31. 5. 1949, konepiirustuksen assistenteiksi tekniikan ylioppilaat *K. Hirvi*, *J. Kiviaho* ja *T. Rüttinen* 1. 1.—31. 5. 1949, kone-elimien assistenteiksi dipl.-ins. *A. Norilo* ja dipl.-ins. *A. Pere* 1. 1.—31. 5. 1949.

Helmikuun 7 päivänä 1949 määrättiin matematiikka I:n assistenteiksi ylioppilaat *H. Outinen*, *R. Miettinen*, *E. Riihimäki* ja *E. Rissanen* sekä *B. Malmström* 1. 2.—30. 4. 1949, matematiikka II:n assistenteiksi ylioppilaat *E. Vauhkonen*, *R. Linkama*, *R. Soini* ja *H. Mäkinen* 1. 2.—30. 4. 1949, sovelletun matematiikan assistentiksi fil. maist. *Y. Juve* 1. 2.—31. 5. 1949 sekä fysiikan assistentiksi fil. kand. *K. E. Salimäki* 1. 1.—31. 5. 1949.

Helmikuun 15 päivänä 1949 määrättiin fysiikan assistenteiksi tekniikan ylioppilaat *L. Saari* ja *E. Vesa* 1. 2.—31. 5. 1949.

Helmikuun 21 päivänä 1949 määrättiin deskriptiivisen geometrian assistentiksi tekn. yliopp. *S. Soratie* 15. 9. 1948—28. 2. 1949, fotogrammetria I:n assistentiksi dipl.-ins. *U. V. Helava* 15. 9. 1948—31. 12. 1948 sekä sovelletun matematiikan assistentiksi tekn. yliopp. *T. Bertula* 1. 2.—31. 5. 1949.

Kielitutkintolautakunta.

Kielitutkintolautakuntaan ovat lukuvuoden aikana kuuluneet professorit *Brotherus*, *Hannelius* ja *Nyström*, professori Hanneliuksen toimiessa puheenjohtajana.

Suoritettut tutkinnot.

Tekniikantohtorin tutkinnot ja väitöstilaisuudet.

Tekniikantohtorin arvo on myönnetty seuraaville henkilöille heidän suoritettuaan asetuksen mukaiset tutkinnot ja väitöskirjatyön:

Syyskuun 2 päivänä 1948 diplomi-insinööri *Arvid Wiialalle*; väitöskirja „Uusjaon vaikutuksesta jakokunnan maatalouteen” tarkastettiin toukokuun 28 päivänä 1948;

syyskuun 28 päivänä 1948 diplomi-insinööri *Martti Tuomas Vainiolle*; väitöskirja „Über den horizontalen Kurvenflug” tarkastettiin toukokuun 14 päivänä 1948;

tammikuun 25 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Arvo Pukkilalle*; väitöskirja „Aikatutukimuksen tekniikka vapaasti suoritettuun työhön vaikuttavien tekijäin avulla tarkasteltuna” tarkastettiin joulukuun 4 päivänä 1948;

huhtikuun 5 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Tauno Pyökärille*; väitöskirja „Sylinterivaipan muotoisella pyörrevirtaroottorilla varustetun sulku- napamoottorin teoria ja mitoittaminen” tarkastettiin maaliskuun 23 päivänä 1949;

huhtikuun 5 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Svante von Zweyggbergkille*; väitöskirja „Teorin för kortslutningsmotorn med trefas-övergångslindning” tarkastettiin maaliskuun 24 päivänä 1949;

toukokuun 17 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Matti Hakon August Tikkaselle*; väitöskirja „Beitrag zur Theorie der Wasserstoffreduktion des Magnetits” tarkastettiin huhtikuun 27 päivänä 1949.

Lisäksi on lukuvuonna 1948—1949 tarkastettu seuraavat väitöskirjat:

Huhtikuun 28 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Karl Johan Henrik Rytin* väitöskirja „Über Einfluss der exzentrischen Anlenkung der Pleuelstangen in Verbrennungsmotoren”;

toukokuun 30 päivänä diplomi-insinööri *Vilho Johan Tapio Kiurun* väitöskirja „Über die Propionsäuregärung in Bezug auf Emmentaler Käse”;

toukokuun 31 päivänä 1949 diplomi-insinööri *Jacobus Sundmanin* väitöskirja „Sockerbisulfiternas egenskaper och kvantitativ bestämning av olika sockerslag, särskilt i sulfitavlut med tillhjälp av Na-bisulfit”.

Diplomi-insinööri- ja diplomiarkkitehtitutkinnot.

Lukuvuonna 1948—1949 ovat korkeakoulun loppututkinnon suorittaneet:

Rakennusinsinööriosastossa:

a) *Rakennustekniikan sekä tien- ja vesirakennuksen diplomi-insinööritutkinnon:* Pentti Johannes *Aalto* (29. 9. 48), Keijo Kullervo *Aaltonen* (21. 3. 49), Erkki *Anttila* (25. 5. 49), Pentti Heikki *Erkola* (29. 4. 49), Veikko Hannes *Hanhirava* (19. 4. 49), Erkki Ilmari Ensio *Helke* (25. 5. 49), Eero Antero *Hietanen* (14. 5. 49), Aarne Aatos *Hämäläinen* (29. 1. 49), Veikko Matti *Häyhä* (11. 2. 49), Alpo Lauri *Jansson* (25. 5. 49), Börde Astley Rafael *Johansson* (14. 5. 49), Mauno Olavi *Juhola* („oivallisesti”) (17. 5. 49), Yrjö Erkki *Jussila* (13. 12. 48), Leo Sakari *Keinonen* (25. 5. 49), Jorma Ilmari *Kilpi* (29. 1. 49), Konstantin *Knopp* (25. 5. 49), Armas Vihtori *Koskenpato* (ent. Koskinen) (13. 12. 48), Kauko Kalervo *Koskimäki* (17. 12. 48), majuri Klaus Kalervo *Koutsa* (11. 2. 49), Uolevi Heribert *Kuningas* (6. 5. 49), Veikko *Könönen* (29. 4. 49), Pentti Olavi *Lappeteläinen* (2. 4. 49), Paavo Jaakko *Laurila* (25. 5. 49), Pentti Aleksanteri *Lehtomäki* (25. 5. 49), Osmo Ortamo *Leino* (19. 4. 49), Heikki Jeremias *Luhinen* (29. 1. 49), Rolf *Lönnberg* (28. 10. 48), insinööri Holger Alexander *Malmstén* (21. 3. 49), Soini Samuli *Mankki* (25. 5. 49), Lasse Vilhelm *Manninen* (25. 5. 49), Pentti Samuli *Mattila* (10. 11. 48), Leo Erik *Naarvala* (14. 5. 49), Yrjö Kaarlo Elias *Niskanen* (17. 12. 48), Otto Matias *Nylund* (6. 5. 49), Anton *Ortamo* (25. 5. 49), Into Veikko Olavi *Pirhonen* (25. 5. 49), Juho Antero *Pirjola* (10. 11. 48), Erkki Elias *Pitkänen* (28. 10. 48), Erkki Samuel *Pylkkänen* (29. 4. 49), Olavi *Pätiälä* (25. 5. 49), Sulo Ensio *Rahtu* (29. 4. 49), Risto Kalevi *Rankamo* (25. 5. 49), Kalervo Veikko Tapio *Rekola* (29. 4. 49), Olli Juhani *Sainio* (14. 5. 49), Ali Vilhelm *Sandström* (13. 12. 48), Alfons Allan *Schmidt* (14. 5. 49), Sven *Smeds* (13. 12. 48), Tuukka Juhani *Tarkka* (29. 4. 49), Eero Oskari *Tiensuu* (21. 3. 49), Rosalie *Vainonen* (29. 4. 49), Lauri Olavi *Vuorinen* (25. 5. 49), Bror Pentti Carl *Vähäkallio* („oivallisesti”) (25. 2. 49).

b) *Maatalouden vesirakennuksen diplomi-insinööritutkinnon:* Olof Hilding *Hedvall* (10. 11. 48), Veikko *Hintikka* (25. 5. 49), Väinö Pauli Pellervo *Koskenvaara* (25. 5. 49), Jaakko Lauri *Mikkola* (29. 4. 49), Olavi Armas Ilmari *Mäenpää* (10. 11. 48).

Koneenrakennusosastossa:

a) *Koneenrakennuksen diplomi-insinööritutkinnon*: Tauno Olavi *Aalto* (10. 3. 49), Risto Heikki *Aarnio* (24. 5. 49), Veikko Olavi *Arponen* (9. 12. 48), Olof Waldin *Dahlqvist* (9. 12. 48), Eino Johannes *Fagerlund* (9. 6. 49), majuri Pehr-Gustaf *Francke* (30. 9. 48), diplomi-insinööri Kaj Hjalmar Axel *Grönblad* (1. 4. 49), Kalle Sakari *Haara* (10. 3. 49), insinööri Helge Otto Holger *Haavisto* („oivallisesti”) (1. 3. 49), Tauno Johannes *Heimonen* (27. 1. 49), Harry August *Helaniemi* (21. 9. 48), Viljo Ilari *Hurmerinta* (9. 6. 49), Kain Veli *Hypén* (21. 4. 49), Pentti Ensio *Hämeenaho* (9. 12. 48), Seppo Onni Tapani *Hämäläinen* (21. 9. 48), Pekka Kustaa *Härkönen* (9. 6. 49), Matti *Häsänen* (21. 4. 49), Veikko *Ikonen* (28. 10. 48), Mauno Markus Johannes *Ilpoinen* (24. 2. 49), Poju Yrjänä *Joensuu* (10. 5. 49), Pertti Tapani *Karjalainen* (24. 5. 49), Uoti Unto *Karjalainen* (1. 4. 49), Pekka Kalervo *Kauppinen* (28. 10. 48), Jouko Tapio *Ketönen* (1. 4. 49), Antero *Kivikoski* (9. 12. 48), Kai Olavi *Koponen* (24. 5. 49), Usko Kalevi *Koponen* (20. 12. 48), Eino Lauri *Laakso* (14. 10. 48), Esa Kustaa *Laukkanen* (24. 5. 49), Nils Karl Johan *Lindroos* (25. 11. 48), Lars-Gunnar Mathias *Lundqvist* (27. 1. 49), majuri Alvian *Mauranen* (21. 4. 49), Urho Paavo Johannes *Myllylä* (9. 12. 48), Timo Tapani *Mäkinen* (21. 4. 49), Sulo Toivo *Niemi* (24. 2. 49), Veli *Nygrén* (24. 5. 49), Esko Urho *Ojamo* (10. 5. 49), Nils Harald *Palin* (9. 6. 49), Eino Anders (Antti) Mikael *Pehrsson* (21. 9. 48), Risto Aarne Valdemar *Peltonen* (27. 1. 49), Esko Antero *Pennanen* (21. 4. 49), Aimo Olavi *Pere* (14. 10. 48), Risto Pertti Kustavi *Perttuli* (25. 11. 48), Esa Ensio *Päronen* (10. 5. 49), Esko Kullervo *Poltto* (3. 9. 48), majuri Yrjö Uolevi *Punnonen* (30. 9. 48), Jorma Arvo *Pyrhönen* (28. 10. 48), Tarmo Yrjö *Päiviö* (1. 4. 49), Valdemar *Rantonen* (25. 11. 48), diplomi-insinööri Urpo Matti *Ratia* (28. 10. 48), Yrjö Tuomas *Rautala* (14. 10. 48), Martti Tapio *Rimppi* (21. 4. 49), Nathan Roland *Rubinstein* (28. 10. 48), Esko Olavi *Räisänen* (20. 12. 48), Mauri Albin *Salminen* (9. 12. 48), Toivo Sakari *Salmio* (1. 4. 49), Helge Rafael *Salusjärvi* (25. 11. 48), Pentti Johannes *Santasalo* (28. 10. 48), Erkki Johannes *Saro* (3. 9. 48), Eero Jorma Juhani *Sederholm* (20. 12. 48), Alku Arvid *Sirelius* (9. 6. 49), Mauri Mikael *Sormaala* (21. 4. 49), Åke Johannes *Sunde* (24. 5. 49), Kaino Sakari *Suvanto* (9. 6. 49), Simo Hannes *Timonen* (1. 4. 49), Kauko Aulis *Usitalo* (24. 5. 49), Kalevi Untamo *Valhelm* (27. 1. 49), Alvar Aulis *Vertanen* (24. 2. 49), Jaakko Sakari *Vuilo* (9. 6. 49), Kurt Åke *Wikstedt* (14. 10. 48).

b) *Laivanrakennuksen diplomi-insinööritutkinnon*: Pentti Oskari *Asola* (21. 4. 49), Christian *Landtman* (20. 12. 48), Leo Osmo *Pöntynen* (24. 2. 49), Vilho Kalevi *Raunto* (21. 4. 49), Rainer Vilho Albin *Sjöström* (27. 1. 49), Yrjänä Kristian *Vuori* („oivallisesti”) (15. 2. 49).

c) *Lentokoneenrakennuksen diplomi-insinööritutkinnon*: Otto Mauri Ilmari Kurki-Suonio (25. 11. 48).

d) *Tekstiiliteollisuuden diplomi-insinööritutkinnon*: Clas-Eric Rafael Forss (28. 10. 48), Teresia Marja Helena Koskinen (10. 2. 49), Eino Roope Lahdenperä (1. 4. 49), Maija-Liisa Lieto (24. 5. 49), Hillka Annikki Mäki (3. 9. 48), Kerttu Tuulikki Nelimarkka (o.s. Salmi) (10. 2. 49), Kerttu Kaarina Rantakallio (20. 12. 48).

Sähkötekniillisessä osastossa:

Sähkötekniikan diplomi-insinööritutkinnon: Mauno Juhani Aho 30. 5. 49), Berndt Karl Gustaf Granlund (13. 5. 49), Heikki Vilhelm Halme (19. 2. 49), Martti Yrjänä Harva (30. 5. 49), Lars-Erik Hukkinen (13. 5. 49), Matti Ilmari Jokiniemi (21. 5. 49), Eino Armas Karosuo (14. 12. 48), Olavi Kivikoski (21. 5. 49), Tapio Kunnas (7. 3. 49), Eelis Matti Kurkinen (10. 11. 48), filosofianmaisteri Veikko Tapio Liukko (21. 5. 49), Knut Brynolf Lobbås (30. 5. 49), Sven Albert Lounastörmä (14. 12. 48), Gunnar Herbert Lundström („oivallisesti”) (21. 5. 49), Ahti Elmar Nieminen (26. 4. 49), Paavo Kaarlo Polso (19. 4. 49), Veikko Yrjö Puolanne (1. 9. 48), Matti Tapio Pylkkänen (19. 4. 49), Esko Jalmari Rantanen (19. 4. 49), Viljo Olavi Riiipinen (8. 9. 48), Kalevi Johannes Ryytänen (10. 11. 48), insinööri Rauno Erland Saari („oivallisesti”) (2. 9. 48), Kaarlo Juhani Sarkava (7. 3. 49), Niilo Sakari Sihvola (19. 2. 49), Matti Solmu Olavi Siukola (1. 9. 48), Viljo Olavi Tiainen (19. 4. 49), Aie Kaarlo Lennart Urho (10. 11. 48), Heikki Allan Vehkaoja (19. 2. 49), filosofian maisteri Otto Eelis Wikström (14. 12. 48), Eero Ludvig Vuento (13. 5. 49), Erkki Olavi Yrjölä, „oivallisesti” (30. 5. 49).

Puunjalostusosastossa:

a) *Puun mekaanisen teollisuuden diplomi-insinööritutkinnon*: Lennart Woldemar Arala (20. 1. 49), Lasse Reino Olavi Hallberg (3. 6. 49), Tauno Ilmari Hyvönen (20. 1. 49), Kauko Samuli Juvonen (25. 5. 49), Kalevi Valter Koivisto (29. 9. 48), Kaarle Björn Bertil Krook (25. 5. 49), Armas Vieno Kulmala (29. 9. 48), Osmo Juhani Liiri (29. 9. 48), Sulo Johannes Lüljamo (12. 10. 48), Tor-Erik Lindroos (28. 10. 48), Heikki Elias Lummaa (2. 4. 49), Osmo Moilanen (25. 11. 48), Olavi Ensio Montonen (9. 10. 48), Pentti Juhani Nykänen (29. 9. 48), Risto Paavo Pelttari (29. 9. 48), Kalervo Johannes Pättiniemi (25. 5. 49), Leo Arvid Strandberg (3. 6. 49), Olli Ilmari Tapanainen (3. 6. 49), Erkki Jaakko Turja (3. 6. 49), Aarre Johannes Urpo (29. 9. 48), Petri Juhani Väättäinen (25. 5. 49).

b) *Puun kemiallisen teollisuuden diplomi-insinööritutkinnon*: Severi Aulis Aatola (10. 3. 49), Per-Edvin Amnell (16. 2. 49), Lauri Pietari Asikainen (11. 12. 48), Lauri Johannes Elomaa (9. 10. 48), Erna-Tia Erjas (3. 6. 49), Pirjo Päivikki Kariniemi (29. 9. 48), Erkki Alpo Laasonen (29. 9. 48), Kauko Kalervo Nevalainen (20. 1. 49), Seppo Olavi Räisänen (2. 4. 49), Paavo Sakari Salmi (25. 5. 49), Seppo Mikko Saukkonen (28. 4. 49), Christer Carl-Gustav Vilhelm Schütt (9. 10. 48), Reino Olavi Silventoinen (10. 3. 49), Jarmo Veli Holger Stenberg (11. 12. 48), Aaro Jalmari Teuronen (25. 5. 49), Olli Juhani Tiainen (25. 5. 49).

c) *Paperiteollisuuden diplomi-insinööritutkinnon*: Heikki Aatos Hyväkkö (9. 10. 48), Karl Olof Gustavson Kosk (28. 10. 48), Ahti Uljas Laakso (29. 9. 48), Pentti Armas Laakso (11. 12. 48), Olli Matti Antero Lampio (29. 9. 48), Einar Vilhelm Lindberg (9. 10. 48), Åke Alfons Lindholm (25. 11. 48), Taavi Olavi Matilainen (30. 9. 48), Bror Erik Julius Olin (28. 4. 49), Ilmo Aulis Ilmari Ruokonen (25. 5. 49), Tuomo Jorma Heikki Sihvo (29. 9. 48), Ulf Viking Sjölund (20. 1. 49), Aarne Johannes Tikkanen (9. 10. 48), Kaarlo Martin Vepsäläinen (25. 5. 49), Ahti August Vuorikoski (29. 9. 48).

Kemian osastossa:

a) *Kemian diplomi-insinööritutkinnon*: Aarre Veikko Arjas (17. 3. 49), Sirkka-Liisa Aro-Borud (16. 12. 48), Anni Björklund (28. 4. 49), Eino August Elo (28. 3. 49), Eeva Margareta Falck (12. 5. 49), Paul Ragnar Emil Gundersen (13. 1. 49), Annikki Maria Harve (13. 1. 49), Immanuel Risto Armas Huhtanen (25. 2. 49), Lasse Armas Jutila (13. 1. 49), Harry Kustaa Kandolin (28. 4. 49), Pauli Kalervo Kinnarinen (25. 11. 48), Hilikka Mirjami Lavikainen (16. 12. 48), Jukka Kaarlo Kalervo Lehtosalo (28. 4. 49), Niilo Auvo Mikael Lounamaa (11. 11. 48), Tapani Pälviö (10. 2. 49), Yrjö Uuria Rasi (17. 3. 49), Arvi Olavi Sevola (10. 2. 49), Svante Oscar Strömberg (21. 10. 48), Johan Dage Söderholm (11. 4. 49), Eino Erkki Tuominen (17. 3. 49), Eino Kalervo Uhari (24. 5. 49), Väinö Emil Veijola (21. 10. 48).

b) *Fysikokemian diplomi-insinööritutkinnon*: Eero Sakari Hyyryläinen („oivallisesti”) (2. 9. 48), Christer Eric Nordman (13. 1. 49), Hilikka Kylikki Väyrynen (25. 2. 49).

c) *Metallurgian diplomi-insinööritutkinnon*: Cecilia Margaretha Hydén (16. 12. 48), Lea Säde Kaarina Juntumaa („oivallisesti”) (25. 1. 49).

Vuoriteollisuusosastossa:

a) *Kaivostekniikan diplomi-insinööritutkinnon*: Bruce Karl Alexander Ahlfors (24. 5. 48), Risto Kalervo Alanko (25. 2. 49), Vilho Edvard Blåberg (25. 2. 49), Carl Erik Carlson (15. 12. 48), Matti Holma (24. 9. 48),

Veikko Olavi *Huttunen* (24. 9. 48), Tuomo Heikki Antero *Hyvönen* (29. 4. 49.), Kyösti Ilmari *Kitunen* (14. 9. 48), diplomi-insinööri Reino Olavi *Kurppa* (18. 3. 49), Pekka *Lehto* (29. 4. 49), Toimi Eemil *Lukkarinen* (28. 10. 48), Martti Einari *Maliniemi* (15. 12. 48), PaaVo Tapio *Marttinen* (25. 5. 49), Urpo Juhani *Peräinen* (29. 4. 49), Esko Väinö *Pihko* (29. 4. 49), Jorma Henrik *Porko* (25. 5. 49), Kauko Pellervo *Rautio* (29. 4. 49), Jürgen Heinrich Richard Wilhelm *Schmidt* (5. 4. 49), Gunnar Johannes *Smeds* (28. 10. 48), Per Martin *Westerlund* (25. 5. 49).

b) *Metallurgian diplomi-insinööritutkinnon*: Eero Sakari *Heiskanen* (4. 12. 48), Kalevi Viljam *Kiukkola* (25. 5. 49), Väinö Ilmari *Lehesaho* (15. 12. 48), Arvo Antero *Leikko* (25. 5. 49), Ernesti Eliel *Lähteenkorva* („oivallisesti”) (16. 12. 48), insinööri Aarre Ensio *Niemi* (18. 3. 49), filosofianmaisteri Johannes Fridolf *Nikus* (18. 3. 49), Rauno Richard *Roitto* (4. 12. 48), Matts Gunnar *Snellman* (28. 10. 48), Martti Seppo *Sulönen* (15. 12. 48).

Maanmittausosastossa:

a) *Maanjakotekniikan diplomi-insinööritutkinnon*: Halfdan *Eklund* (20. 12. 48), Väinö Johannes *Heikkinen* (20. 12. 48), Arvo Kalervo *Junttila* (30. 4. 49), Juhani Armas Kaukomieli *Rankka* (7. 6. 49).

b) *Maanmittauksen diplomi-insinööritutkinnon*: Lorenz Armas *Blåfield* (18. 2. 49), Stig Olof *Häggström* (18. 11. 48), Matti Jalkanen (1. 4. 49), Jyry Vesa Uolevi *Junttila* (20. 12. 48), Urho Ensio *Karisto* (20. 12. 48), Tatu Kullervo *Kivinen* (20. 12. 48), Allan Herbert *Koistinen* (7. 6. 49), Osmo Samuel *Koski-Lammi* (4. 3. 49), Reino Emil *Kylänpää* (27. 11. 48), Pauli Artturi *Laakso* (18. 2. 49), Veikko Johannes *Laine* (27. 11. 48), Kalervo PaaVo *Laitakari* (5. 4. 49), Pentti Kalevi *Leino* (27. 5. 49), Ilkka Antero *Leinonen* (20. 12. 48), Antti Veli *Linko* (1. 4. 49), Aarre Kalervo *Mattila* (3. 2. 49), Jouko Ilmari *Mättö* (30. 4. 49), Yrjö Iisakki *Nieminen* (10. 2. 49), Väinö Johannes *Nurmimaa* (27. 5. 49), PaaVo Erkki *Nuuttila* (27. 11. 48), Heikki Antti Hermann *Raeivaara* (18. 2. 49), Kauko Emil *Raunio* (20. 12. 48), Kauko *Rimpiläinen* (21. 4. 49), Kurt Albert Karl *Schreiber* (20. 12. 48), Sigurd Johannes *Slätis* (25. 10. 48), Jalo Veikko Elja *Tervola* (18. 1. 49), Urho Antti Kalevi *Uotila* (18. 2. 49), Otto Emil *Vehviläinen* (1. 4. 49), Emil Valdemar *Westerlund* (4. 11. 48), Martti Kalevi *Viheriälä* (27. 11. 48).

Arkkitehtiosastossa:

Diplomiarkkitehtitutkinnon: Birgit Margareta *Andersson* (2. 2. 49), Britta Kerstin *Andersson* (1. 6. 49), Sven Gustaf *Boström* (20. 12. 48), Matti *Haapala* (5. 5. 49), Charles Eero Vilho *Hagan* (10. 6. 49), Armi Eina Irmeli *Harva* (o. s. Seppola) (20. 12. 48), Lauri *Heinänen* (1. 6. 49), Väinö Juhani *Hirvelä* (30. 4. 49), Mikko Arvi Uolevi *Huhtela* (31. 3. 49), Per-

Olof *Jarle* (ent. *Johansson*) (16. 12. 48), Sulo Oskari *Kalliokoski* (2. 6. 49), Kauko Erik *Kokko* (17. 2. 49), Esko Uolevi *Korhonen* (25. 5. 49), Erik Emil *Kråkström* („oivallisesti”) (25. 1. 49), Martti Julius *Melakari* (27. 8. 48), Aune Kaarina *Mertaola* (o.s. Nuutinen) (15. 12. 48), Elsa Kaisa *Mäkinen* (17. 2. 49), Torsten Bruno Sanfrid *Nygård* (28. 4. 49), Veikko Valio *Rauhala* (15. 12. 48), Paul Georg *Roth* (11. 11. 48), Karl Erik Valdemar *Salenius* (28. 4. 49), Osmo Erkki Akseli *Salo* (1. 6. 49), Tauno Ilmari *Salo* (25. 5. 49), Laina Inkeri *Siltavuori* (16. 12. 48), Lauri Matti *Silvennoinen* (20. 6. 49), Gunnar Evert *Strömmer* (16. 12. 48), Onni Olavi *Tuomisto* (11. 4. 49), Unto Olavi *Tupala* (25. 5. 49), Olli Tobias *Vikstedt* (11. 5. 49).

Tutkinnon ensimmäisen eli yleisen osan ovat lukuvuoden 1948—1949 aikana suorittaneet:

a) *rakennusinsinööri*osastossa: L. E. Aakula, A. K. Ahtiainen, J. U. Airaksinen, F. E. R. Andersson, M. Y. Anttila, D. A. H. Björkholtz, K. R. Dunckers, R. W. Eicholz, E. A. K. Eriksson, K. A. Forssén, E. E. Hilpi, B. I. Holmlund, M. J. Hänninen, P. J. Häyrinen, L. A. O. Jämsä, P. V. Kaista, P. V. Kankkunen, A. K. Kaurila, A. O. Koistinen, E. E. Koljonen, U. M. O. Laakso, K. U. Luoma, V. I. Malmi, M. K. Mattila, I. M. Mikola, J. K. Niemelä, I. K. Nikander, K. L. Nummela, E. S. Paalanen, M. Pasanen, A. E. Pekkola, P. J. Peltola, J. K. Rastas, A. F. Ruskola, N. O. Salminen, V. Salmivalli, T. H. Salonen, J. I. E. U. Sarnes, R. E. Savisaari, A. O. T. Tudeer, A. Ukkonen, P. J. Uusitalo, O. A. Vainio, J. V. Vilvala.

b) *koneenrakennus*osastossa: O. A. U. Aarnio, O. K. Aho, M. J. Arkkola, M. E. Aromäki, V. A. Eloranta, P. E. H. M. af Enehjelm, S. O. Eriksson, R. S. Ervanne, A. G. V. Granroth, A. E. Haatanen, K. Å. Hagelberg, E. Hj. Hammarberg, O. I. J. Heinonen, V. M. S. Herranen, E. O. Y. Hirvensalo, P. Y. A. Hytönen, P. T. Hämäläinen, A. V. Impola, T. O. Ingman, E. K. Jaatinen, R. B. Johansson, A. A. A. Jokela, V. O. Juurikas, P. J. Juurikkala, Carin A. D. Kahlsson, M. Kankanpää, M. I. Kannari, M. M. S. Kantele, R. T. Kekkonen, K. J. P. Kemppainen, V. E. U. Kemppinen, L. R. Kiiskilä, E. A. Koivunen, K. J. Kokkila, H. V. Koski, J. E. Koskikivi, A. V. J. Koskinen, J. J. Koskinen, O. P. J. Kyllönen, Elsa M. Laakso, E. A. Lassila, R. K. Laulajainen, H. I. Lehmusvaara, V. A. Lehmusvuori, P.-E. M. Lindfors, L. O. Lindqvist, R. J. Lounimo, O. K. Lumijärvi, L. K. Lund, R. L. Lund, J. Lähtönen, T. V. Makkonen, H. K. Malmiranta, S. Metsola, V. A. Miller, L. J. Mykkänen, K. T. Mäenpää, M. K. N. Naatula, K. E. Nieminen, T. J. Nuutinen, C. B. Nylund, P. O. Okkonen, M. J. Orrela, E. F. Pakkala, S.-E. Paltschik, V. S. Peljo, R. A. S. Perkinen, Marjatta Pirjola, P. J. Pitkänen, A. A. O. Priha, O. J. Pukkila, E. J. Puronto, P. A. Pöyry, T. A. Rantala, S. A. Rantanen, H. L. I. Rissanen, A. R. Räikkä,

E. Sahlsten, J. J. Saikku, S. E. Salo, V. A. Santala, J. T. Santasalo, V. K. Sassi, P. O. Savolainen, L. T. Seppänen, R. K. Sipi, A. A. Sirén, A. M. E. Strengel, E. A. Suominen, M. E. I. Tolvanen, B. V. Trygge, I. U. Tuominen, M. I. Tuominen, B. O. E. Ulves, P. I. Valkonen, E. A. Vesikivi, H. A. Westersträhle, T. K. Viinanen, E. M. V. Viitasalo, H. E. Wilén, E. F. Virtanen, L. P. J. Vuorikoski, K. A. Vuoripalo, R. I. Ählgren.

c) *sähkötekniillisessä osastossa*: P. Anttila, L. K. Ellilä, M. Haakana, E. J. Hallivuori, R. S. Hämeen-Anttila, P. C. Jessen, P. K. N. Jokinen, E. J. Järvinen, E. J. Kalliola, A. Kangas, K. K. J. Korpikoski, M. O. Koskiahde, P. K. Kostiainen, E. O. Kähkönen, M. A. Lehtikunnas, K. P. K. Louhenkilpi, M. I. Mutru, K. J. Mäkinen, H. J. Niemiaho, A. I. Ojala, T. Y. Orantie, A. J. Pesonen, E. A. A. Pitkänen, T. J. Pykäläinen, R. T. M. Pöytäniemi, A. Roth, K. I. Sandell, L. K. Siikonen, P. V. Talanterä, Y. I. Toivola, T. I. Tuomi, V. V. Viljanen, T. H. K. Ylänen, A. J. Örmälä.

d) *pöytäalustuosastossa*: E. O. Aalto, A. A. Ahola, A. A. Alm, O. A. Auer, E. O. Autio, M. O. Eranti, K. E. Eskola, N-E. Gustafsson, B. B. H. Hahl, T. E. Hallamaa, S. J. Hyvärinen, K. E. G. Jernström, J. K. Katila, L. J. Kauppinen, R. J. J. Keloharju, N. G. Kesseli, P. Kontio, P. S. Korhonen, M. A. Kovanen, H. J. Kähönen, K. P. Käyrä, P. K. Laakso, E. J. Lehmusoksa, E. R. Lehtonen, E. K. Lumme, K. A. Lund, L. T. Marttala, J. P. Paronen, J. L. J. Pehu-Lehtonen, T. M. Pekkanen, J. E. Pesonen, K. J. Salminen, H. J. Salo, E. J. Sartela, N. V. Söderlund, K. Tulonen, H. V. Tuomainen, E. K. Valkama, V. H. A. Warttiainen, G. E. M. Wastjerna, A. E. Wickmann, E. V. O. Virtala, J. H. Yliannala.

e) *kemian osastossa*: O. K. V. Granlund, C-E. Gustafsson, A. S. Horelli, L. J. Hukkinen, V. S. Hulmi, K. E. A. Häkli, J. K. Häyrynen, B. Juselius, M. S. Kaira, I. Katz, O. A. P. Kauppila, Kerttu M. Keskilä, B. E. V. Klaile, U. Kostamaa, E. Laaksonen, U. U. Lehtonen, S. G. Linderborg, M. V. Lindroos, Ulla-Maija Luokkanen, A. E. Niemi, O. T. Nurmi, K. Pennanen, J. K. Rastas, S. S. Sarpola, K. S. Silander, V. T. Tolvanen, Sirkku S. Tuominen, J. J. Valpola.

f) *vuoriteollisuusosastossa*: R. A. O. Eriksson, L. O. Haapala, R. O. Kurppa, V. H. Noponen, V. L. Y. Perttala, K. O. Peura, A. P. Pynnä, M. A. O. Rautiainen, Eila K. Salonen, E. K. Tuulos, L. A. Vanha-Honko, O. O. E. Vartiainen.

g) *maanmittausosastossa*: O. J. Alestalo, J. M. O. Hannula, O. T. Heiskanen, H. S. Herttua, E. A. Huittinen, I. E. I. Härö, L. Hj. Ihalainen, T. K. Impivaara, T. M. Jylhä, A. J. Kaaja, V. Karttunen, R. G. V. Kersalo, K. A. Kirvesniemi, M. U. Lavinko, E. M. Lehtinen, J. O. Lehtisalo, K. I. Muhonen, E. O. Mäkipää, H. K. Nokkanen, M. B. Pajari, E. V. O. Palasvirta, K. H. Pohjannoro, E. P. M. Savola, K. K. M. F. Sorri, E. K. K. Suvanto, M. S. Tanskanen, M. J. Tikka, M. K. Tenhola, A. J. Terho, P. S.

Tulkki, J. Y. Uljas, E. V. Uotila, H. I. Vaara, K. J. Viljanen, M. J. Vähä-Piikkiö.

h) *yleisten tieteiden osastossa*: A. J. Niemi, E. H. Wickman.

Arkkitehtitutkinnon ensimmäisen osan: J. I. Ahonen, M. A. O. Almila, Aila H. Auramo, K. L. Kr. Bärlund, E. I. Heikkilä, M. A. E. Hirvonen, E. E. J. Hoviniemi, Raili E. Ilves, M. O. Jaatinen, O. I. Jalovaara, R. H. I. Jämsä, Kirsti T. Kaikko, K. J. J. Kontio, Anja E. M. Kosonen, Ruut A. M. Könönen, R. K. Lammin-Soila, Raili E. Laurikainen, E. M. Lehtonen, M. A. Lieto, R. V. Lyytikäinen, O. Maamies, Terttu T. Metsola, Elli A. O. Meurman, G. Michael, Kerttu K. Mikkonen, Maija L. Mikkonen, Marja A. Mäkelä, K. O. Niemi, V. O. Nieminen, V. I. Noko, L. N. J. Nurmi, Raija H. Pettersson, Sirkka M. Pitkäpaasi, Lempi O. Pykäläinen, E. A. Raeketo, Milka K. Rautiola, P. O. Reima, S. T. Santamala, A. A. Sirviö, J. E. E. Sonck, Helvi M. Sunkomaa, Anja-Inkeri Sutinen, Hilikka H. Suvanto, P. J. Syväoja, U. O. Toivonen, J. I. Tulonen, J. A. Vaetoja, Hilikka M. Vattulainen, E. E. Virkkunen, P. M. Ålander.

Opiskelijat.

Opiskelijain lukumäärä.

Hakuajan kuluessa pyrki korkeakouluun 784 uutta oppilasta, joista hyväksyttiin 355, nimittäin rakennusinsinööriosastoon 42, koneenrakennusosastoon 105, sähkötekniilliseen osastoon 46, puunjalostusosastoon 43, kemianosastoon 37, vuoriteollisuusosastoon 10, maanmittausosastoon 26, arkkitehtiosastoon 38 ja yleisten tieteiden osastoon 8.

Korkeakoulussa opintoja harjoittaneiden lukumäärä oli syyslukukaudella 2,229 ja kevätlukukaudella 2,056. Kertomuksen loppuun on liitetty taulukko, joka osoittaa, miten kokonaismäärät jakautuvat eri osastoille.

Ylioppilasyhdistykset.

Korkeakoulun ylioppilaskunnan jäsenluku on syyslukukaudella ollut 2,212, josta määrästä on kuulunut suomenkieliseen osakuntaan 1,924 ja ruotsinkieliseen 288. Kevätlukukaudella on kunnan jäsenlukumäärä ollut 2,045 ja osakuntain 1,790 ja 255. Syyslukukaudella opiskeli 195 naisylioppilasta ja kevätlukukaudella 180. Ylioppilaskunnan puheenjohtajana on toiminut yli-insinööri *Ilmari Harki* ja varapuheenjohtajina syyslukukaudella diplomi-insinöörit *Urpo Ratia* ja *G. Falck* ja kevätlukukaudella diplomi-insinöörit *Nils Björklund* ja *Eric Holmström*. Ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtajana on ollut syyslukukaudella tekniikanylioppilas *Henrik Lilius* ja kevätlukukaudella tekniikan ylioppilas *Aimo Paavola*.

Suomenkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Rahola*. Osakunnan puheenjohtajana oli syyslukukaudella diplomi-insinööri *Veli-Jussi Hölsö* ja kevätlukukaudella diplomi-insinööri *Pentti Riikkala* sekä varapuheenjohtajana syyslukukaudella tekniikanylioppilas *Eero Heikinheimo* ja kevätlukukaudella tekniikanylioppilas *Ylermi Salminen*.

Ruotsinkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Kyrklund*, kuraattorina diplomi-insinööri *Bjarne Huldén* ja puheenjohtajana tekniikanylioppilas *Gunnar Smeds*.

Erikoisharrastusten ylläpitämiseksi on ylioppilaskunnan keskuudessa toiminut useita vapaita yhdistyksiä ja seuroja, nimittäin: Arkkitehtikilta, Rakennusinsinööriilta, Kemistien Kilta, Koneinsinööriilta, Puunjalostajakilta, Sähköinsinööriilta, Fyysikkokilta, Vuorimiesilta, Naisten Klubi, Polyteknikkojen Orkesteri, Polyteknikkojen Kuoro, Polyteknikkojen ilmailukerho, Teekkaritytöt, Polyteknikkojen Urheiluseura, Maatalouden Vesirakentajat, Polytechnic English Club, Ristin Kilta, Yhteiskuntakerho, Puhekerho, Pikakirjoituskerho, Radiokerho, näytelmäkerho „Ramppi”, Tekstiilikkerho ja Lai-vanrakentajakkerho.

Opintoretkeilyt.

Fyysikkokilta on tehnyt retkeilyjä seuraavasti:

1) Ruotsi—Tanska—Hollanti 27. 6.—17. 7. 1949. Osanottajia oli 9. Retken pääkohteet: a) Tukholmassa Nobelinstitut, b) Kööpenhaminassa Radiometer ja Niels Bohrin laboratorio, c) Amsterdamissa Zeemann-laboratorio.

2) Hämeenlinna—Tampere 28. 2.—1. 3. 1949. Osanottajia oli 13. Pääkohteet: a) Hämeenlinnassa Kultakeskus, Tampereella VL 4. Molempien retkien valvojana oli professori Erkki *Laurila*.

Kemianosaston oppilaat tekivät syksyllä 1948 retken Turkuun—Huhtamäkiyhtymän tehtaille ja Hankoon Suomen Forsiittitehtaille sekä Loimaalle. Osanottajia oli 30 oppilasta. Retken johtajina olivat mukana professorit *Ståhlberg*, *Erämetsä* ja *Kirjakka*.

Puunjalostusosaston oppilaat tekivät 11.—16. 10. 1948 retken Oulu—Kajaani—Kuopio dipl.-ins. von *Konowin* johdolla. Osanottajia oli 32 oppilasta. Kohteina olivat: Oulussa Oulu Oy, Merikosken voimalaitos, Pate-niemen saha, Kajaanissa Kajaani Oy:n teollisuuslaitokset ja Kuopiossa Sammon Rullla ja Savo Oy:n laitokset. 3.—8. 4. 49 tekivät kemian ja puunjalostusosaston oppilaat yhteisen retken Rauma—Kauttua—Pori—Harjavalta—Rajamäki. Raumalla tutustuttiin Rauman Nahkatehtaaseen ja Rauma-Raahe Oy:n laitoksiin, Kauttualla Euran Paperi Oy:n laitoksiin, Porissa Rosenlew & Co:n laitoksiin, Harjavallassa Outokumpu Oy:n tehtaisiin, Valtion Rikkihappo- ja superfosfaattitehtaisiin sekä Harjavallan voi-

malaitoksiin, Rajamäellä Alkoholiliike Oy:ön. Osanottajia oli 31, joista 10 puunjalostusosaston oppilasta, 9 kemianosastolta, 4 Norjasta ja 8 Ruotsista. Valvojina olivat professorit *Roschier*, *Ståhlberg* ja *Kirjakka*.

Arkkitehtiosaston IV vuosikurssin 28 oppilasta teki 12. 5.—14. 5. 49 professori *Meurmanin* johdolla opintoretken Kymenlaaksoon. 18. 3.—22. 3. 1949 teki 32 arkkitehtiosaston III vuosikurssin oppilasta professori *Meurmanin* johdolla retken Rauman seuduille, Kokemäenjokilaaksoon ja Nokialle, 10. 4.—13. 4. 1949 36 II vuosikurssin oppilasta matkan Turkuun professori *Meurmanin* johdolla sekä 15. 5.—5. 6. 1949 28 III ja IV vuosikurssin oppilasta retken Tukholmaan ja Kööpenhaminaan. Viimeksi mainitulla retkellä ei ollut johtajaa, senjohdosta että retkenjohtajaksi valittu arkkitehti *Pöyry* oli sairastunut.

Teknologföreningen teki lokakuussa 1948 opintoretken Tampereelle, Poriin ja Nokialle professori *Kyrklundin* johdolla. Osanottajia oli 31.

Stipendit ja apurahat.

Teknillisen korkeakoulun rehtorin vuonna 1948 jakamia valtion varttuneille tieteenharjoittajille tarkoitettuja apurahoja ovat vuoden 1949 aikana edelleen nauttineet:

<i>Erämetsä, Kurt Heikki Olavi</i> ,	professori
<i>Heiskanen, Veikko Aleksanteri</i> ,	„
<i>Kaitera, Pentti Veikko</i> ,	„
<i>Kauko, Yrjö</i> ,	„
<i>Kukkamäki, Tauno Johannes</i> ,	filosofiantohtori
<i>Kyrklund, Harald</i> ,	professori
<i>Laurila, Erkki Aukusti</i> ,	„
<i>Lehto, Eino Johannes</i> ,	„
<i>Paavola, Martti Johannes</i> ,	„
<i>Rahtu, Heimo Vilho</i> ,	„
<i>Roschier, Rolf Helmer</i> ,	„
<i>Siimes, Feliks Einar</i> ,	„
<i>Stenij, Sten Einar</i> ,	„
<i>Sundgren, Albert</i> ,	tekniikantohtori
<i>Tikka, Urpo Jyry Kullervo</i> ,	professori
<i>Virtala, Voitto</i> ,	„

Opetusministeriön myönnettyä Teknilliselle korkeakoululle ja valtion teknilliselle tutkimuslaitokselle 11 Suomen Akatemiasta ja valtion apurahoista annetussa laissa tarkoitettua nuorten tieteenharjoittajien apurahaa,

korkeakoulun rehtori on vuonna 1949 jakanut ne seuraaville apurahaa hakeneille tieteenharjoittajille:

Blomberg, Hans, diplomi-insinööri,
Hukki, Jaakko, diplomi-insinööri,
Kantola, Martti Heikki, filosofiantohtori,
Kivimaa, Eero, diplomi-insinööri,
Kuuskoski, Viljo Nikolai, diplomi-insinööri,
Leka, Olavi, arkkitehti,
Niskanen, Erkki, filosofianlisensiaatti,
Rantala, Pekka, diplomi-insinööri,
Ruso, Risto, diplomi-insinööri,
Tuomola, Tuovi Tuomas, tekniikantohtori,
Wickberg, Nils-Erik, arkkitehti.

Maaliskuun 4 päivänä 1949 jaettiin apurahoja teknillisen korkeakoulun opettajiksi aikoville seuraavasti:

<i>Aurola, Erkki</i> , filosofiantohtori	100,000 mk
<i>Brehmer, Tor Erik</i> , filosofianmaisteri,	150,000 „
<i>Hirvonen, Reino Antero</i> , filosofiantohtori	100,000 „
<i>Kajanne, Paavo</i> , diplomi-insinööri	60,000 „
<i>Korhonen, Kalevi</i> , diplomi-insinööri	100,000 „
<i>Kulmala, Torsti</i> , diplomi-insinööri	60,000 „
<i>Lindahl, Ralf</i> , diplomi-insinööri	100,000 „
<i>Lyytikäinen, Hilpas</i> , diplomi-insinööri	50,000 „
<i>Mahnala, Aarne</i> , diplomi-insinööri	60,000 „
<i>Nummi, Arvo</i> , diplomi-insinööri	100,000 „
<i>Oksala, Ohto</i> , opetusneuvos	180,000 „
<i>Rautala, Pekka</i> , diplomi-insinööri	100,000 „

Korkeakouluopintoja varten annettavista stipendeistä ja avustuksista 13 päivänä heinäkuuta 1946 annetussa laissa lahjakkaille ja vähävaraisille opiskelijoille myönnettäviksi tarkoitetut, opetusministeriön korkeakoulun käytettäväksi antamat stipendit on korkeakoulun stipendilautakunta, jonka puheenjohtajana on ollut professori Eino M. Niini ja jäseninä professorit Otto-I. Meurman ja Erkki Laurila sekä tekniikan ylioppilaat Esa Kuronen ja Stig-E. Paltschik, kokouksessaan 3 päivänä kesäkuuta 1949 jakanut seuraavasti:

Rakennusinsinööriosasto:

Kokostipendit

Anttila, M. Y.
Salonen, T. H.
Nummela, K. L.
Andersson, F. E. R.

Puolistipendit

Ahtiainen, A. K.
Dunkers, K. R.
Koli, V. K.
Savisaari, R. E.

Opiskeluvälinestipendit

Hyppänen, I. O.
Kivekäs, L. K.
Lindblom, L. H.
Riskula, G. K.
Telinen, O. H.
Backman, L. M.

Koneenrakennusosasto:

Kokostipendit

Raunio, M. O. I.
Hakkarainen, P.
Ahosola, O. K.
Peljo, V. S.
Tuovinen, M. I.
Kyllönen, O. P. J.
Räsänen, V. O. H.
Laine, K. E.
Kallio, P. E.

Puolistipendit

Lindqvist, L. O.
Seppänen, L. T.
Kankaanpää, M.
Pakkala, E. F.
Lönnroth, A. V.
Rantala, T. A.
Paavola, A. V.
Perkinen, R. A. S.
Metsola, S.

Opiskeluvälinestipendit

Lindqvist, L. O.
Mykkänen, L. J.
Kuronen, E. A.
Suokivi, P. J. O.
Koivunen, E. A.
Hytönen, P. Y. A.

Sähkötekniikka osasto:

Kokostipendit

Tiuri, M. E.
Virkkala, V. A.
Toivola, K. E.
Korhonen, Eila E.

Puolistipendit

Tähti, V. K.
Neuvo, L. G. A.
Aalto-Seppälä, P. S.
Niemiäho, H. J.

Opiskeluvälinestipendit

Salonen, S. S.
Roth, A.
Voutilainen, P. T. J.
Virolainen, V. J.

Puunjalostusosasto:

Kokostipendit

Kola, P. J.
Volmari, E. A.
Lassila, V. I.

Puolistipendit

Komulainen, V. S.
Ranta, K. K.
Rahkonen, V. K.

Opiskeluvälinestipendit

Suokko, G. R. E.
Vaaraniemi, J.
Lappalainen, R. P.
Marttala, L. T.
Ruuskanen, M. H.

Kemianosasto:

Kokostipendit

Kostamaa, U.
Mälikki, Y.
Turunen, E.
Peltonen, E. E.

Puolistipendit

Valpola, J. J.
Piha, K. P.

Opiskeluvälinestipendit

Vuorinen, K. J.
Lehtinen, T. A. J.
Granlund, O. K. V.
Hulmi, V. S.

Yleisten tieteiden osasto:

Kokostipendit

Niemi, A. J.

Puolistipendit

Wickman, E. H.

Opiskeluvälinestipendit

Regnell, B.

Vuoriteollisuusosasto:

Kokostipendit

Pynnä, A.

Puolistipendit

Perttala, Y.

Maanmittausosasto:

Kokostipendit

Lehtisalo, J. O.
Sorri, K. K. M. F.

Puolistipendit

Suvanto, E. K. K.
Niemelä, O. L. A.

Opiskeluvälinestipendit:

Jokinen, E. K.
Savola, E. P. M.
Heurlin (myöh. Harmo), R. F.

Arkkitehtiosasto:

Kokostipendit

Piirainen, A. O.
Tiihonen, K. A.
Martikainen, V.
Raunio, R. R.
Turunen, P.

Puolistipendit

Salokannel, O. O.
Karasalo, Sirkka-Marja.
Wallenius, Mona.
Peltola, T. A.

Opiskeluvälinestipendit:

Mykkänen, M. Y.
Hedman, L. O. G.

Tekniikan edistämissäätiö — Stiftelsen för teknikens främjande.

Maaliskuussa 1949 perustettiin korkeakoulun rehtorin aloitteesta Tekniikan edistämissäätiö — Stiftelsen för teknikens främjande niminen säätiö, jonka tarkoituksena on edistää tekniikan kehitystä Suomessa tukemalla siihen liittyvää koulutus- ja tutkimustoimintaa sekä yleensä lisätä teknillisen toiminnan edellytyksiä elinkeinoelämän eri aloilla ottaen erityisesti huomioon kunakin ajankohtana kokonaisuuden kannalta tärkeät tehtävät. Säätiön peruskirjan allekirjoitti 61 teollisuuslaitosta ja elinkeinoelämän edustajaa.

Peruspääomaksi merkittiin 10,000,000 markkaa sekä erikoisrahastoihin lahjoitettiin 13,865,000 markkaa.

Luvan hankkimisesta säätiön perustamiseen ja säätiön sääntöjen vahvistamisesta on huolehtinut sekä perustavan kokouksen koollekutsujana toiminut korkeakoulun rehtori Levón. Korkeakoulun edustajiksi säätiön sääntöjen 5 §:ssä mainittuun säätiön hallitukseen opettajaneuvosto kokouksessaan 27 päivänä huhtikuuta 1949 valitsi rehtori Levónin ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksi professori Paavolan sekä professori Raholan ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksi professori Jauhiaisen. Säätiön hallitus valitsi puheenjohtajakseen rehtori Levónin.

Teknillisen korkeakoulun kirjasto lukuvuonna 1948—1949.

Kirjaston toiminta on lukuvuoden aikana huomattavasti vilkastunut. Kirjamäärä on jatkuvasti kasvanut ja kirjaston käyttäjäpiiri laajentunut. Kirjasto on palvellut asiakkaitaan välittämällä muista kirjastoista kirjallainoja sekä valokopioita ja mikrofilmejä. Valokopioiden ja mikrofilmien lukumäärässä on lukuvuoden aikana tapahtunut huomattava nousu. Mikrofilmien käsittelyä on suuresti helpottanut se, että Valtion teknillinen tutkimuslaitos on syyslukukaudella luovuttanut omistamansa mikrofilmien lukulaitteen toistaiseksi Teknillisen korkeakoulun kirjaston käyttöön.

Kirjasto on edelleen ollut avoinna klo 9—18. Kesä—elokuun aikana aukioloaika on ollut klo 9—15.

Kirjaston käyttö.

Lukusalissa kävijöiden lukumäärä:

syyslukukaudella 1948	6,532
kevätlukukaudella 1949	6,127
<hr/> yht. 12,659	

Lainaus:

	syysl. 1948	kevätl. 1949	yht.
lainattujen nit. lukumäärä	6,822	7,894	14,716
uudistuksia	2,191	2,558	4,749
<hr/> yht. 9,013		10,452	19,465

Välitetyt kirjallainat:

	syysl. 1948	kevätl. 1949	yht.
niteitä	55	55	110

Kungl. tekniska högskolans bibliotek'sta ja American Chemical Society'sta on välitetty valokopioita ja mikrofilmejä:

	syysl. 1948	kevätl. 1949	yht.
sivuja	1,215	1,959	3,174

Kevätlukukaudella on lisäksi saatu Massachusetts Institute of Technology'sta mikrofilmattuna kaksi väitöskirjaa.

Kirjavarasto.

Kirjavarojen kartunta on jatkuvasti tapahtunut sekä ostojen että lahjoitusten kautta. Lukuvuoden lopussa on luetteloitujen niteitten lukumäärä 23,728, ja on kirjaston kokonaisnidemäärä n. 42,000.

Lukuvuoden aikana sidotetuista niteistä on suurin osa aikakauslehtiä. Yhteensä on sidotettu 877 nidettä, niistä 724 aikakauslehtivuosikertaa.

Kirjalahjoituksia ovat tehneet seuraavat: Rouva Fabritius, Hki (31 kpl.), Ins. Paavo Haapala, Peru (5 aikakausl. vuosik., 28 irton.), Ins. Aage Hannover, Tanska (96 kpl., 19 aikakausl. vuosik., 110 irton.), Maist. Loimarannan perikunta, Hki (81 kpl., 6 aikakausl. vuosik.), Ins. Eric Nordman, Hki (64 kpl.), Prof. Jussi Paatela, Hki (41 kpl.), Ins. Lauri Paulaharju, Kemi (28 aikakausl. vuosik., 88 irton.), Rouva Sanni Sakari, Hki (7 kpl.), Ins. Sixten Sandberg, Ruotsi (379 kpl.), Rouva Ragnhild Skogström, Pori (55 kpl., 10 aikakausl. vuosik., 45 irton.), Agr. A. Somersalo, Hki (79 kpl., 9 aikakausl. vuosik.), Kanslianeuvoksetar Strömmer, Hki (10 kpl.), Prof. Bernhard Wuolle, Hki (77 irton.), Prof. Heikki Väyrynen, Hki (17 aikakausl. vuosik.), jatkoa Mr. Morganin järjestämään suurkeräykseen U.S.A.:ssa (176 kpl., 154 aikakausl. vuosik., 691 irton.), The American Water Works Association, U.S.A. (21 aikakausl. vuosik.), British Council, Hki (13 kpl., 33 irton.), Danmarks tekniske høgskoles bibliotek, Tanska (92 kpl., 1,002 aikakausl. vuosik., 230 irton.), Eduskunnan kirjaston kautta U.S.A.:sta tullut lahjoitus (73 aikakausl. vuosik., 1,560 irton.), L. M. Ericsson Ab., Ruotsi (8 kpl., 131 aikakausl. vuosik.), Helsingin yliopiston kirjasto (50 kpl., 15 aikakausl. vuosik.), Helsingin yliopiston meteorologinen laitos (21 aikakausl., vuosik.), Helsingin yliopiston slaavilainen kirjasto (1,723 kpl., 82 irton.), Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan kirjasto (43 kpl., 46 irton.), Högforsin tehdas, Karkkila (valokopio), The Institute of Mathematical Statistics, U.S.A. (18 aikausl. vuosik.), Keskusosuusliike Hankkija r.l., Hki (165 irton.), Oulu Oy., Oulu (95 irton.), Paleontological Research Institution, U.S.A. (52 kpl., 2 aikakausl. vuosik.), Rakennusinsinööriyhdistys r.y., Hki (7 kpl., 10 irton.), Ruona Oy., Raahe (5 kpl.), Stockholms tekniska institut (Rehtori Holmstedt), Ruotsi (51 kpl.), Suomen ammattiyhdistysten keskusliitto, Hki (6 kpl.), Suomen Pariisin lähetystö, Ranska (73 aikakausl. vuosik.), Sähköntarkastuslaitos, Hki (87 kpl.), Tekniska föreningen i Finland, Hki (214 aikakausl. vuosik., 1,330 irton.), Teknokonsult Oy., Hki (8 aikakausl. vuosik., 140 irton.), Teknologföreningen, Hki (21 kpl.), U.S.A.:n Helsingin lähetystön kirjasto (29 kpl., 1 aikakausl. vuosik., 5 irton.), Valtion teknillinen tutkimuslaitos, Hki (23 kpl., 2 aikakausl. vuosik., 114 irton.), Voima- ja polttoainetaloudellinen yhdistys

Ekono, Hki (207 aikakaust. vuosik., 60 irtton.). Yhteensä oli lahjoituksia seuraavasti: erillisiä teoksia 3,229, aikakaust. vuosikertoja 2, 036, irttonumeroita 4,909 ja valokopioita 1.

Kirjasto on puolestaan luovuttanut aikakauslehtiä kaksoiskappalevarastostaan seuraaville: Chalmers tekniska högskolas bibliotek, Göteborg, Ab. Kemi Oy., Kemi, Kemian keskusliitto, Hki, Kungl. tekniska högskolans bibliotek, Stockholm, Valtion teknillinen tutkimuslaitos, Hki ja Yliopiston kirjasto, Hki. Yhteensä on luovutettu 236 aikakauslehtivuositietoa ja 172 irttonumeroa.

V. 1949 kirjastoon tulevat aikakauslehdet:

kotimaisia 122 kpl., niistä maksutta 69 kpl.

ulkomaisia 472 „ „ „ 86 „

yht. 594 kpl., niistä maksutta 155 kpl.

Julkaisujen vaihto.

Kirjasto on lukuvuoden aikana saanut hoitaakseen korkeakoulun julkaisujen vaihdon ulkomaisten tieteellisten kirjastojen ja laitosten kanssa. Ennen sotavuotia korkeakoulu oli julkaisujen vaihdossa 97 laitoksen kanssa. Tähän mennessä on vaihtosuhteet saatu solmituksi uudelleen 39 laitoksen kanssa.

Ulkomaisia vaihtojulkaisuja saatu 649 kpl.

Korkeakoulun julkaisuja lähetetty 706 „

Teknillisen korkeakoulun 100-vuotisjuhla.

Syksyllä 1949 vietettävää korkeakoulun 100-vuotisjuhlaa on edelleen valmistellut toimikunta, johon ovat kuuluneet rehtori Levón puheenjohtajana ja jäseninä professorit Paavola, Sirén, Palmén ja Laurila sekä sihteerinä tohtori Martti Kantola. 100-vuotishistorian aikaansaamiseksi on toimikunta, johon ovat kuuluneet puheenjohtajana rehtori Levón ja jäseninä professorit Brotherus ja Niini, tehnyt sopimuksen professori Bernhard Wuolteen kanssa historian kirjoittamisesta. Sen ohessa on päätetty ryhtyä julkaisemaan tieteellistä julkaisusarjaa, jonka ensimmäinen numero on tarkoitettu ilmestymään juhlien yhteydessä. Tämän juhlanumeron toimittamista varten on asetettu toimikunta, jonka puheenjohtajana on toiminut professori Brotherus sekä jäseninä professorit Heiskanen, Nyström ja Hukki.

Tammikuun 15 päivänä 1949 opettajaneuvosto kokoontui juhlapukuisena juhlaistuntoon Helsingin Teknillisen Realikoulun toiminnan alkamispäivän tammikuun 15 päivän 1849 muistoksi. Kokousta kunnioittivat korkeakou-

lun professorien lisäksi läsnäolollaan kauppa- ja teollisuusministeri Uno Takki ja kauppa- ja teollisuusministeriön kansliapäällikkö Reino R. Lehto. Ministeri Takki esitti hallituksen tervehdysten ilmoittaen samalla, että mainittuna päivänä tehdyllä kauppakirjalla oli niin sanottu Otaniemen alue ostettu Suomen valtiolle varattavaksi Teknillisen korkeakoulun ja Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen vastaisia tarpeita varten. Samalla ministeri Takki kiitti opettajaneuvostoa siitä innostuksesta, jolla opettajaneuvosto oli tehnyt työtä teknillisen korkeakoulun hyväksi ja toivotti työlle vastaisuudessaakin menestystä.

Opettajaneuvoston kokouksessaan 11 päivänä tammikuuta 1949 päätettyä antaa korkeakoulun rehtorille, professori Martti Albert Levónille kunniatohtorin arvon ilman juhlallista promotiota vararehtori, professori Paavola opettajaneuvoston puolesta edellä mainitussa juhlaistunnossa kiittäen professori Levónia korkeakoulun hyväksi suoritetusta ansiokkaasta työstä ilmoitti opettajaneuvoston päätöksen rehtori Levónille samalla ojentaen hänelle tekniikan tohtorin hatun ja todistuksen.

Teknillisen korkeakoulun aluekysymys.

Tammikuun 15 päivänä 1949 tehdyllä kauppakirjalla Suomen valtio osti n. s. Otaniemen alueen varattavaksi Teknillisen korkeakoulun ja Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen vastaisia tarpeita varten. Alueen halluunottoa, hoitoa ja vastaisen käytön suunnittelua varten valtioneuvosto asetti Otaniemen hoitokunta nimisen komitean, jonka puheenjohtajaksi kutsuttiin rehtori *Levón* sekä jäseniksi professori *Pentti Kaitera* ja hallitusneuvos *Reino R. Lehto*. Korkeakoulun opettajaneuvoston ehdotuksesta hoitokunta alueen asemakaavasuunnittelua varten julisti aatekilpailun tammikuun 25 päivänä 1949, joka kilpailu määrättiin päättyväksi 1 päivänä seuraavaa elokuuta. Palkintolautakunnan muodostavat puheenjohtajana korkeakoulun rehtori, professori *Levón*, kauppa- ja teollisuusministeriön edustajana rakennushallituksen pääjohtaja, arkkitehti *Erkki Huttunen*, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen ylijohtaja, professori *Edvard Wegelius*, korkeakoulun opettajaneuvoston valitsemana professori *Otto-Iivari Meurman*, teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan puheenjohtaja, yli-insinööri *Ilmari Harki* sekä Suomen Arkkitehtiliiton valitsemina palkintotuomareina arkkitehdit *Olli Pöyry* ja *Esko Suhonen*.

Karsintakurssit.

Kesällä 1948 toimeenpantiin korkeakouluun pyrkiviä varten karsintakurssit, jotka alkoivat kesäkuun 10 päivänä ja kestivät kuukauden. Korkeakoulun pyrkivistä 784:stä hakijasta hyväksyttiin todistusten perusteella

ilman karsintakursseja 73 ja karsintakursseille 644 oppilasta. Kursien johtajana toimi professori E. J. Nyström, apulaisjohtajana fil. tohtori Martti Kantola, opettajina fil. lis. T. Salenius, fil. maist. Y. Juve, fil. kand. H. Simberg, rehtori P. Kattainen, fil. kand. K. Laurikainen, fil. kand. U. Korhonen, fil. maist. R. Quickström, dipl. arkkit. N. Pulkka, dipl. arkkit. Sirkka Tarumaa ja dipl. arkkit. A. Rankka, yliassistenttina toimi fil. lis. T. Pentikäinen, assistentteina lehtori L. Kotkatlahti, fil. kand. H. L. Levas, dipl.-ins. T. Suortti, fil. kand. H. Simberg, fil. kand. K. Laurikainen, fil. kand. U. Korhonen, fil. maist. K. Honka ja fil. maist. R. Quickström. Kanslia-apulaisena toimi opiskelija Tora Malmio.

Lahjoitusrahastoja ja lahjoituksia.

Korkeakoulun lahjoitusrahastojen tila joulukuun 31 päivänä 1948 oli seuraava:

J. Ph. Palménin	rahasto	165,442: —
C. G. Sanmarkin	”	153,169: —
Aug. Palmbergin	”	181,557: —
H. ja E. Hallonbladin	”	129,266: —
Joh. Sohlmanin	”	89,304: —
G. W. Sohlberg Oy:n	”	161,831: 50
Teknillisten tieteiden	”	101,812: —
K. Lindahlin	”	159,877: —
F. Sjöströmin	”	96,334: —
W. Thomén	”	97,983: —
Töölön Sokeritehdas Oy:n	”	73,693: —
J. Brehmerin	”	57,731: —
A. Wreden	”	44,058: —
Polyteknillisen Opiston	”	42,806: —
G. L. Lundgrenin	”	31,293: —
E. Lekven	”	22,999: —
Aleksanteri II:n	”	21,279: —
Usko Nyströmin	”	83,140: —
J. E. Rynénin	”	64,725: —
Palovakuutusyhtiö Pohjolan	”	158,848: 50
G. Cygnaeuksen	”	7,456: —
Leo Lindelöfin	”	6,875: —
Suomen Sotalaitoksen	”	13,919: —
A. O. Saelanin	”	3,067: —
Jussi Paatelan	”	77,943: —
Kansallis-Osake-Pankin	”	594,932: —

Oy. Strömberg Ab:n	rahasto	1,261,375:—
Arkkitehti Vähäkallion	„	3,117,370:—
Julius Tallbergin	„	688,565: 50
Hahlin aviopuolisojen	„	215,556:—

Teknillisen korkeakoulun 100-vuotisjuhlan järjestelyä varten ovat seuraavat toiminimet tehneet lahjoituksia:

Kymin Osakeyhtiö	250,000:—
Kajaani Oy	100,000:—
Suomen Metallikutomo Oy	100,000:—
Kone ja Terä Oy	110,000:—
Oy Suomen Vanutehdas Ab	100,000:—
OY. Wilh. Schauman AB.	100,000:—
Outokumpu Oy.	50,000:—

Selvitys teknillisen korkeakoulun opettajien toiminnasta.

Brotherus, Hjalmar Viktor, fysiikan professori. Fysiikka II (laajempi peruskurssi), 4 luentotuntia + 1 harjoitustunti viikossa, teknillinen lämpöoppi 2 luentotuntia syyslukukaudella. Yleisten tieteiden osaston johtaja. Suomen kansallisen fysiikan komitean puheenjohtaja, tieteellisen keskuslautakunnan jäsen, Kordelinin säätiön tieteen jaoston varapuheenjohtaja, tie- ja vesirakennushallituksen hydrografisen toimiston asiantuntija. Suomalaisen tiedeakatemian, Suomen tiedeseuran, Suomen maantieteellisen seuran, Suomen fyysikko-seuran, Ääniteknillisen yhdistyksen ja Suomalaisten Teknikkojen Seuran jäsen.

Erämetsä, Kurt Heikki Olavi, epäorgaanisen kemian professori. Luennoinut syyslukukaudella analyttinen kemia II, 2 vt. ja analyttinen kemia III, 2 vt. sekä kevätlukukaudella epäorgaaninen kemia II, 4 vt. Suomalaisten kemistien seuran johtokunnan jäsen, Suomalaisen tiedeakatemian apujäsen, Suomalaisten Teknikkojen Seuran, Suomen Maantieteellisen Seuran, Suomen Geologisen Seuran, Suomen Mikrobiologisen Seuran, Kameraseuran y. m. jäsen. Teknillisen aikakauslehden sekä „Teollisuus ja tekniikka”-lehden toimitusvaliokunnan jäsen. Pitänyt esitelmää ja tiedonantoja Suomalaisten kemistien seurassa ja Valaistusteknillisessä seurassa. Nauttinut Suomen Akatemian apurahaa. Julkaisut: „Mittaustarkkuuden riippuvaisuus valaistuksesta”. Voima ja valo, 1949, 4, 7 s. ja sama ruotsiksi: „Mättnoggrannhetens beroende av belysningsintensiteten”. Kraft och ljus, 1949, 4, 7 s.

Hannelius, Herman Ossian, sillanrakennuksen ja rakennuskonstruktioiden statiikan professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti sillanrakennusoppia ja rakennusstatiikkaa. Rakennusinsinööri-osaston johtaja ja kielitutkintolautakunnan puheenjohtaja. Staattisen ja siltarakennuslaboratorion v. t. johtaja. Internationale Vereinigung für Brückenbau und Hochbau-nimisen yhdistyksen vakinaisen valiokunnan jäsen, Suomalaisten Teknikkojen Seuran, Tekniska Föreningen'in, Rakennusinsinööriyhdistyksen ja Suomen Betoni-yhdistyksen jäsen. On konstruoinut Tampereen autohallin ja Oy Mirkan tehtaan ym. rakenteet.

Heiskanen, Veikko Aleksanteri, geodesian professori. Luennoinut maanmittausosaston oppilaille geodesia I, 3 vt., geodesia II, 2 vt. ja pitänyt geodeettista seminaaria. Virkavapaa 20. 9.—20. 12. 1948 voidakseen olla tutkimusprofessorina Kalifornian Teknillisessä korkeakoulussa (California Institute of Technology) Pasadenassa. Maanmittausosaston johtaja. Suomen Kulttuurirahaston hallituksen jäsen, Kristillisen Kulttuurin

Liiton puheenjohtaja, Maanmittausinsinöörien Liiton puheenjohtaja, jäsen useissa tie-teellisissä seuroissa, m.m. Suomalaisen Tiedeakatemian ja Norjan Tiedeakatemian jäsen sekä Hollannin Maantieteellisen Seuran kunniajäsen. Kunniamerkki: K. SVR. Valtion suuri stipendi. Tutkimusmatka Los Angelesin, Kalifornian, Toronton, Harvardin, Columbian ja Princetonin yliopistoihin sekä Carnegie Institution'iin. Julkaisut: „On the geoid study of the International Isostatic Institute”. Bulletin géodésique, Paris, Janvier 1948, 5 s., „Maan muoto” Suomen Maanmittari-yhdistyksen aikakauskirja, Tampere, 57 vk., 1948, 5 s., „Maanmittausosaston kuulumisia”, I b. 3 s., „Vuoden 1948 maanmittaripäivät” I b. 4 s., „Tähtitiede I” WSOY, Helsinki, 577 s., „Kenttämittaus ja kartoitus”, III painos, WSOY, Helsinki, 264 s. — Nimitetty huhtikuun 22 päivänä 1949 Geodeettisen laitoksen johtajaksi.

Hirvonen, Reino Antero, geodesian lehtori. Luennoinut geodesian peruskurssia rakennusinsinööriosastolle, tähtitiedettä ja karttaprojektio-oppia, sekä pitänyt tasoituskaskun harjoitukset ja geodesian kenttäharjoitukset. Hoitanut syyslukukaudella osaa professori Heiskasen opetuksesta. Maanmittausosaston notaari, Teknillisen korkeakoulun stipendikomitean jäsen. Helsingin yliopiston geodesian dosentti. Saanut Teknillisen korkeakoulun opettajaksi aikovien apurahan auringonpimennysretkikuntien tuloksiin muokkausta varten sekä matka-apurahan Tukholmaan 14—24. 4. 49. Julkaisut: „Karttaprojektio-oppi”, korkeakoulun luentomoniste N:o 78, 73 s., „On the Establishment of the Values of Gravity for the National Reference Stations”. Suom. tiedeak. A. III 17, 21 s., „Den finska solförmörkelse-expeditionen till Brasilien”. Nord. Astr. Tidskrift 1948, Köbenhavn, 13 s., „Okkultaatiot 1949”. Tähtitaivas N:o 9, 1948, Turku, 2 s. Avustanut Lohjan kauppalan asemakaavamittauksessa 3 viikkoa. Osallistunut Kansainvälisen geodeettis-geofysikaalisen unionin kokoukseen Oslolla elokuussa 1948.

Jauhainen, Jaarli Johannes, heikkovirtatekniikan professori. Luennoinut heikkovirtatekniikkaa III vuosikurssilla, 2 vt. ja IV vuosikurssilla 3 vt. + 1 harj.t. Ohjannut laboratoriotöitä molemmilla vuosikursseilla. Sähkötekniillisen osaston johtaja. Luennoinut Sotakorkeakoulussa kevtlukukaudella 1949 sekä Helsingin Teknillisessä oppilaitoksessa syyslukukaudella 1948. Posti- ja lennätinlaitoksen rakennusmääräyksiä laativan komitean, Posti- ja lennätinhallituksen rakennusmääräyksiä laativan neuvottelukunnan, Suomen Sähköinsinööriiliiton, Suomalaisen Tekniikkojen Seuran ja Radioinsinööriseuran jäsen. Suomen Sähköinsinööriiliiton Puhetekniillisen osaston puheenjohtaja. Opintomatka Ruotsiin ja Tanskaan. Julkaisut: „Heikkovirtatekniikka I, II”, luentomoniste. Antanut asian-tuntijalausuntoja sekä pitänyt esitelmiä.

Käitara, Pentti Veikko, maatalouden vesirakennuksen professori. Pitänyt ohjelman mukaiset luennot. Otaniemen hoitokunnan jäsen, maa- ja vesitekniillisen tutkimussäätiön puheenjohtaja, Suomen maataloustieteellisen seuran puheenjohtaja. Saanut Suomen Akademian vanhemman tieteenharjoittajan apurahan ja tehnyt 3 kk. kestäneen opintomatkan USA:an. Julkaisut: „Roudan vaikutuksesta vesijohtojen ja rakennusperustusten syvyyteen”. Rakennustaito 4—5, 1948, 3 s., „Viemäröinnistä ja veden hankinnasta maaseudulla”. Maalaiskunta N:o 1, 1948, 5 s., „Matkahavaintoja Yhdysvalloista”. Maanviljelysinsinööriyhdistyksen vuosikirja 1948, 16 s., „Keeping the Water from Freezing by means of Compressed Air” International Union of Geodesy and Geophysics, Oslo Assembly 1948, 2 s.

Kirjakka, Pekka, orgaanisen kemian teknologian professori. Luennoinut 4 vt. orgaanisen kemian teknologiaa. Kemian osaston johtaja. Suomalaisen Tekniikkojen Seuran, Suomen Paperi-insinööriyhdistyksen, Suomalaisen Kemistien Seuran hallituksen ja Kemian Keskusliiton kemistivaliokunnan jäsen. Suorittanut asiantuntijatehtäviä teollisuudelle.

Kyrklund, Harald, koneenrakennuksen professori. Luennoinut polttomootoreista sekä

höyrykattiloista. Konelaboratorion prefekti, Teknologföreningen'in inspehtori. Suomen Standardisoimislautakunnan, Suomen Yleisradion hallintoneuvoston ja Ammattienedistämislaitoksen hallintoneuvoston jäsen. Seurojen Svenska tekniska vetenskapsakademien ja Tekniska föreningen i Finland jäsen. Saanut Suomen autoteknikkojen liiton kunnialplaketin. Saanut valtion tutkimusstipendin. Suorittanut tutkimuksia Sotevalle ja Valtion Metallitehtaille.

Laasonen, Veikko Pentti Johannes, lujuusopin professori alkaen 1. 12. 1948. Luennoinut lujuusoppi II:n ja III:n kurssit, syyslukukaudella viran väliaikaisena ja kevätlukukaudella vakinaisena hoitajana. Tampereen Teknillisen Oppilaitoksen matemaattisten aineiden yliopettaja aikana 1. 7.—30. 11. 1948 ja sen jälkeen saman laitoksen matemaatiikan tuntiopettaja kevätlukukauden 1949 loppuun. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen matemaatikko kevätlukukaudella 1949. Suomalaisten Teknikkojen Seuran jäsen. Julkaisut: „Prismaattisen vääntösauvan jännityshuipun laskeminen”. Teknillinen Aikakauslehti 1948, „Einige Sätze über Tschebyscheffsche Funktionensysteme”. Ann. acad. sci. fenn. A I 52, 1949, „Über eine Methode zur Lösung der Wärmeleitungsgleichung”. Acta mathematica 1948.

Laurila, Erkki Aulusti, teknillisen fysiikan professori. Luennoinut teknillistä fysiikkaa. Kuuluu 100-vuotisjuhlakomitean. Helsingin Yliopiston dosentti, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen laboratorion johtaja, Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan puheenjohtaja, Suomen Kulttuurirahaston johtokunnan jäsen, N. Helanderin säätiön hallituksen jäsen, Yksikköjen ja suureiden standardisoimiskomitean puheenjohtaja, Suomalaisen Tiedeakatemian jäsen, Suomen Fyysikkoseuran puheenjohtaja ja Suomalaisten Teknikkojen Seuran jäsen. Saanut Valtion stipendin. Ollut Suomen virallinen edustaja Union internationale de Physique pure et applique'n yleiskokouksessa Amsterdamissa heinäkuussa 1948. Tehnyt opintomatkan Englantiin. Julkaisut: „Sähköoppi I ja II”, 590 s., Otava 1949 sekä kirjoituksia aikakauslehdissä. Suorittanut eräitä mittalaitetekonstruktioita.

Lehto, Eino Johannes, rautatien-, maa- ja tienrakennuksen professori. Pitänyt tien- ja rautatienrakennusopin ynnä kulkulaitostekniikan luentoja ja harjoituksia. Teknillisen tutkimuslaitoksen tielaboratorion johtaja. Teknikkojen seuran, rakennusinsinööriyhdistyksen, Tekniska föreningen i Finland'in, Tieyhdistyksen ja Betoniyhdistyksen jäsen. Saanut Suomen akatemian stipendin varttuneita tieteenharjoittajia varten.

Levón, Martti Albert, puun mekanisen teknologian professori, korkeakoulun rehtori. Vapautettu luennoimisvelvollisuudesta rehtorin tehtävän vuoksi. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen puheenjohtaja, Outokumpu Oy:n tutkimussäätiön hallituksen puheenjohtaja, Valtion ammattikasvatusneuvoston puheenjohtaja, Teollisuuden Työteho-liiton valtuuskunnan jäsen, Helsingin kauppakamarin jäsen, puheenjohtajana tai jäsenenä useissa valtion komiteoissa, III:n maailman metsäkongressin järjestelytoimikunnan jäsen, useiden teollisuusyhtymien johtokuntien jäsen. Saanut teknillisen korkeakoulun kunnia-tohtorin arvon 15. 1. 1949. Kutsuttu kunniajäseneksi Puuteollisuusinsinöörien yhdistys sekä Suomen Puumiehet r. y.-nimisiin yhdistyksiin.

Meurman, Otto-Iivari, asemakaavaopin professori. Pitänyt seuraavat luentosarjat: Johdantokurssi asemakaavaopissa arkkitehtiosaston II vuosikurssin oppilaille. Kurssi käsittää 2 luentotuntia viikossa syyslukukaudella ja 2 harjoitustuntia kevätlukukaudella. Viimeksimainittuja oli kuitenkin lisättävä samalla määrällä ylimääräisiä harjoituksia, koska oppilasluvun suuruus olisi muutoin jättänyt monet oppilaat opetuksesta osattomiksi. Pitkä kurssi samassa aineessa arkkitehtiosaston III ja IV vuosikurssin oppilaille. Kurssi käsitti 2 luentoa ja 6 harjoitustuntia viikottain, harjoituksista puolet kummallekin vuosikurssille. Lyhyt kurssi samassa aineessa rakennusinsinööriosaston ja maanmittausosaston III ja IV vuosikurssin oppilaille käsittäen 2 luentotuntia viikossa

ja 3 harjoitustuntia samoin. Laatinut Otaniemen asemakaavakilpailun ohjelman Teknillisen korkeakoulun toimeksiannosta. Teknillisen korkeakoulun stipendilautakunnan jäsen. Toiminut puheenjohtajana Kauppa- ja teollisuusministeriön asettamassa Teknillisen korkeakoulun ja Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen aluevaihtotoimikunnassa, jonka ehdotuksesta ja välityksellä Otaniemen kartanosta ostettiin 105 ha suuruinen alue valtiolle mainittujen laitosten rakennusalueeksi. Jäsen valtion asiantuntijalautakunnassa rakennustaidetta varten. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen palolaboratorion neuvottelukunnan, lisätyn muinaistieteellisen toimikunnan ja palolaboratorion paloluokittelua valmistavan valiokunnan jäsen. Helsingin yleisaseamakaavakilpailun ja Otaniemen asemakaavakilpailun palkintotuomari. Suomen arkkitehtiliiton jäsen ja puheenjohtaja sen asemakaavakerhossa sekä sen taksalautakunnan jäsen, Suomalaisten Teknikkojen Seuran, Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen, Tieyhdistyksen, Asuntoreformiyhdistyksen, American Society of Planning Officials'in, ym. jäsen. Kirjoittanut ammatilansa kysymyksistä eri aikakauslehtiin ja julkaisuihin yhteensä 24 sivua: „Ullakkohuoneet”, 4 s., Rakennustaito, Helsinki, 1948, „Dagens stadsplanefrågor”, 3 s., Byggaren, Helsingfors, 1948, „Epäkohtia maaseudun rakennustoiminnassa”, 2 s., Talouselämä, Helsinki, 1948, „Länsi-Uusimaa, oma talousalueensa”, 2 s., Talouselämä, Helsinki, 1949, „Valtakunnan suunnittelusta”, 13 s., sisältyy teokseen: „R. Ajo: Valtakunnan suunnittelu, Lahti, 1948, „Seutukaavoitus ja kunnat”, 4 s., Maalaiskunta, Helsinki, 1949. Sanomalehtikirjoituksia ammattikysymyksistä. Laatinut useampia asemakaavoja ja rakennussuunnitelmia sekä niiden muutoksia ja antanut lausuntoja eri yhteiskunnille, mm. Taka-Tuiran asemakaavan Ouluun yhdessä arkkitehti Aarne Ervin kanssa. Pitänyt useita esitelmii ammattialastaan yhdistyksissä ja kaupunkien valtuustoissa sekä alustuksen maaherrain kokouksessa.

Niini, Eino Markus, teollisuustalouden professori. Pitänyt teollisuustalouden tuotannon ja kaupallisen jatkokurssin. Ohjannut Teollisuuden Työteholiiton järjestämien rationalisoinninsinöörien kurssin yhteydessä teollisuustalouden erikoisopintoja, jolloin oppilaat ovat 12 kk:n aikana neljästi olleet koolla 3—4 päivää kerrallaan. Teknillisen korkeakoulun stipendilautakunnan puheenjohtaja, Koneinsinööriliiton oltermanni, hallituksen jäsen Walter Ahlströmin säätiossä Suomen teollisuuden palvelukseen valmistautuvia insinöörejä varten. Useiden teknillisten ja taloudellisten seurojen jäsen. Puheenjohtaja Teollisuuden Työteholiiton asettamassa toimikunnassa, joka suunnitteli Teknillisessä korkeakoulussa syksyllä 1948 pidetyt „Myynnin rationalisointipäivät”. Kirjoittanut Teknillinen kirjeoppilaitos Tietomiehelle kurssin: „Työntutkimuskurssi kirjeopetusta varten”, 8 opetuskirjettä.

Nyström, Evert Johannes, sovelletun matematiikan professori. Pitänyt ohjelman mukaiset luennot. Kielitutkintolautakunnan jäsen, Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimituskunnan jäsen, karsintakurssien 1948 johtaja. Toiminut virallisena vastaväittäjänä v. Zwegbergk'in väitöstilaisuudessa. Luennoinut Helsingin yliopistossa matematiikan dosenttina. Vuodesta 1933 Suomen Tiedeseuran jäsen. Kutsusta luennoinut Chalmersin teknillisessä korkeakoulussa 9. ja 10. 5. 1949. Kutsuttu luennoimaan Darmstadtin teknillisessä korkeakoulussa kesäkuussa 1949. Julkaisut: „Toisen asteen nivelpinnat” Matemaattisten aineiden aikakauskirja 12, 4 s., „Articulated Hyperboloids and Paraboloids” Journal of Engineering Darwing, U.S.A. 12, 2 s., „Kakeyan probleema” Matemaattisten aineiden aikakauskirja 12, 5 s., „Kinematisk geometri” SSF Årsbok XXVI B, 8 s., „Korkeamman geometrian alkeet sovellutuksineen”, Tiedekirjasto N:o 6, Otava, 274 s.

Paavola, Martti Johannes, sähkölaitoksien professori, vararehtori. Luennoinut sähkölaitosten suunnittelusta, sähköön käytöstä ja suurjännitetekniikasta. Kemian laboratorio-rakennuksen rakennustoimikunnan jäsen, 100-vuotisjuhlatoimikunnan jäsen, kirjastotoimi-

kunnan puheenjohtaja, opintohuoltotoiminnan valvoja, korkeakoulun edustaja Suomen Sähkölaitosyhdistyksen Tutkimusosaston neuvottelukunnassa ja Ylioppilaitten opintolainarahaston hallituksessa, rehtorin varamies Tekniikan Edistämissäätiön hallituksessa. Kauppa- ja teollisuusministeriön määräämä jäsen Sähkötarkastuslaitoksen hallituksessa ja työvaliokunnassa, Kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman sähkölautakunnan puheenjohtaja, Kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman teknillisten oppilaitosten harjoittelukysymystä valmistelevan toimikunnan puheenjohtaja, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen sähköteknillisen laboratorion johtaja, Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston jäsen, Työteholiiton koulutustoimikunnan jäsen, Walter Ahlströmin säätiön hallituksen jäsen, Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunnan jäsen, jäsen kunniavaltuuskunnassa Teekkarikylän rakentamista varten, Suomalaisen Teknikkojen Seuran, Suomen Sähköinsinööriliiton, Suomen Valoteknillisen Seuran ja Suomen Fyysikkoseuran jäsen sekä Yleisen insinööriyhdistyksen kunniajäsen. Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan komentajamerkki 6/12 1947. Suomen Akatemian stipendi varttuneita tieteenharjoittajia varten kolmivuotiskaudeksi 1948—1950. Julkaisut: „Sähkötekniikan oppikirja” V uudistettu painos ja „Sähkötekniikan harjoitustehtäviä” IV uudistettu painos.

Pellinen, Heikki Tapio, paperiteknologian professori. Pitänyt paperiteknologian luennot ja harjoitukset sekä johtanut diplomityöt. Valittuna asiantuntijana antanut lausunnon Tukholman teknillisen korkeakoulun paperiteknikan professuurin hakijoiden pätevydestä. Suomalaisen Teknikkojen Seuran puukerhon puheenjohtajana.

Rahola, Jaakko Juhani, laivanrakennusopin professori. Luennoinut laivanrakennus I, II ja III. Tekniikan ylioppilaat-osakunnan inspehtori, kirjastotoimikunnan jäsen ja koneenrakennusosaston johtaja. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen jäsen, Merenkulkuhallituksen apuna toimivan laivatoimikunnan puheenjohtaja, Merimiesten työaikaa käsittelevän teknillisen laivatoimikunnan toinen puheenjohtaja, Merenkulun säätiön hallituksen ja työvaliokunnan jäsen, Tekniikan edistämissäätiön hallituksen jäsen, Kuloaaren yhteiskoulun johtokunnan jäsen, SOTEVan laivanrakennusjohtaja, luentoja korkeakoulussa Chalmers Tekniska Högskola. Sotatieteellisen seuran jäsen, Laivastoliiton hallituksen jäsen, Meriupseeriyhdistyksen jäsen, Laivanrakentajien kerhon kunniajäsen. Kunniamerkit: VR 2, VR 3 tl.k., VR 3, Mm.s.k., Mm. 39—40 s.k. (kaikki aikaisemmin saatuja). Opintomatka Ruotsiin huhti- ja toukokuussa 1949. Lausunto ja tutkimus valtion uuden jäänmurtajan koneistosta ja keulapotkurien luvusta.

Sirén, Johan Sigfrid, arkkitehtuurin professori. Luennoinut nykyaikaista rakennustaidetta III ja IV vuosikurssille, 4 vt. luentoja ja 9 vt. harjoituksia. Osastonjohtaja arkkitehtiosastolla. Teknillisen korkeakoulun 100-vuotisjuhlakomitean jäsen. Hoitanut kemian laboratoriorakennuksen arkkitehtitehtävät. Puheenjohtaja Valtion asiantuntijalautakunnassa rakennustaidetta varten, varapuheenjohtaja Helsingin kaupungin julkisivulautakunnassa. Puheenjohtaja Pohjoismaisten Rakennuspäiväin Suomen Komiteassa. Puheenjohtaja Suomen Kansallisteatterin hallintoneuvostossa. Puheenjohtaja Suomen Taideteollisuusyhdistyksen hallintoneuvostossa ja johtokunnassa vuoden 1948 loppuun. Jäsen Suomen Arkkitehtiliitossa, puheenjohtaja S.A:n taksalautakunnassa, jäsen Suomen Taideteollisuusyhdistyksessä ja Ääniteknillisessä yhdistyksessä. Institutum Romanum Finlandiae'n jäsen. Kirjeenvaihtajajäsen yhdistyksissä: Royal Institute of British Architects, Akademisk Arkitektförening, Landsforeningen Dansk Kunsthåndverk, Svenska Slöjdföreningen. Saaanut Ruotsin Pohjantähden ritarikunnan komentajamerkin. Osallistunut erinäisiin arkkitehtuurikilpailuihin. Teknillisen korkeakoulun kemian laboratorion ja Suomen Pankin Vaasan konttorin työpiirustukset. Tehnyt erinäisiä luonnostöitä.

Solitander, Henrik Probus Ossian, vesirakennusopin professori. Luennoinut vesirakennusoppia harjoituksineen, peruskurssin ja erikoiskurssin III ja IV vuosikurssille. Ohjelman ulkopuolella luennoinut pohjarakennusta maalís—toukokuussa II vuosikurssilla 2 tun-

tia ja III vuosikurssilla 2 harjoitustuntia viikossa. Suomalaisten Teknikkojen Seuran, Tieyhdistyksen, Norden-yhdistyksen ja International Association for Hydraulic Structures Research'in (I.A.H.S.R.) vakinainen jäsen sekä Teknillisen Aikakauslehden toimittaja. Saaanut stipendin Valtion teknilliseltä tutkimuslaitokselta osanottoa varten I.A.H.S.R:n kongressiin Tukholmassa kesällä 1948. Julkaisu: „Virtaamisnopeudet säännöstellyssä joen-uomassa”, Teknillinen Aikakauslehti N:o 10 v. 1948, 5 s. Valvonut erinäisiä pienoismallikokeilutöitä.

Ståhlberg, Kaarlo, kemian koneopin professori. Luennoinut syyslukukaudella kemian koneoppi II ja kevätlukukaudella kemian koneoppi IV. Toiminut asiantuntijana Keskuslaboratorio OY:ssä ja Sotevassa. Suomalaisten Teknikkojen Seuran jäsen, Suomalaisten kemistien seuran puheenjohtaja ja Suomen Paperi-insinöörien Yhdistyksen jäsen. Tehnyt opintomatkan Ruotsiin ja Tanskaan tarkoituksella tutustua Ruotsin ja Tanskan korkeakoulujen kemian osastojen opetukseen. Julkaisu: „Kemian koneopista”, Teknillinen Aikakauslehti.

Tikka, Urpo Jyry Kullervo, biokemian ja elintarvikekemian professori. Pitänyt ohjelmanmukaiset luennot ja harjoitukset. Teknillisen korkeakoulun kirjastotoimikunnan jäsen ja opintolainautakunnan puheenjohtaja. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen elintarvikelaboratorion johtaja, kansanhuoltoministeriön elintarviketeollisuustoimikunnan jäsen, valtioneuvoston elintarvikelakikomitean ja sen työvaliokunnan jäsen, Valtion viljantutkimustoimikunnan varapuheenjohtaja, Suomen Kulttuurirahaston hallintoneuvoston jäsen, Suomalaisten teknikkojen seuran jäsen, Suomalaisten Kemistien Seuran jäsen, Elintarviketutkijain Seuran puheenjohtaja, Pohjoism. syväjääd.-komitean puheenjohtajiston Suomen edustaja, Pohjoism. analyysimenetelmäkomitean Suomen osaston puheenjohtaja. Ottanut osaa Pohjoism. syväjääd. kongressiin marraskuussa 1948 Oslissa. Julkaisut: „Elintarvikekemia I”, 93 s., Helsinki, luentomoniste N:o 79, „Elintarvikekemia II”, 95 s., Helsinki, luentomoniste N:o 84.

Tikkanen, Matti Haakon August, hoitanut metallurgian professorin virkaa 1. 1. 1949 lähtien ja nimitetty mainittuun professorin virkaan 11. 6. 1949. Koska v. 1948 syksyllä ei pidetty metallurgian luentoja, keskitettiin syys- ja kevätlukukauden luennot siten, että kevätlukukaudella käytiin lävitse koko tämä kurssi, jotta päästäisiin syyslukukauden alusta normaali järjestykseen. Viikkotuntimäärä on ollut 4 t. luentoja ja 2 t. harjoituksia, jotka tunnit ovat olleet ns. pitkiä tunteja. Osa harjoitustunneista on käytetty luennoimiseen sekä metallurgisten konstruktoiden opettamiseen. Toiminut Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen metallurgisen laboratorion johtajana. Suomalaisten Teknikkojen Seuran, Tekniska Föreningen i Finland'in, Vuorimiesyhdistyksen, Svenska Metallografförbundet'in ja American Chemical Society'in jäsen.

Vähäkallio, Toivo Reijo, huoneenrakennustekniikan professori. Luennoinut huoneenrakennustekniikan yleiskurssin 4 vt. luentoja syys- ja kevätlukukaudella ja 4 vt. harjoitustunteja kevätlukukaudella sekä huoneenrakennustekniikan erikoiskurssin 2 vt. luentoja syys- ja kevätlukukaudella ja 4 vt. harjoitustuntia syys- sekä 2 vt. harjoitustuntia kevätlukukaudella. Suomalaisten Teknikkojen Seuran, Rakennusinsinöörien kerhon, Rakennusinsinööriyhdistyksen, Betoniseuran ja Internationale Vereinigung für Brücken- und Hochbau'n jäsen. Toiminut neuvottelevana rakennusinsinööriinä.

Väisälä, Kalle, matematiikan professori. Luennoinut syyslukukaudella matematiikka III ja V sekä kevätlukukaudella matematiikka IV ja Ia. Helsingin yliopiston matematiikan dosentti, Turun yliopiston matematiikan vt. professori, Valtion leski- ja orpokassakomitean jäsen. Julkaisu: „Geometria I”, 115 s., Porvoo, WSOY.

Väyrynen, Heikki Allan, mineralogian ja geologian professori. Luennoinut syyslukukaudella geologiaa 2 vt., malmigeologiaa 2 vt. ja geokemiaa 2 vt. sekä kevätlukukaudella mineralogian 2 vt. ja kalkografiaa 2 vt. Kevätlukukaudella ei ollut luentoja malmigeolo-

giasta, koska luentokurssi oppilaiden pyynnöstä alettiin edellisellä kevätlukukaudella. Vuoriteollisuusosaston v.a. osastonjohtaja 15. 4. 1949 lähtien lukukauden loppuun. Teknillisen korkeakoulun Outokummun säätiön johtokunnan työvaliokunnan varajäsen. Helsingin yliopiston dosentti.

Ylinen, Arvo Albin Johannes, lentotekniikan professori. Luennoinut sovellettua aerodynamiikkaa, lentokoneenrakennuksen statiikkaa ja lentokoneenrakennusta. Valtion Teknillisen tutkimuslaitoksen johtokunnan jäsen, Ilmailulakikomitean jäsen ja Valtion teknillisten oppilaitosten opetusohjelmakomitean puheenjohtaja. Teknillisen korkeakoulun varaedustaja Merenkulun Säätiön hallituksessa, Valtion Metallitehtaiden lentokonetehtaitten neuvotteleva insinööri. Suomalaisen Tiedeakatemian avustajajäsen, Suomen Metsätieteellisen Yhdistyksen jäsen ja jäsen yhdistyksessä Ingeniörvetenskapsakademi (Ruotsi). Ollut valtion asiantuntijana tutustumassa Ranskassa ja Englannissa 14. 3.—6. 4. 1949 välisenä aikana lentokoneisiin, jotka voivat tulla kysymykseen Merivartiolaituksen lentokonehankinnassa. Julkaisu: „Kimmo- ja lujuusoppi I”, 475 s., WSOY, Helsinki.

Helsingissä, lokakuussa 1949.

Martti Levón.

P. Valliniemi.

Teknillinen korkeakoulu lukuvuonna 1948—49.

Yliopilaista laskua															Suoritetut tutkinnot		
Opinto-osasto	Syyslukukaudella						Kevätlukukaudella						Diplomitutkinto non I osa	Diplomitutkinto	Tekn. tohtorin tutkinto		
	Kaikkiaan		Sukup.		Äidinkieli		Kaikkiaan		Sukup.		Äidinkieli						
	</																

